

**Bendrai finansuoja
Europos Sąjunga**

ŽALIAKALNIO VIETOS VEIKLOS GRUPĖ

**KAUNO MIESTO ŽALIAKALNIO
2023 – 2029 M. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJA**

2023, Kaunas

TURINYS

PAVEIKSLŲ SĄRAŠAS	3
LENTELIŲ SĄRAŠAS	4
1. SANTRAUKA	5
2. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO TERITORIJA IR GYVENTOJŲ, KURIEMS TAIKOMA VIETOS PLĖTROS STRATEGIJA, APIBRĖŽTIS	7
2.1. PAGRINDINIAI VVG TERITORIJOS DUOMENYS	7
2.2. VVG TERITORIJOS IŠSKIRTINUMAS IR IDENTITETAS	9
2.3. ŽALIAKALNIO VVG TERITORIJOS GYVENTOJAI	10
3. TERITORIJOS, KURIAI RENGIAMA VIETOS PLĖTROS STRATEGIJA, ANALIZĖ	12
3.1. DEMOGRAFINĖ APŽVALGA	12
3.2. SOCIALINĖ APŽVALGA	20
3.3. EKONOMINĖ APŽVALGA	30
3.4. KULTŪRINĖ APŽVALGA	36
3.5. VVG TERITORIJOS INFRASTRUKTŪRA IR KITI IŠTEKLIAI	41
3.6. VVG TERITORIJOS STIPRYBĖS, SILPNYBĖS, GALIMYBĖS IR GRĖSMĖS (SSGG).....	49
4. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS TIKSLAI, UŽDAVINIAI IR JŲ ĮGYVENDINIMO STEBĖSENOS RODIKLIAI, ĮSKAITANT IŠMATUOJAMAS REZULTATO SIEKTINAS REIŠMĖS	52
5. GYVENAMOSIOS VIETOVĖS BENDRUOMENĖS DALYVAVIMO RENGIANČIAI STRATEGIJĄ EIGA	59
6. ŽALIAKALNIO 2022-2029 VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS FINANSINIS VEIKSMŲ PLANAS	61
7. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS VALDYMO, STEBĖSENOS IR VERTINIMO TVARKA	65
1 priedas. VVG narių sąrašas	70
2 priedas. VVG kolegialaus valdymo organo (KVO) narių sąrašas	71
3 priedas. VVG administracijos darbuotojai	72
4 priedas. Atliktos apklausos sertifikatas.....	73
5 priedas. Anketos klausimyno sklaidos kanalai	74
6 priedas. Kauno miesto Žaliakalnio teritorijos verslo subjektų poreikių tyrimo anketa	75
7 priedas. Kauno miesto Žaliakalnio teritorijos situacijos ir poreikių tyrimų apibendrinimas	79
8 priedas. Žaliakalnio VVG diskusijų, susitikimų organizavimą pagrindžiantys dokumentai	86

PAVEIKSLŲ SĄRAŠAS

1 pav. Žaliakalnio tikslinės teritorijos padėtis	7
2 pav. Kauno Žaliakalnio teritorijos administracinis suskirstymas (seniūnaitijos)	8
3 pav. Gyventojų skaičiaus pokytis Kauno ir apylinkių seniūnijose 2011-2021 m	13
4 pav. Nuolatinių gyventojų skaičiaus diagramos 2015 -2023 08 mėn.	14
5 pav. Nuolatiniai gyventojai pagal gimimo valstybę 2022 m.	15
6 pav. Emigracijos ir imigracijos rodiklių palyginamosios diagramos	17
7 pav. LR gyventojų sudėtis pagal amžiaus grupes	18
8 pav. Kauno apskrities gyventojų sudėtis pagal amžiaus grupes	18
9 pav. Kauno miesto sav. gyventojų sudėtis pagal amžiaus grupes	19
10 pav. Žaliakalnio VVG gyventojų sudėtis pagal amžiaus grupes.....	19
11 pav.	20
12 pav. Kauno gydymo įstaigose prisiregistravusių gyventojų skaičius 2021 m.....	21
13 pav. Šeimos gydytojų skaičius, tenkantis 10 tūkst. gyventojų	22
14 pav. Sergančių asmenų skaičius Kauno mieste pagal amžiaus grupes, asm. / 1000 gyventojų	23
15 pav. Asmenų su negalia skaičiaus dinamika pagal amžiaus grupes 2016–2022 metais	24
16 pav. Darbingo amžiaus asmenų su negalia skaičiaus dinamika pagal darbingumo lygį 2016–2022 metais.....	25
17 pav. Vaikų su negalia skaičiaus dinamika pagal negalios sunkumą 2016–2022 metais	25
18 pav. Registruotas nedarbas savivaldybėse, 2023 m. sausio 1 d.	30
19 pav. Nedarbo rodiklis analizuojamose teritorijose, proc.....	31
20 pav. Užimtų gyventojų pasikeitimai žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė sektoriuje, proc.	33
21 pav. Užimtų gyventojų pasikeitimai statybos sektoriuje, proc.	33
22 pav. Laisvų darbo vietų skaičius.....	34
23 pav. Kauno miesto savivaldybės kultūros ir turizmo įstaigos.....	38
24 pav. Tradicinių amatų centrų žemėlapis	40
25 pav. Programos, kuriose dalyvauja NVO	42
26 pav. Švietimo įstaigų kaita Kauno mieste 2018-2022 m.	43
27 pav. Kauno miesto mokinių pasiskirstymas pagal ugdymosi metus 2018-2021 m.....	43
28 pav. Kauno miesto Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių/vaikų skaičius 2018-2023 m.....	43
29 pav. Kauno miesto Specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių/vaikų dalis nuo visų besimokančių skaičiaus, 2018-2023 m.	44
30 pav. Kauno miesto besimokančiųjų struktūra pagal mokymosi įstaigas 2021/2022 m.....	44
31 pav. Suaugusiųjų fizinio aktyvumo lygis 2018 m., proc.....	45
32 pav. Vaikų fizinio aktyvumo lygis 2020 m., proc.....	45
33 pav. Sporto varžybų ir sveikatingumo renginių dalyvių skaičius, tenkantis 10 000 gyventojų	45
34 pav. Kauno miesto turizmo statistika 2014-2022 m.	48
35 pav. 2022 metų turistai Kaune	48
36 pav. Kauno svečiai pagal šalis, 2022 m.	48

LENTELIŲ SĄRAŠAS

1 lentelė. Žaliakalnio teritorijos gyventojai pagal amžiaus grupes	11
2 lentelė. Nuolatinių gyventojų skaičius (2015 – 2023 08 mėn.).....	13
3 lentelė. Natūrali gyventojų kaita / asmenys (2015 – 2022 m.).....	15
4 lentelė. Emigrantai, Imigrantai / asmenys (2015 – 2022).....	16
5 lentelė. Populiaciją pagal amžiaus grupes (gyventojų skaičius)	18
6 lentelė. Populiaciją pagal amžiaus grupes (proc.).....	18
7 lentelė. Gyventojų pasiskirstymas pagal tautybę 2022 m.	19
8 lentelė. Asmenų su negalia situacija analizuojamoje teritorijoje	24
9 lentelė. Kauno miesto vaikai, kuriems nustatytas neįgalumo lygis 2022 m.	26
10 lentelė. Kauno miesto darbingo amžiaus asmenys, kuriems nustatytas darbingumo lygis 2022 m.	26
11 lentelė. Specialiųjų poreikių lygis, nustatytas vaikams su negalia, darbingo amžiaus asmenims su negalia ir pensinio amžiaus asmenims 2022 m.....	26
12 lentelė. 2022 m. Kauno miesto pagalbos šeimai ir vaikui, patiriantiems socialinę riziką, paslaugų teikimas	26
13 lentelė. 2022 m. Kauno miesto paslaugų teikimas vaikams su negalia, darbingo amžiaus asmenims su negalia ir jų šeimoms.....	27
14 lentelė. 2022 m. Kauno miesto socialinių paslaugų teikimas senyvo amžiaus asmenims ir jų šeimoms.....	27
15 lentelė. 2022 m. Kauno miesto paslaugų teikimas asmenims ir šeimoms, patiriantiems socialinę riziką.....	28
16 lentelė. Kauno mieste 2022 metais 247 socialiniai darbuotojai teikė socialines paslaugas Kauno miesto gyventojams ir tai 12,41 proc. mažiau, nei 2021 m. (R22).	28
17 lentelė. Socialinės pašalpos gavėjai	28
18 lentelė. Būsto šildymo išlaidų ir išlaidų vandeniui kompensacijos.....	29
19 lentelė. Socialinę atskirtį patiriantys Žaliakalnio VVG teritorijos gyventojai	29
20 lentelė. Užimti gyventojai, tūkst.	32
21 lentelė. Užimti gyventojai Kauno apskrityje pagal ekonominės veiklos rūšis.....	32
22 lentelė. Užimti gyventojai Lietuvoje pagal ekonominės veiklos rūšis.....	32
23 lentelė. Ūkio subjektai pagal veiklos rūšis Lietuvos Respublikoje.....	34
24 lentelė. Ūkio subjektai pagal veiklos rūšis Kauno miesto savivaldybėje.....	35
25 lentelė. SVV subjektų skaičius	35
26 lentelė. Gyventojai vykdę veiką su verslo liudijimu.....	36
27 lentelė. Organizacijų sąrašas.....	36
28 lentelė. Organizacijos, dalyvaujančios projektinėse veiklose	37
29 lentelė. Kauno miesto švietimo įstaigų tinklas ir jų skaičius pagal įstaigų tipus, priklausomybę	42
30 lentelė. Žaliakalnio VVG rekreacinės zonos	47
31 lentelė. Apžvalgos aikštelės Žaliakalnio teritorijoje	47
32 lentelė. Apgyvendinimo įstaigų skaičius	49
33 lentelė 2021 – 2027 m. ES fondų investicijų programos uždaviniai.....	52
34 lentelė. Apibendrinta informacija apie VVG	65

1. SANTRAUKA

Žaliakalnio vietos veiklos grupė (VVG) yra Kauno miesto Žaliakalnio seniūnijos teritorijoje veikianti organizacija. Žaliakalnio VVG, įkurta horizontalios ir vertikalios partnerystės principu, apjungia vientisą Kauno miesto savivaldybės Žaliakalnio seniūnijos teritoriją ir gyventojus, suvienija valdžios, verslo ir nevyriausybinio sektoriaus atstovus spartesnei tikslinės teritorijos plėtrai įgyvendinti.

VPS rengimo tikslas – parengti ir įgyvendinti Kauno miesto Žaliakalnio teritorijoje vietos veiklos grupės VPS, kurios įgyvendinimas iš esmės prisidėtų prie socialinių ir ekonominių problemų šioje vietovėje sprendimo, ypač skatinant socialinę įtrauktį bei kitas bendruomenėje vyraujančias problemas.

Įgyvendinant strategiją būtų pasiekti du pagrindiniai tikslai:

1. *Socialinės integracijos skatinimas taikant prevencinę pagalbą, padedant įsitraukti į visuomenės gyvenimą bei suteikiant integralias įsidarbinimo priemones socialiai pažeidžiamiesiems bei socialinę riziką patiriantiems asmenims*
2. *Socialinės ir ekonominės įtraukties skatinimas vykdant integruotus veiksmus, didinant socialinių paslaugų infrastruktūrą, skatinant socialinio verslo kūrimą, darbo vietų steigimą ir plėtrą.*

VVG vietos plėtros strategija „Kauno miesto Žaliakalnio vietos veiklos grupės strategija 2023-2027 m.“ parengta atsižvelgiant į vietos valdžios, verslo, nevyriausybinio sektoriaus (NVO) atstovų bei pavienių, jokiam sektoriui savęs nepriskiriančių aktyvių miesto gyventojų išreikštus poreikius. Poreikiai, lūkesčiai ir pasiūlymai buvo išgryninti viešų konsultacijų metu, naudojant SCAMPER metodą, remiantis gyventojų poreikių apklausos rezultatais, grupių diskusijų metu, pateiktomis projektinių pasiūlymų idėjomis, kurios padėjo identifikuoti opiausias ir svarbiausias vietos teritorijos gyventojų problemas.

Strategijoje įtvirtinti tikslai, uždaviniai ir veiksmai atitinka 2021-2027 m. investicijų programos 4.7 uždavinio „Skatinti aktyvią įtrauktį, siekiant propaguoti lygias galimybes, nediskriminavimą ir aktyvų dalyvavimą ir gerinti įsidarbinamumą“ ir 4.9 uždavinio „Didinti socialinę ir ekonominę marginalizuotų bendruomenių, migrantų ir nepalankias sąlygas turinčių grupių integraciją įgyvendinant integruotas priemones, įskaitant aprūpinimą būstu ir socialinių paslaugų teikimą“ nuostatas.

Rengiant Strategiją vadovautasi horizontaliųjų principų reikalavimais bei užtikrintos visos asmenų teisės nepažeidžiant Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos reikalavimų. Formuojant strategiją į procesą buvo įtraukti Kauno miesto bendruomenės, viešojo ir privataus sektoriaus atstovai, kiti suinteresuoti asmenys. Siekiant išgryninti problemas, tikslus ir uždavinius buvo organizuoti susitikimai – konsultacijos, diskusijos, svarstytos ir į Strategiją įtrauktos veiklos, skirtos socialinei atskirčiai mažinti, užimtumui bei verslumui skatinti. Sprendimai buvo priimti bendru sutarimu, išanalizavus bei atrinkus aktualiausias ir opiausias Žaliakalnio teritorijos veiklas, atsižvelgiant į visų suinteresuotų VVG teritorijos bendruomenės atstovų išsakytus poreikius.

Žaliakalnio VVG strateginis plėtros dokumentas, orientuotas į socialiai pažeidžiamų, socialinę riziką (atskirtį) patiriančių asmenų socialinės įtraukties didinimą, sudarant sąlygas įsitraukti į ilgalaikę, kompetencijas ugdančią savanorišką veiklą, palankių sąlygų neturinčių grupių įsidarbinamumo gerinimą, jauno verslo sustiprinimą ir socialinio verslo, padedančio vietoje spręsti pažeidžiamų grupių atskirties problemas skatinimą, sutelkiant vietos bendruomenes, verslo ir vietos valdžios ryšius.

Kauno miesto Žaliakalnio vietos veiklos grupės plėtros strategijai įgyvendinti numatoma prašyti Europos struktūrinių fondų bendrojo finansavimo ir Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės

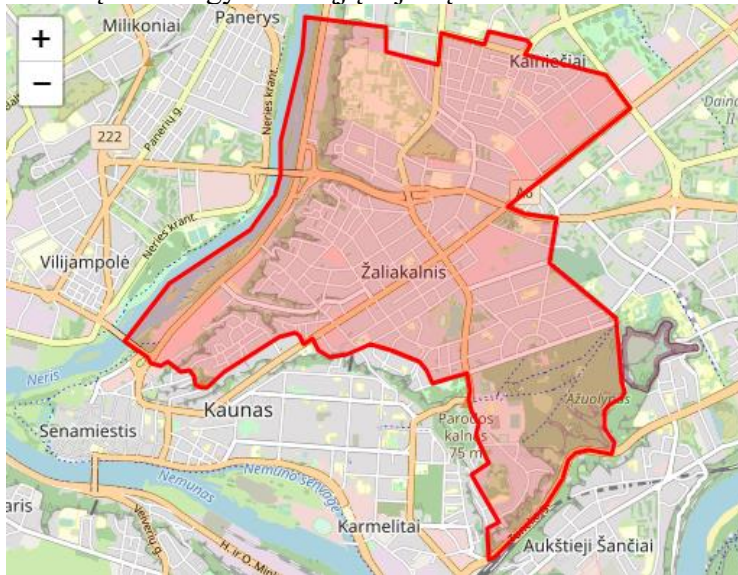
finansinės paramos bei LR biudžeto lėšų. Be nusimatytos prašyti paramos Žaliakalnio vietos veiklos grupė būtų nepajėgi įgyvendinti visus išsikeltus tikslus. Planuojama, jog parengta strategija duos ir prevencinių rezultatų, t.y. vykdomos veiklos gerins esamų problemų sprendimą/šalinimą bei sumažins neigiamas socialinės situacijos tendencijas. Neabejotina, jog Žaliakalnio vietos veiklos grupės parengta VPS yra vienas svarbiausių žingsnių, kuriant patrauklesnį, geresnę gyvenimo kokybę užtikrinantį gyvenimą Žaliakalnio teritorijos gyventojams.

2. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO TERITORIJA IR GYVENTOJŲ, KURIEMS TAIKOMA VIETOS PLĖTROS STRATEGIJA, APIBRĖŽTIS

2.1. PAGRINDINIAI VVG TERITORIJOS DUOMENYS

Kauno miesto Žaliakalnio vietos plėtros strategija įgyvendinama Žaliakalnio tikslinėje teritorijoje, kurios ribos sutampa su Kauno miesto savivaldybės Žaliakalnio seniūnijos teritorija.

Žaliakalnis – Kauno miesto dalis, į šiaurės rytus nuo Senamiestio ir Naujamiesčio, tarp Neries ir Girstupio slėnių; šiaurinėje ir šiaurės rytinėje dalyje ribojasi su Kalniečių rajonu, Murava, Dainava. Vienas didžiausių Kauno gyvenamųjų rajonų.

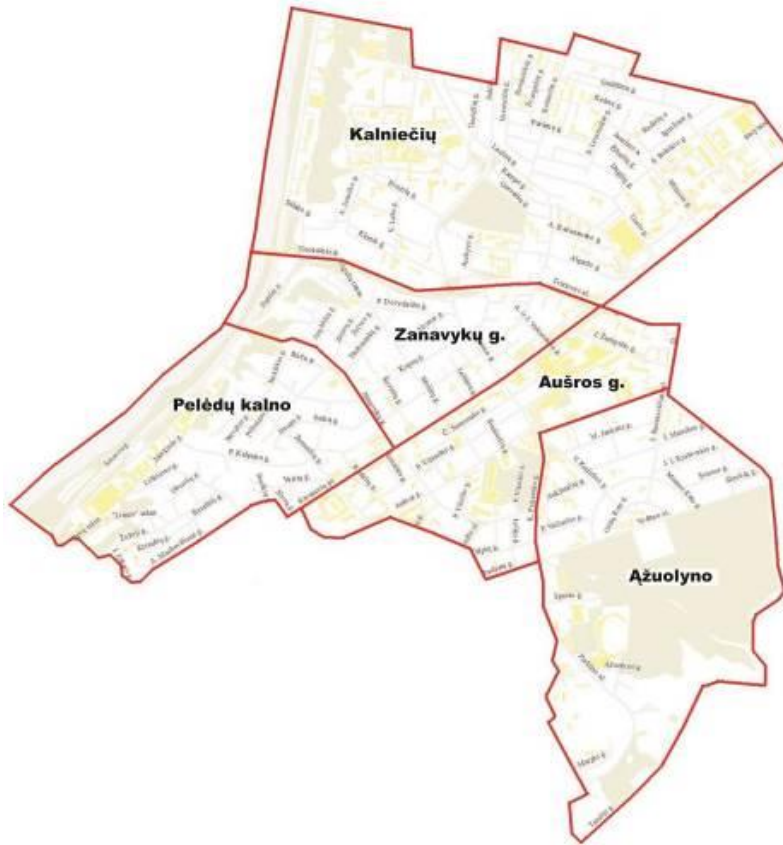
1 pav. Žaliakalnio tikslinės teritorijos padėtis (<http://kaunas21.lt/zaliakalnio-s2.html>)

Žaliakalnio seniūnijai priklauso šios miesto dalys:

- Žaliakalnis
- Kalniečiai

Žaliakalnio seniūnija yra padalinta į penkias seniūnaitijas:

- Aušros
- Ažuolyno
- Kalniečių
- Pelėdų kalno
- Znavykų.

2 pav. Kauno Žaliakalnio teritorijos administracinis suskirstymas (seniūnaitijos) (šaltinis: Žaliakalnio seniūnija)

Žaliakalnio tikslinė teritorijos didelė dalis užstatyta mažaaukščiais gyvenamaisiais namais, dalis teritorijos yra rekreacinė, nedidelė dalis – karinės ir pramoninės teritorijos. Žaliakalnio tikslinės teritorijos plotas – 7,35 kv. km., tai sudaro 4,7 proc. Kauno miesto teritorijos.

Žaliakalnio tikslinėje teritorijoje yra 160 gatvių. Šiaurinė seniūnijos riba prasideda Lazūnų g., toliau tęsiasi J. Lukšos – Daumanto g., Sukilėlių pr., Žeimenos g., Kalniečių g., Varduvos g., P. Lukšio g., Žeimenos g., S. Žukausko g., Savanorių pr., Taikos pr., J. Basanavičiaus al., Radvilėnų pl., Tunelio g., E. Fryko g., Vaižganto g., Perkūno al., K. Petrausko g., Radastų g., Aguonų g., Lietuvių g., Aušros g., Vaistinės skersgatvis., Savanorių pr., A. Mackevičiaus g., J. Zikaro g., Ievų takas, Jonavos g., Nėries upė (R1).

Žaliakalnyje yra gausu miesto svarbos esamų ir plėtotinų viešųjų erdvių ir teritorijų (R8):

Sporto: S. Dariaus ir S. Girėno stadiono ir sporto halės erdvė, P. Vileišio aikštės, su ledo arena, futbolo ir lengvosios atletikos maniežais erdvė;

Kultūros: Kristaus Prisikėlimo šventovės aikštė, Kauko laiptų baseino zona, Sporto gatvė;

Rekreacijos ir gamtos apsaugos: Ažuolyno parkas. Jam suteiktas NATURA 2000 teritorijos statusas dėl jame besiveisiančio Niūriaspalvio auksavabalio (*Osmoderma eremita*);

Pramonės: buvusi mašininių staklių gamykla „Koordinatė“ prie Savanorių prospekto; buvusi radijo gamyklos „Banga“ teritorija; buvusi „Elektronikos“ gamykla prie Savanorių pr ir Mituvos g., buvęs gamybinis susivienijimas „Baltija“ Gaižiūnų g.; buvęs Aklųjų kombinatas tarp Taikos g. ir Savanorių pr.; pramonės zona prie Jonavos g.;

Krašto apsaugos: Viešojo saugumo tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos, Kauno dalinys - Radvilėnų pl.

Visos viešosios erdvės yra ir memorialinės, susietos su miesto raidos svarbiais etapais, nors kai kurių jų paskirtis ilgainiui pasikeitė (P. Vileišio aikštė).

2.2. VVG TERITORIJOS IŠSKIRTINUMAS IR IDENTITETAS

Žaliakalnis – vienas žymiausių Kauno rajonų, iki galo suformuotas tarpukariu. IX a. Žaliakalnis buvo apaugęs mišriu lapuočių mišku, susiliejusiu su Kauno Ažuolyno sengire. 1889 m. ši teritorija buvo prijungta prie Kauno, tačiau statybos beveik nevyko, kadangi didžioji žemės dalis priklausė Kauno tvirtovei, prie dabartinio Radvilėnų plento stovėjo 7-ojo dragūnų pulko kareivinės. Šalia jų buvusi aikštė naudota kariuomenės pratyboms ir paradams. 1905 m. Vytauto parko šlaite pastatyta ir įtvirtinta betoninė komendanto slėptuvė, 1913 m. dabartinėje Perkūno alėjoje – automobilių garažas ir dirbtuvės. 1913–1915 m. pastatytas storasienis betoninis kibirkštinės radijo stoties pastatas ir raudonų plytų namas jos darbuotojams – XX a. tarpukariu ten veikė Kauno radijo stotis.

Galutinai Žaliakalnis susiformavo po Pirmojo pasaulinio karo iki 1940 metų. Kauno savivaldybės iniciatyva 1923 m. sudarytas miesto suplanavimo projektas, kurį parengė iš Kopenhagos pakviestas inžinierius Peteris Marius Frandsenas drauge su inžinieriumi Antanu Jokimu. Žaliakalniui plane buvo numatyta ypatinga funkcija. Šis miesto rajonas turėjo tapti administraciniu laikinosios sostinės centru: Vytauto kalne planuota pastatyti Universiteto kompleksą, geometriniame Žaliakalnio centre – Prezidentūros, Seimo ir Vyriausiojo teismo rūmus, Aušros g. ir Savanorių pr. sankirtoje – kareivines bei aikštę paradams.

Iki 1940 m. Žaliakalnis buvo lietuviškiausia Kauno miesto dalis. Visuose rajone esančiuose sklypuose, išskyrus kelis, buvo pastatyti gyvenamieji namai. Aiškios paskirties neturėjo tik teritorija, esanti tarp Gėlių rato ir Vydūno alėjos. Trečiojo dešimtmečio pabaigoje architektas A. Jokimas siūlė čia statyti Prisikėlimo bažnyčią, tačiau jo minčiai nebuvo pritarta, sklypas liko tuščias.

Pagal P. M. Frandseno ir A. Jokimo planą suformuota teritorija vienintelė Kaune ir bene visoje Lietuvoje turi taisyklingą geometrišką sandarą. 1999 m. spalio 28 d. dalis Žaliakalnio teritorija įtraukta į LR Nėkilnojamųjų kultūros vertybių urbanizuotų vietovių sąrašą. 2004 m. gruodžio 28 d. į registrą įrašyta Petro Vileišio aikštė, kurioje 1924 m. vyko pirmoji Lietuvos Dainų šventė. 2006 m. gegužės 16 d. į registrą įtrauktas Ažuolyno parkas.

Vieni svarbiausių Žaliakalnio charakterį palaikančių objektų – autentiški mediniai gyvenamieji namai. Ne tik medinės architektūros išorės elementai, bet apskritai išsaugota gyvenamoji aplinka: išlaikytas sklypo apželdinimas, eksterjero ir interjero detalės, tradicinė gyvensena. Šie segmentai formuoja ypatingą rajono charakterį, suteikia jam filotopinę vertę. Būtent gyvenamąją aplinką kaip itin vertingą šio rajono tapatumo, traukos elementą pabrėžia ir kultūros paveldo specialistai (R9).

Žaliakalnyje gyveno daug talentingų kūrėjų, valstybės veikėjų, tarp jų – Lietuvos prezidentai K. Grinius ir V. Adamkus, ministras pirmininkas J. Tūbelis, Vasario 16-sios akto signataras, diplomatas ir istorikas P. Klimas, muziejininkas P. Galaunė, dailininkai K. Šimonis, P. Kalpokas, A. Galdikas, M. Katiliūtė, A. Samuolis, J. Šileika, A. Vienožinskis, skulptorius J. Zikaras, rašytojai K. Binkis, V. Krėvė, V. Mykolaitis-Putinas, B. Sruoga, publicistas M. Šalčius, architektai F. Vizbaras, K. Reisonas, V. Dubeneckis, Vl. Zubovas, valstybės teatro solistai K. Petrauskas ir A. Sodeika, aktorės U. Babickaitė ir E. Žalinkevičaitė-Petrauskienė, muzikas V.

Kuprevičius, kino režisierius V. Žalakevičius, dramaturgas J. Grušas. Žaliakalnyje kurį laiką praleido ir literatūros klasikai Vaižgantas, S. Nėris, I. Simonaitytė.

Du šio laikotarpio pastatai – Č. Pacevičiaus mūrinė vila (Vydūno al. 59, statybos techniko V. Kopylovo projektas) ir A. Jančiausko medinė vila (Minties ratas 51, statybos technikas Jonas Varneckis) – Kauno Miesto valdybos sprendimu premijuoti už išraiškingą architektūrą. Namų savininkams ne tik įteiktas pagyrimo lapas, bet ir vieneriems metams atleisti nuo mokesčių už premijuotą turta.

Taigi Žaliakalnyje gyvenę / gyvenantys žmonės įnešė stiprų indėlį formuojant socialinį ir kultūrinį kapitalą. Vieni projektavo ir statė gatvių tinklus, namus, švietimo įstaigas, kiti įnešė materialų indėlį, kurdami meninius kūrinius: paveikslus, skulptūras, literatūros kūrinius, pastatus, kurie šiandien įtraukti į kultūros paveldo apsaugą, kaip vertybės, kurias reikia saugoti. Kitos asmenybės reprezentuoja kultūrinės vertybes moksliniais pasiekimais, kurios tampa vietos vertybėmis, taip formuojasi identitetas bei vietos tapatybė. Žaliakalnio inteligentijos pavardžių sąrašas ilgas, ir jis ilgėja toliau, kadangi šiandien Žaliakalnyje gyvena menininkai, aktyvūs visuomenės, politiniai veikėjai, kultūros organizatoriai, kurie palaiko kultūrinį teritorijos kapitalą. Šiandien gyvenantys bei veikiantys kuria, formuoja ir palaiko kultūrinį kapitalą teritorijoje, taigi labai svarbus bendruomeniškumas, kadangi žmonės įsitraukdami ir dalyvaudami kultūrinėje veikloje jaučia asmeninį interesą, taip kurdami stipresnius tarpusavio ryšius.

Žaliakalnio sociokultūrinį kapitalą ugdo ir formuoja seniūnijoje veikiančios aukštosios mokyklos (Lietuvos sveikatos mokslų universiteto, Lietuvos sporto universiteto, Kauno technologijos universiteto, Kauno kolegijos, Kauno technikos kolegijos), bendruomenės centrai: Žaliakalnio bendruomenės centras „Spindulys“, Kauno Žaliakalnio bendruomenės centras „Pelėdos“, bendruomenės centras Asociacija „Žalasis Ažuolynas“, bendruomenės centras “Šeimų giedra”, bibliotekos (Kauno miesto savivaldybės Vinco Kudirkos viešoji biblioteka), ir kitos įstaigos bei įmonės, kurios užsiima formaliu ir neformaliu gyventojų ir lankytojų švietimu, kultūriniu tobulėjimu.

Žaliakalnio teritorijoje įsteigtas vienintelis toks mieste 1-ojo Žaliakalnio kultūrinis (urbanistinis/architektūrinis) draustinis, suskirstytas į du - Kauko ir Perkūno masyvus.

Svarbu pažymėti, jog Žaliakalnio identitetas išskirtinis ir pasižymi savita istorija, gamtiniais ištekliais. Kultūriniu bei socialiniu kapitalu: asmenybės - inteligentija, kultūros paveldu, įvairiomis meno vertybėmis, gausu socialinio kapitalo kaupyklų, veikia įvairios organizacijos skatinančios bendruomenės aktyvumą. Dėmesys kreipiamas į kultūros paveldą, bendruomenė skatinama veikti, dalyvauti bendruomenės gyvenime, tam suteikiamos sąlygos bendruomenių centrų veiklose ir kitose organizacijose. Žaliakalnyje, vyrauja įvairūs socialinis fonas, gausu neturinčių darbo asmenų, patiriančių socialinę atskirtį, tačiau gyvena ir aukštą socialinę padėtį ir pajamas turinčių asmenų, visgi Žaliakalnio rajonas pasižymi neigiamomis demografinėmis senėjimo tendencijomis. Gyventojų skaičius mažėja, didesnė gyventojų dalis – senjorai, maža dalis – jauni gyventojai.

Taigi tampa svarbu stiprinti ir Žaliakalnio teritorinį, kultūrinį, tiek socialinį kapitalą tam panaudojant įvairias strategijas, bei atsižvelgiant į plėtros procesų galimybes.

2.3. ŽALIAKALNIO VVG TERITORIJOS GYVENTOJAI

2023 metų rugpjūčio mėnesio duomenimis Kauno miesto Žaliakalnio teritorijoje gyveno 23696 gyventojai, iš kurių 12408 moterys ir 11288 – vyrai, moterų 4,73 proc. daugiau nei vyrų.

1 lentelė. Žaliakalnio teritorijos gyventojai pagal amžiaus grupes.

	2023 08		
	Viso	Vyrai	Moterys
0-15	3336,00	1697	1639
16-18	574,00	295	279
19-39	5947,00	3214	2733
40-50	3587,00	1980	1607
51-64	4720,00	2144	2576
65-69	1483,00	619	864
70 ir daugiau	4049,00	1339	2710

Formuojant strategiją buvo išskirtos tikslinės grupės, į kurias orientuotos veiklos bei rezultatai:

- socialiai pažeidžiami asmenys, kurie yra jautresni socialiniams, ekonominiams iššūkiams, rizikoms ir turi mažiau išteklių su jais sėkmingai susidoroti, nepriklausomai nuo amžiaus, besiruošiantys išeiti ir išėję iš įkalinimo vietų asmenys, migrantai, pabėgėliai, kiti socialinę riziką (atskirtį) patiriantys asmenys, gyvenantys VVG teritorijoje;
- asmenys, sirgę ar sergantys priklausomybės ligomis, kurių gyvenamoji vieta VVG teritorijoje;
- neįgalieji, kurių gyvenamoji vieta VVG teritorijoje;
- nepalankias sąlygas turintys VVG teritorijos gyventojai, tarp jų vaikai, mokiniai, ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus asmenys;
- darbingo amžiaus bedarbiai ir ilgalaikiai bedarbiai, gyvenantys VVG teritorijoje;
- jaunimas, ypač nedirbantis, nestudijuojantis, nesimokantis, mokymuose nedalyvaujantis jaunimas, mažiau galimybių turintis jaunimas, gyvenantis VVG teritorijoje;
- asmenys, kuriems nustatytas socialinių paslaugų poreikis ir kurie gyvena VVG teritorijoje.

3. TERITORIJOS, KURIAI RENGIAMA VIETOS PLĖTROS STRATEGIJA, ANALIZĖ

3.1. DEMOGRAFINĖ APŽVALGA

Pradžioje pateikiama bendra Lietuvos gyventojų statistinė apžvalga, neišskiriant jokių teritorijų.

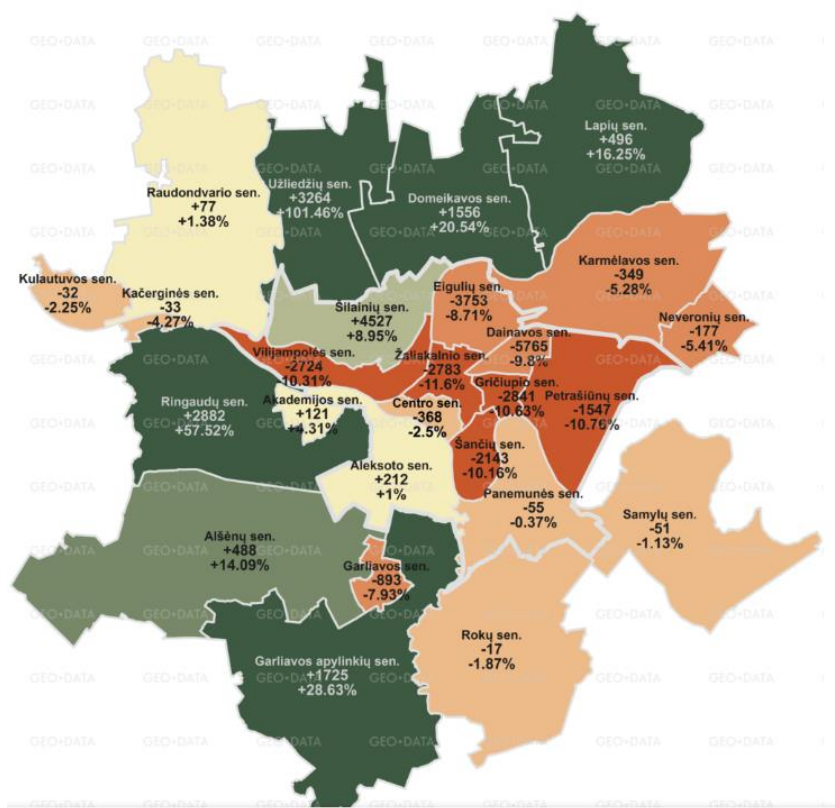
Pagal surašymo duomenis, 2021 12 31 Lietuvoje gyveno 2,81 mln. gyventojų. 2021 duomenimis, 84,6 % gyventojų – lietuviai, 6,5 % – lenkai, 5,0 % – rusai, 1,0 % – baltarusiai, 0,6 % – ukrainiečiai, 0,1 % – žydai, 0,07 % – totoriai. 0,1 % nenurodė tautybės.

Didžiausia lenkų gyventojų dalis yra Šalčininkų (77,8 %), Vilniaus (52,1 %), Trakų (30,1 %), Švenčionių (26 %) rajonų savivaldybėse ir Vilniuje (16,5 %). Didžiausia rusų gyventojų dalis – Visagine (51,9 %), Klaipėdoje (19,6 %) ir Vilniuje (11,9 %). Vilniuje ir Klaipėdoje gyvena 54,2 % Lietuvos rusų. 48 savivaldybėse lietuvių yra daugiau kaip 90,1 % gyventojų.

Miesto gyventojų – 68,5 %, kaimo – 32,3 % (2021). Vyrai sudaro 46,1 %, moterys – 53,9 % gyventojų. Gyventojų vidutinis tankis 43 žm./km² (2021 surašymo duomenimis). Tankiausiai gyvenama Vilniaus (83,3 žm./km²), Kauno (75,2 žm./km²), rečiausiai – Utenos (21,1 žm./km²), Tauragės (25,0 žm./km²) apskrityse. Trijuose didžiausiuose miestuose – Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje gyvena trečdalis Lietuvos gyventojų. Vilniaus gyventojai sudaro apie 17,5 % Lietuvos gyventojų.

Valstybinė kalba – lietuvių kalba. 64,9 % Lietuvos gyventojų yra 15–64 m., 20,9 % – vyresni kaip 65 m., 15,2 % – iki 15 metų (2021). Vidutinė gyvenimo trukmė 75,8 m. (vyrų – 70,4 m., moterų – 81,4 metų).

Gyventojų kaitos tendencijos. Remiantis Valstybės duomenų agentūros duomenimis, Lietuvos Respublikos 2021 m. gyventojų ir būstų surašymo rezultatais pastebima skirtinga tendencija – gyventojų skaičiaus mažėjimas Lietuvoje bendrai, Kauno apskrityje ir analizuojamoje VVG teritorijoje, tačiau Kauno mieste 2023 metais gyventojų skaičius augo (žr. 2 lentelę) 0,5 proc. VVG teritorijos gyventojų skaičius lyginant 2015 m. ir 2023 m. sumažėjo 4,08 procento **Kauno apskrities** gyventojų skaičius mažėjo 0,54 proc., Lietuvos Respublikos gyventojų – 2,19 proc. **(R16)**.

3 pav. Gyventojų skaičiaus pokytis Kauno ir apylinkių seniūnijose 2011-2021 m.¹

Nuo pat Nepriklausomybės atkūrimo vyravo aiški tendencija – iš Kauno miesto gyventojai kraustosi į priemiesčius. Tai akivaizdu palyginus gyventojų surašymo duomenis iš seniūnijų. Vienintelės Kauno miesto seniūnijos, kuriose per dešimtmetį gyventojų skaičius augo – Šilainių ir Aleksoto. Šiose seniūnijose yra nemažai naujai besikuriančių mažabučių namų kvartalų, ypač Romainiuose (Šilainių sen.). Senuosiuose sovietinių daugiabučių dominuojamuose rajonuose gyventojų ir toliau mažėja. Džiugina tik tai, kad Centro seniūnijoje per dešimtmetį gyventojų sumažėjo neįžymiai – tik 2,5 proc., tam įtakos turėjo ir naujai vystomi gyvenamųjų namų projektai.

Tuo tarpu Kauno rajono seniūnijose, besiribojančiose su Kauno miestu, gyventojų sparčiai daugėjo. Rekordininkė – Užliedžių seniūnija, kurioje per dešimtmetį gyventojų skaičius išaugo daugiau nei dvigubai. Ringaudų, Garliavos apylinkių, Domeikavos, Lapių, Alšėnų seniūnijos taip pat pritraukė daug naujakurių.

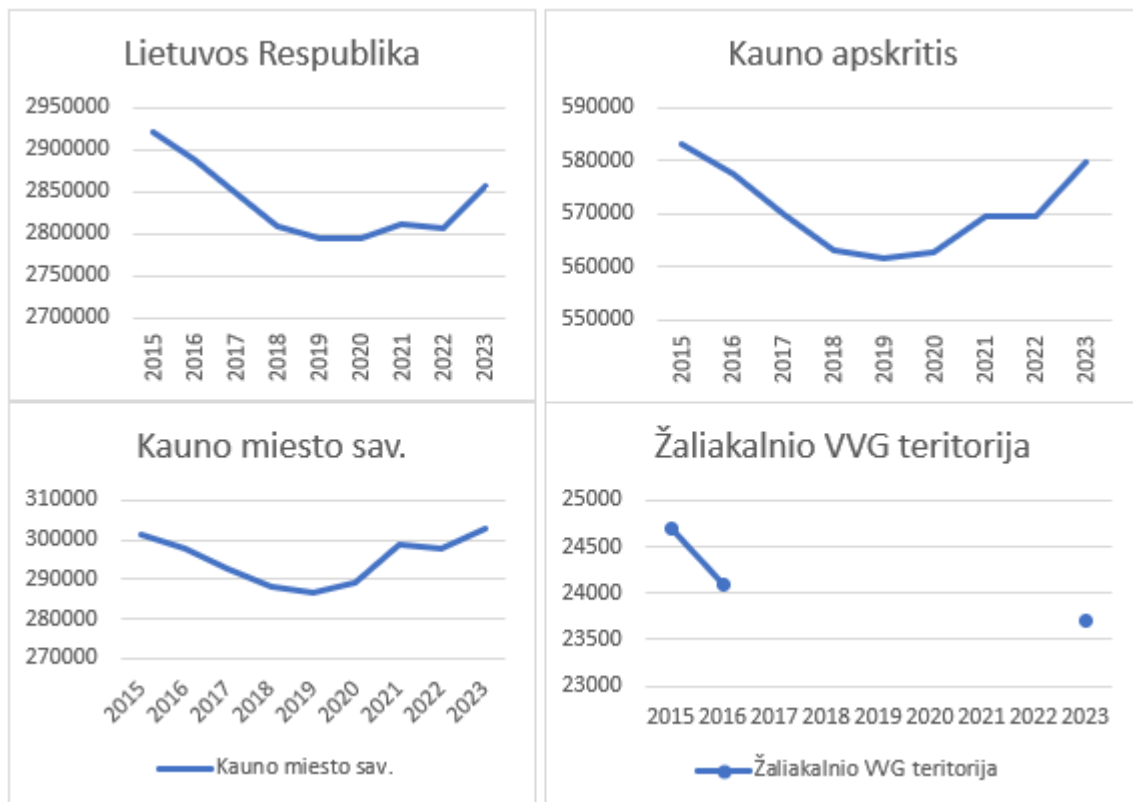
2 lentelė. Nuolatinių gyventojų skaičius (2015 – 2023 08 mėn.)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023 08
Lietuvos Respublika	2921262	2888558	2847904	2808901	2794184	2794090	2810761	2805998	2857279
Kauno apskritis	583047	577358	569875	563112	561430	562841	569571	569566	579903
Kauno miesto sav.	301357	297846	292691	288363	286754	289364	298753	297906	302875
Žaliakalnio VVG teritorija	24704	24100	ND	ND	ND	ND	21218	ND	23696

Pateikti 2 lentelėje nuolatinių gyventojų skaičiaus duomenys parodo, kad iki 2020 metų mažėjęs gyventojų skaičius Lietuvos Respublikoje pradėjo augti. Šis augimas labai ryškus 2023

¹ <https://www.kaunasiloveyou.lt/kauno-gyventoju-skaicius-2021-m/>

m. per pirmąjį pusmetį Lietuvoje gyvenančių gyventojų skaičius padidėjo 1,8 proc. Kauno apskrityje bei Kaune gyvenančių gyventojų skaičiaus pokyčių kreivė kinta beveik lygiagrečiai, čia gyventojų skaičius pradėjo didėti 2019 metais, tai parodo kad Kauno apskrityje gyventojų skaičius keičiasi tolygiai ir gyventojų migracija per analizuojamą laikotarpį šio regiono reikšmingai neįtakojo, net gi atvirkščiai, gyventojų didėjimas nuo 2019 metų parodo, kad dėl pasirinkusiųjų gyventi Kauno apskrityje žmonių skaičiaus padidėjimo, Lietuvos Respublikos gyventojų skaičius pradėjo augti.

4 pav. Nuolatinių gyventojų skaičiaus diagramos 2015 -2023 08 mėn.

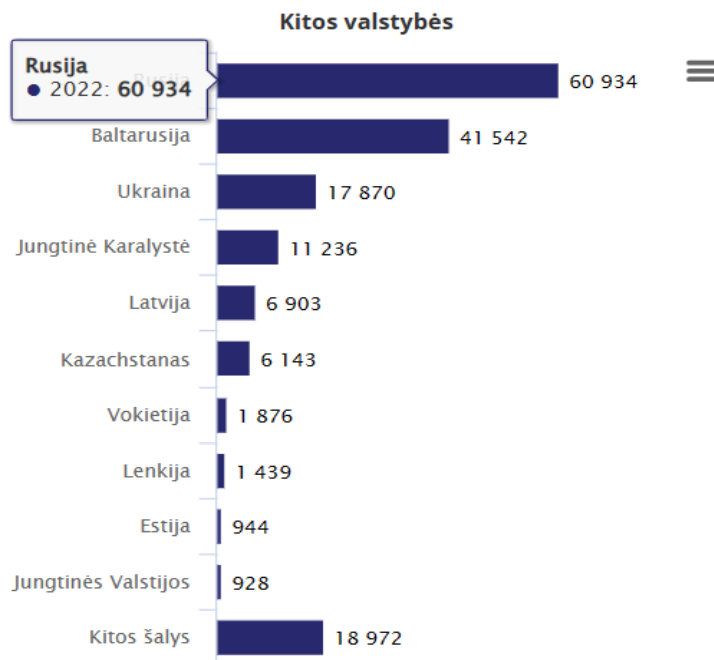
Viešojoje erdvėje nėra pateikiama pakankamai informacijos apie analizuojamos Žaliakalnio VVG teritorijos gyventojų skaičių, tačiau iš žinomų duomenų matome, kad analizuojamoje teritorijoje gyventojų nuo 2016 m. sumažėjo 1,6 proc. Tam įtakos turi demografiniai pokyčiai Kauno apskrityje – per analizuojamą laikotarpį stipriai pasikeitė Kauno ir Kauno apylinkių infrastruktūra, gyventojai keliasi gyventi į greta miesto besikuriančius gyvenamųjų namų mikrorajonus. Deja tam sąlygas turi tik jaunos, finansiškai stiprios šeimos, todėl analizuojamoje Žaliakalnio VVG teritorija, didžiąja dalimi užstatytoje daugiabučiais lieka gyventi daugiausia vyresnio amžiaus asmenys (dažnai vieniši), bei jaunos vidutinės ir mažas pajamas gaunančios šeimos (R17).

2 lentelėje ir 4 paveikslėlyje pateikti duomenys taip pat parodo, kad Kauno mieste gyvenančiųjų skaičius sudaro apie pusę visų Kauno apskrityje gyvenančiųjų - tai parodo kad visa Kauno miesto teritorija apgyvendinta tankiai. Analizuojamoje Žaliakalnio VVG teritorijoje gyvena 7,8 proc. visų Kaune gyvenančių gyventojų, nors teritorija užima tik 4,7 proc Kauno miesto teritorijos, t.y. joje asmenys gyvena dvigubai tankiau lyginant pagal miesto vidurkį.

Analizuojant Žaliakalnio VVG gyventojus pagal tautybę, nėra analizuota ir pateikiama konkrečių duomenų, todėl daroma prielaida, kad čia gyventojai pasiskirstę pagal bendrai

analizuotus Lietuvos Respublikos duomenis. Dauguma (2 mln. 637,2 tūkst., arba 94 proc.) šalies nuolatinių gyventojų gimė Lietuvoje, 168,8 tūkst. (6 proc.) – užsienyje. Žemiau pateiktame paveiksle parodyta, Lietuvos Respublikos gyventojų pasiskirstymas pagal jų tautybę. Ukrainoje gimusių ir į Lietuvą gyventi atvykusių gyventojų skaičius stipriai susietas su Rusijos agresija prieš Ukrainą, kiek iškreipia duomenis, nes neįmanoma prognozuoti kokius sprendimus apie gyvenamąją vietą priims gyventojai agresijai pasibaigus.

5 pav. Nuolatiniai gyventojai pagal gimimo valstybę 2022 m. ²

Atsižvelgiant į natūralią gyventojų kaitą, kuomet gimstamumas yra žemas, o mirtingumas sąlyginai didelis, (žr. 3 lentelę) šioje srityje taip pat pastebimas tendencingumas, kuris pateisina gyventojų skaičiaus pokyčius. 2022 metais padidėjęs. Pastebima, kad natūrali gyventojų kaita tarp Lietuvoje gimusių gyventojų kiekvienais metais turi vis didesnę minusinę reikšmę, tai reiškia miršta daug daugiau žmonių, nei jų gimsta, ši situacija vyrauja tiek VVG, tiek ir vietiniu bei nacionaliniu lygmeniu.

3 lentelė. Natūrali gyventojų kaita / asmenys (2015 – 2022 m.)³

	Metai.	LR	Kauno apskritis	Kauno m. sav.	Žaliakalnio VVG teritorija* ⁴
Natūrali gyventojų kaita / asmenys	2022	-20816	-3879	-1854	ND
	2021	-24 416	-4294	-1963	-159
	2020	-18 403	-3543	-1451	ND
	2019	-10 888	-2099	-934	ND
	2018	-11 425	-2267	-1075	ND
	2017	-11 446	-2448	-998	ND
	2016	-10 483	-2190	-865	ND
	2015	-10 301	-2351	-970	-76

² Gyventojų skaičius ir sudėtis - Oficialiosios statistikos portalas

³ Šaltinis: sudaryta pagal Valstybės duomenų agentūros duomenis

⁴ *Žaliakalnio teritorijos skaičius išvestas lyginant su Kauno miesto ir Žaliakalnio teritorijos gyventojų skaičiaus santykiu

Migracija. Emigracijos rodikliai pateikti 4 lentelėje Lietuvoje nuo 2019 m. vis gerėja, tam įtakos turėjo grįžtančių iš emigracijos lietuvių skaičiai, kurie išbandę darbą ir gyvenimą užsienyje, grįžta tolimesnio savo gyvenimo kurti Lietuvoje. Kauno apskrities bei Kauno miesto migracijos rodikliai nors ir nežymiai, tačiau atitinka nacionalines tendencijas: Kauno apskrityje neto migracijos rodikliai vis didėjo ir jau 2019 metais tapo reikšmingai teigiami, kaip minėta aukščiau 2022 m. migracijos rodikliai visoje Lietuvoje ypač pasikeitė dėl karo Ukrainoje ir pabėgėlių iš Ukrainos atvykimo į Lietuvą. Kauno mieste neto migracijos rodikliai 2022 m. atvyko 3544 gyventojais daugiau nei išvyko (žr. 4 lentelę)

Pastaruosius trejus metus Lietuvos Respublikos mastu pastebima teigiama neto migracija, tai reiškia, kad daugiau žmonių atvyksta į šalį, nei ją palieka (žr.4 lentelę). Šie rodikliai yra teigiami ir gali būti siejami su Nacionalinės valdžios politiniais sprendimais imtis iniciatyvų skatinti sugrįžti emigravusius asmenis į gimtinę. Iniciatyvų „Renkuosi Lietuva“, „Gal į Lietuvą“⁵ organizavimas, skirtų išvykusiesiems, kurie svarsto sugrįžti dirbti ir gyventi į Lietuvą sukuriams, kurių tikslas – informacijos apie Lietuvos darbo rinką, darbdavius ir jų lūkesčius sklaida užsienyje gyvenantiems lietuviams. Užsienyje gyvenantiems lietuviams vis dažniau organizuojami renginiai, skirti susitikti su potencialiais darbdaviais ir netgi pradėti derinti galimo įsidarbinimo sąlygas. Taip pat priimtas Lietuvos Respublikos finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms įstatymas, kuris prisideda prie jaunų šeimų kūrimosi skatinimo bei didesnių galimybių įsikurti ir pradėti savarankišką gyvenimą Lietuvoje⁶. Taip pat 2017 m. Jungtinės Karalystės sprendimas pasitraukti iš Europos Sąjungos galėjo turėti įtakos, padidėjusiam sugrįžtančiųjų srautui, kuris paveikė tiek Kauno apskrities, tiek Kauno miesto savivaldybės teigiamą Neto migraciją (**R23**).

4 lentelė. Emigrantai, Imigrantai / asmenys (2015 – 2022)

	Metai	Emigrantai asmenys	Imigrantai asmenys	Neto migracija
Lietuvos Respublika	2022	15 270	87 367	72 097
	2021	25 205	44 858	19653
	2020	23 103	43 096	19993
	2019	29 273	40 067	10794
	2018	32 206	28 914	-3292
	2017	47 925	20 368	-27557
	2016	50 333	20 162	-30171
	2015	44 533	22 130	-22403
Kauno apskritis	2022	21 271	35 927	14 656
	2021	18 414	22 703	4 289
	2020	19 472	25 802	6 330
	2019	20 841	24 351	3 510
	2018	20 715	21 300	585
	2017	22 702	18 387	-4 315
	2016	23 201	17 908	-5 293
	2015	20 313	16 975	-3 338
Kauno m. sav.	2022	9 984	17 177	7 193
	2021	8 525	9 641	1 116
	2020	8 029	13 393	5 364
	2019	8 501	12045	3 544
	2018	9 232	8 698	-534
	2017	10 312	6 982	-3 330
	2016	11 069	6 779	-4 290

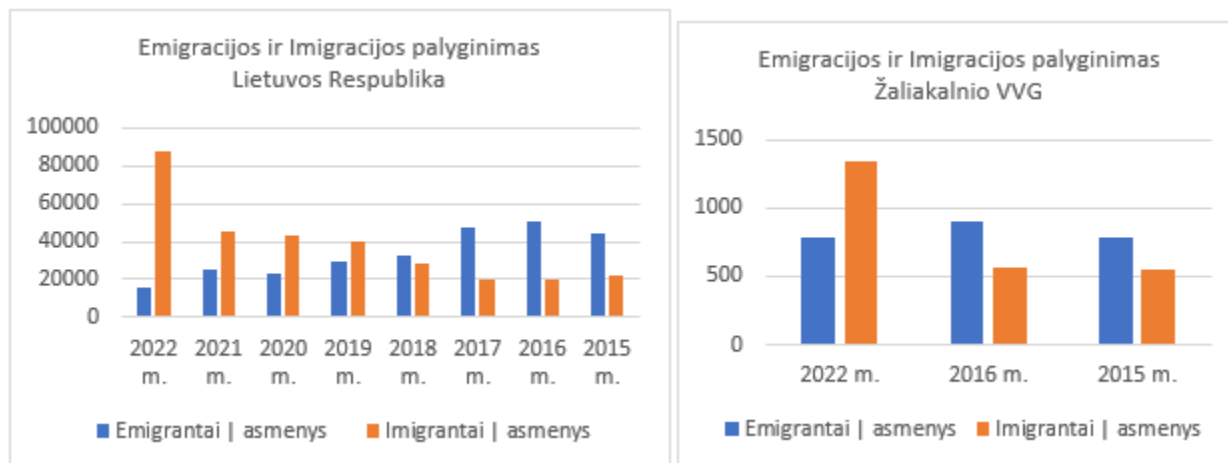
⁵ Prieiga per internetą: <https://www.renkuosilietuva.lt/lt/programos-griztantiems-lietuviams/>

⁶ Prieiga per internetą: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/fbabd7a2785011e89188e16a6495e98c>

Žaliakalnio VVG teritorija*	2015	9 536	6 995	-2 541
	2022	781	1344	ND
	2021	ND	ND	-563
	2020	ND	ND	ND
	2019	ND	ND	ND
	2018	ND	ND	ND
	2017	ND	ND	ND
	2016	896	566	347
2015	782	556	208	

Šaltinis: sudaryta pagal Valstybės duomenų agentūros duomenis⁷

6 pav. Emigracijos ir imigracijos rodiklių palyginamosios diagramos

Visų gyvenančių užsieniečių Lietuvoje skaičius 2022 m. pradžioje sudarė daugiau nei 100 tūkstančių, tarp jų beveik trečdalį sudaro Ukrainos, Baltarusijos bei Rusijos piliečiai. Taip pat 2022 m. lapkričio mėn. statistika rodo, kad virš 70 tūkstančių karo pabėgėlių iš Ukrainos buvo užregistruota Lietuvoje nuo karo Ukrainoje pradžios (2022 m. vasario 24 d.). Imigracijos skaičiai galėtų teigiamai nuteikti verslininkus, nes, kaip žinia, pozityvi imigracija skatina darbo jėgos trūkumo mažėjimą. Oficialiais duomenimis, darbo jėgos paklausa Lietuvoje spalio mėn. 2022 m., palyginus su tuo pačiu laikotarpiu 2021 m., sumažėjo beveik 30 proc. Tačiau vis daugiau ir daugiau verslininkų Lietuvoje skundžiasi, kad trūksta tiek aukštos kvalifikacijos, tiek nekvalifikuotų darbuotojų. Tai reiškia, kad užsieniečiai, kurie jau atvyko į Lietuvą, ženkliai nepagerino situacijos, o besiplečiantis verslas nuolat reikalauja naujos darbo jėgos. Karo pabėgėliai iš Ukrainos galėtų įžengti į Lietuvos darbo rinką, tačiau, kaip rodo statistika, trečdalis visų užregistruotų karo pabėgėlių iš Ukrainos – nepilnamečiai vaikai, likusi dalis – moterys ir pensinio amžiaus žmonės. Tai reiškia, kad verslai priversti toliau ieškoti ir stengtis pritraukti užsienio šalių specialistus.

Gyventojų pasiskirstymas pagal amžių ir tautybę. Analizuojant Lietuvos Respublikos, Kauno apskrities, Kauno miesto ir Žaliakalnio teritorijų populiaciją pagal amžiaus grupes (žr. 7-10 pav.), pastebima, kad didžioji Kauno miesto savivaldybės populiacijos dalis yra 40 – 64 metų amžiaus grupei priklausantys asmenys – 33,08 proc. antrą pagal gyventojų amžiaus charakteristiką grupę – 16-39 metų asmenys – 29,26 proc. Panaši situacija ir analizuojamoje Žaliakalnio VVG teritorijoje 40 – 64 metų amžiaus grupei priklausantys asmenys sudaro – 35,06 proc. antrą pagal gyventojų amžiaus charakteristiką grupę – 16-39 metų asmenys – 27,52 proc. Analizuojamoje teritorijoje 0 – 15 metų amžiaus grupei priklauso 14,08 proc. gyventojų, o vyresnių nei 65 metai

⁷ Prieiga per internetą: <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize?indicator=S3R336#/>

amžiaus grupei sudaro 23,35 proc. Duomenys atspindi analizuojamos teritorijos senėjančios visuomenės VVG teritorijoje problemą - taip pat mažėjantį gimstamumą.

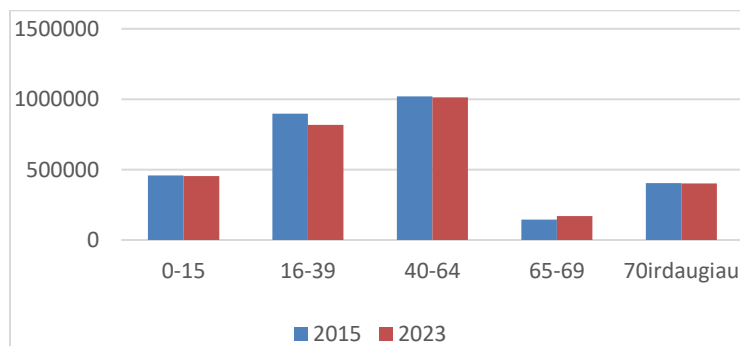
5 lentelė. Populiaciją pagal amžiaus grupes (gyventojų skaičius)

Vietovė	2015	2023	2015	2023	2015	2023	2015	2023	2015	2023
	0-15		16-39		40-64		65-69		70 ir daugiau	
Lietuvos Respublika	457719	454578	897178	817257	1019250	1013778	144036	169211	403079	402455
Kauno apskritis	90796	932779	181699	169440	197669	199403	29541	33786	83342	83995
Kauno m. sav.	45575	49869	96900	88612	98801	100205	15691	17734	44390	46455
Žaliakalnio teritorija	3462	3336	7299	6521	8577	8307	1375	1483	3991	4049

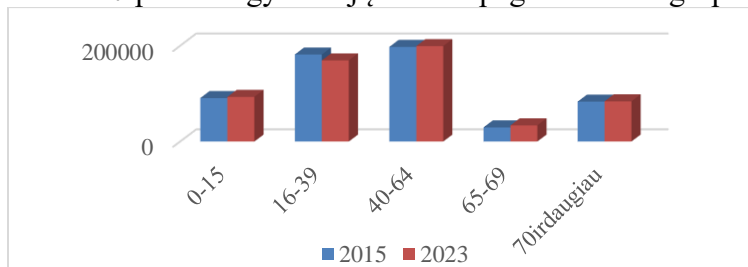
6 lentelė. Populiaciją pagal amžiaus grupes (proc.)

Vietovė	2015	2023	2015	2023	2015	2023	2015	2023	2015	2023
	0-15		16-39		40-64		65-69		70 ir daugiau	
Lietuvos Respublika	15.67	15.91	30.71	28.60	34.89	35.48	4.93	5.92	13.80	14.09
Kauno apskritis	15.57	65.72	31.16	11.94	33.90	14.05	5.07	2.38	14.29	5.92
Kauno m. sav.	15.12	16.47	32.15	29.26	32.79	33.08	5.21	5.86	14.73	15.34
Žaliakalnio teritorija	14.01	14.08	29.55	27.52	34.72	35.06	5.57	6.26	16.16	17.09

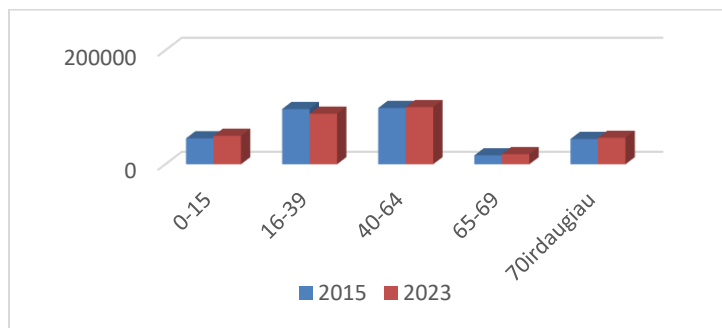
2022 m. pradžioje Lietuvos Respublikoje vaikų buvo 1,3 karto mažiau nei pagyvenusių žmonių (2012 m. pradžioje – 1,2 karto). 2022 m. pradžioje šimtui vaikų teko 134 pagyvenę žmonės (2012 m. pradžioje – 122). Pagyvenusių žmonių dalis bendrame šalies nuolatinių gyventojų skaičiuje padidėjo nuo 18,1 proc. 2012 m. pradžioje iki 20 proc. 2022 m. pradžioje (R18).

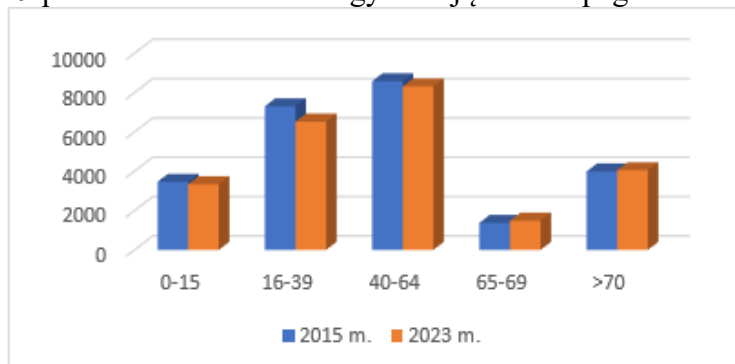
7 pav. LR gyventojų sudėtis pagal amžiaus grupes

8 pav. Kauno apskrities gyventojų sudėtis pagal amžiaus grupes

9 pav. Kauno miesto sav. gyventojų sudėtis pagal amžiaus grupes

10 pav. Žaliakalnio VVG gyventojų sudėtis pagal amžiaus grupes

Visoje Lietuvoje įskaitant Žaliakalnio VVG nuo 2015 metų sumažėjo 16-29 m. grupės gyventojų, tačiau matome, kad Žaliakalnio VVG kitaip nei, Kaune ir Kauno apskrityje nuo 2015 metų sumažėjo 0-15 metų vaikų skaičius, tai parodo, kad jauniems tėvams nėra patrauklu gyventi ir auginti atžalas šiame rajone, todėl jie renkasi kitas apylinkes. Kaip minėta aukščiau, Žaliakalnio VVG teritorija apgyvendinta dvigubai tankiau nei likusi Kauno miesto teritorija, taip pat čia išvystyta aukšto lygio infrastruktūra, todėl svarbu išsiaiškinti priežastis, kodėl jauni tėvai yra linkę apsigyventi kitose teritorijose bei šalinti priežastis ir didinti VVG patrauklumą. Kitu atveju per ateinančius metus VVG teritorijos gyventojų vidutinis amžius dar sparčiau didės, o nesant jaunos kartos gyventojų teritorija taps vis nepatrauklesnė jaunoms šeimoms.

Gyventojų pasiskirstymas pagal tautybę. Didžiąją dalį Kauno miesto savivaldybės gyventojų sudaro lietuviai – 281943 (94,37 proc.), mažumą sudaro kitų tautybių gyventojai - rusai 2,89 proc. (8634 gyventojų), lenkai 0,36 proc. (1085 gyventojai), ukrainiečiai 0,33 proc. (977 gyventojų). Duomenys pateikti remiantis 2021 metų informacija, tikėtina, kad 2023 metais esanti situacija skiriasi nuo 2021 metų duomenų dėl karinio konflikto tarp Rusijos ir Ukrainos.

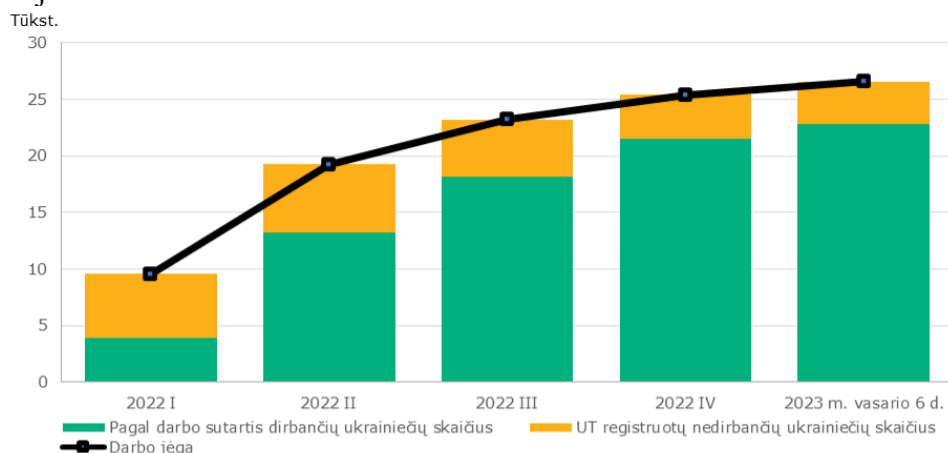
7 lentelė. Gyventojų pasiskirstymas pagal tautybę 2022 m.

	Lietuviai		Lenkai		Rusai		Baltarusiai		Ukrainiečiai		Kitos		Nenurodyta	
	gyvent.	proc.	gyvent.	proc.	gyvent.	proc.	gyvent.	proc.	gyvent.	proc.	gyvent.	proc.	gyvent.	proc.
Lietuvos Respublika	2378118	84,61	183421	6,53	141122	5,02	28183	1,00	14168	0,50	16116	0,57	49633	1,77
Kauno apskritis	539614	94,74	2637	0,46	14681	2,58	1066	0,19	1732	0,30	2177	0,38	7668	1,35
Kauno m. sav.	281943	94,37	1085	0,36	8634	2,89	550	0,18	977	0,33	1268	0,42	4305	1,44

2022 m. pradžioje lietuviai sudarė 85,1 proc. šalies nuolatinių gyventojų, lenkai – 6,6, rusai – 5,1, kiti – 3,2 proc.

Analizuojant Žaliakalnio VVG gyventojus pagal tautybę, nėra analizuota ir pateikiama konkrečių duomenų, todėl daroma prielaida, kad čia gyventojai pasiskirstę pagal bendrai analizuotus Lietuvos Respublikos duomenis.

Užimtumo tarnyboje 2020–2022 m. registruotų prieglobsčio gavėjų skaičius didėjo sparčiau, negu įsidarbinusių: registruotų pabėgėlių padaugėjo 3,4 karto (nuo 114 iki 393), įsidarbinusių – 2,8 karto (nuo 75 iki 209). Per 2022 m. įsidarbino 56,9 proc. tarnyboje registruotų ukrainiečių. Karo pabėgėliams plūstant į Lietuvą, stebėtas ne tik labai išaugęs užimtumo rodiklis, bet ir žemo lygio nedarbas. 2023 m. vasario 6 d. Užimtumo tarnybos duomenimis, Lietuvoje pagal darbo sutartis dirbo apie 23 tūkst. karo pabėgėlių (daugiau nei pusė darbingo amžiaus atvykusiųjų), įdarbintų nuo Rusijos karo Ukrainoje pradžios. Užimtumo tarnyboje yra užsiregistravę dar beveik 4 tūkst. darbo ieškančiųjų (daugiausia Kauno (711), Vilniaus (583) ir Šiaulių (258) miestų savivaldybėse). Dirbantys ir bedarbiai ukrainiečiai bendrai sudaro apie 2 proc. Lietuvos darbo jėgos. Sėkmingą ukrainiečių integraciją į Lietuvos darbo rinką rodo užimtųjų ir bedarbių duomenys. Iš jų matyti, kad vis daugiau ukrainiečių įsitraukia į užimtųjų gretas, o bedarbių skaičius iš lėto mažėja.

11 pav. Pagrindiniai Ukrainos piliečių integracijos į Lietuvos darbo rinką rodikliai⁸

Bendrai darbo jėgos augimas paspartėjo apie 1,3 proc. punkto, o tai reiškia, kad tuo atveju, jei ukrainiečiai nebūtų atvykę į Lietuvą, darbo jėga būtų augusi dvigubai lėčiau.

Pagal Lietuvos profesijų klasifikatorių daugiausia (68 %) ukrainiečių dirba vidutinės kvalifikacijos darbus (tokiems darbams priskiriami vairuotojai; statybininkai; maisto gamintojai, medienos meistrai, siuvėjai ir kiti giminiškų profesijų darbininkai ir amatininkai; paslaugų asmenims darbuotojai: virėjai, padavėjai ir barmenai, kirpėjai, kosmetikai ir kt.) ir nekvalifikuotus darbus (24 %) (tokiems darbams priskiriami valytojai ir pagalbininkai; nekvalifikuoti gavybos, statybos, pramonės ir transporto darbininkai; maisto ruošimo padėjėjai ir kt.)

Lietuvių kalbos žinių ir kvalifikacijos trūkumas, neigiamos visuomenės nuostatos mažina pabėgėlių įsidarbinimo galimybes, asmenys įsidarbina žemesnės negu jų turima Pabėgėlių integraciją į darbo rinką didintų geresnės lietuvių kalbų žinios, perkvalifikavimo galimybės.

3.2. SOCIALINĖ APŽVALGA

Kauno miesto gyventojai socialines paslaugas teikiančią įstaigą gali pasirinkti iš sąrašo, kuris sudaromas vadovaujantis Kauno miesto savivaldybės gyventojams socialines paslaugas teikiančių

⁸ https://www.lb.lt/uploads/publications/docs/40652_bef09070406c0b0353504d25bb9d2dfa.pdf

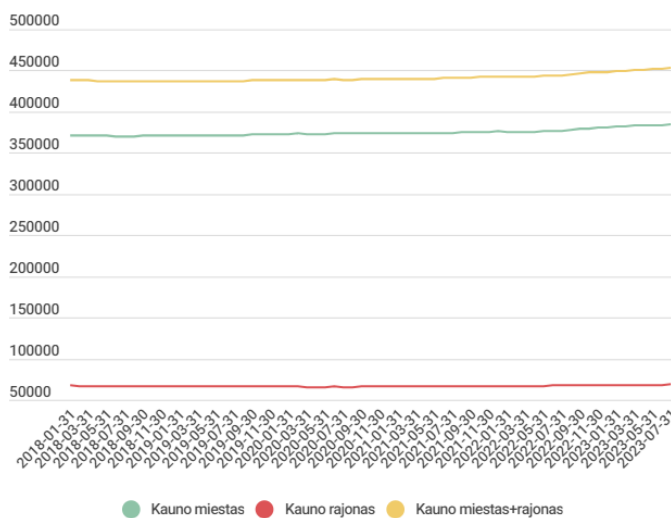
įstaigų sąrašo sudarymo tvarkos aprašu, patvirtintu Kauno miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. sausio 19 d. įsakymu Nr. A-158 „Dėl Kauno miesto savivaldybės gyventojams socialines paslaugas teikiančių įstaigų sąrašo sudarymo tvarkos aprašo patvirtinimo“. 2023 metų kovo mėnesio duomenimis Kauno mieste veikė 204 įstaigos, kurios teikia:

- Dienos socialinės globos paslaugas;
- Ilgalaikes socialinės globos paslaugas;
- Socialinių įgūdžių ugdymas, palaikymo ir (ar) atkūrimo paslaugas;
- Vaikų dienos socialinė priežiūros paslaugos;
- Socialinė reabilitacija neįgaliesiems bendruomenėje paslaugos;
- Psichosocialinė pagalba;
- Apgyvendinimas nakvynės namuose;
- Laikinas apnakvindinimas;
- Intensyvi krizių įveikimo pagalba;
- Pagalba globėjams (rūpintojams), budintiems globotojams, tėviams ir šeimynų steigėjams, dalyviams ar besirengiantiems jais tapti;
- Ir kt.

Socialinių paslaugų skyriaus duomenimis, „Kauno mieste 2023 metų vasario mėn. buvo 577 šeimos, kurioms įvairias socialinės priežiūros paslaugas teikia socialiniai darbuotojai ir individualios priežiūros specialistai, psichosocialinė pagalba teikiama vidutiniškai 20-30 asmenų (šeimų) vienu metu.

Socialinės reabilitacijos neįgaliesiems bendruomenėje paslaugą yra akreditavusios Kauno mieste 23 įstaigos, kuriose numatyta 1120 vietų, tad neįgaliesiems ir jų šeimos nariams užtikrintas dar vienos iš socialinės priežiūros paslaugų teikimas.

Teritorinių ligonių kasų duomenys rodo, kiek gyventojų yra prisiregistravę gydymo įstaigose atitinkamoje savivaldybėje. Tokie duomenys paprastai realiau atspindi tikrąjį gyventojų skaičių, ypač miestuose. Kauno miesto gydymo įstaigose prisiregistravę net 80 tūkstančių daugiau gyventojų nei jų yra oficialiai mieste (pagal Statistikos departamentą), arba 27,5 proc. daugiau. Kartu su rajono gydymo įstaigose prisiregistravusiais gyventojais, bendrai Kaune yra virš 440 000 gyventojų.

12 pav. Kauno gydymo įstaigose prisiregistravusių gyventojų skaičius 2021 m. ⁹

⁹ <https://www.kaunasiloveyou.lt/kauno-gyventoju-skaicius-2021-m/>

Labai nevienodai gyventojų skaičius kinta skirtingose miesto dalyse. Senuosiuose sovietinių daugiabučių rajonuose gyventojų ženkliai sumažėjo, tuo tarpu Romainiuose, Kaniūkuose, Vaišvydavoje, ir arčiausiai miesto esančiose rajono seniūnijose (Raudondvario, Užliedžių, Domeikavos, Karmėlavos, Garliavos apylinkių, Ringaudų) sparčiai kuriasi išsiti naujakurių kvartalai, ir gyventojų sparčiai daugėja.

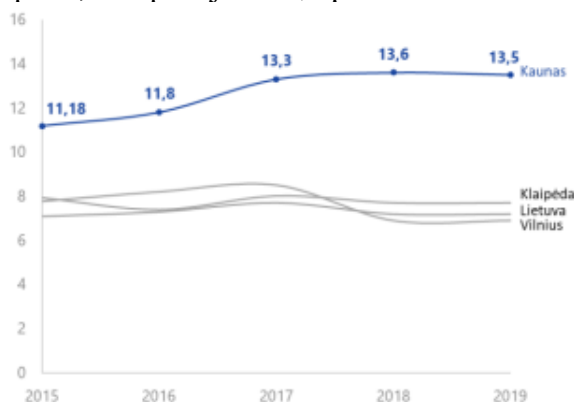
Savivaldybėje socialines paslaugas organizuoja ir administruoja Savivaldybės administracijos Socialinių paslaugų skyrius, o jas teikia Savivaldybės įsteigtos socialinių paslaugų įstaigos, privačios ir viešosios įstaigos, nevyriausybinės organizacijos, iš kurių perkamos (tiesiogiai ar per viešuosius pirkimus) ar pagal Savivaldybės, valstybės ir (ar) Europos Sąjungos projektus, programas finansuojamos socialinės paslaugos.

Sveikatos priežiūros įstaigos. Kauno mieste savivaldybei pavaldžios yra:

- VšĮ K. Griniaus slaugos ir palaikomojo gydymo ligoninė;
- VšĮ Kauno miesto greitosios medicinos pagalbos stotis;
- Kauno miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuras;
- VšĮ Kauno miesto poliklinika.

Sveikatos priežiūros sistemos efektyvumas ir kokybė netiesiogiai atsispindi per išvengiamo mirtingumo rodiklius. Remiantis Higienos instituto duomenimis, 2019 m. Kauno miesto savivaldybėje išvengiamo mirtingumo rodiklis buvo žemiausias tarp lyginamų savivaldybių ir siekė 27,5 proc. Vilniuje šis rodiklis siekė 31,7 proc., Klaipėdoje – 28,1 proc., visoje šalyje – 31,7 proc. 2015–2019 m. laikotarpiu išvengiamo mirtingumo rodikliai blogėjo visoje šalyje ir lyginamose savivaldybėse, tačiau Kauno miesto savivaldybėje pastebimas didžiausias šio rodiklio nuosmukis. Analizuojamu periodu Kauno miesto savivaldybėje šis rodiklis mažėjo 3,6 p. p., Vilniuje – 3,0 p. p., Klaipėdoje – 3,1 p. p., šalyje – 2,7 p. p.

Remiantis Higienos instituto duomenimis, 2019 m. Kauno mieste 10 tūkst. gyventojų teko 13,5 šeimos gydytojai. Nuo 2015 m. šis rodiklis augo 20,8 proc., taigi sveikatos priežiūros įstaigų veikla Kaune lėtėja. Tais pačiais metais Vilniuje 10 tūkst. gyventojų teko 6,9, Klaipėdoje – 7,7 šeimos gydytojai. Analizuojamu laikotarpiu šis rodiklis Vilniuje mažėjo 11,2 proc., Klaipėdoje – 2,8 proc. 2019 m. Kauno mieste 100 gyventojų teko 1029,1 apsilankymai pas gydytojus. Šis rodiklis tarp lyginamų savivaldybių buvo didžiausias. Tais pačiais metais Vilniuje 100 gyventojų teko 912,7, Klaipėdoje – 979,1 apsilankymai pas gydytojus. Nuo 2015 m. šis rodiklis Kauno mieste augo 9,0 proc., Vilniuje – 2,9 proc., Klaipėdoje – 16,1 proc.

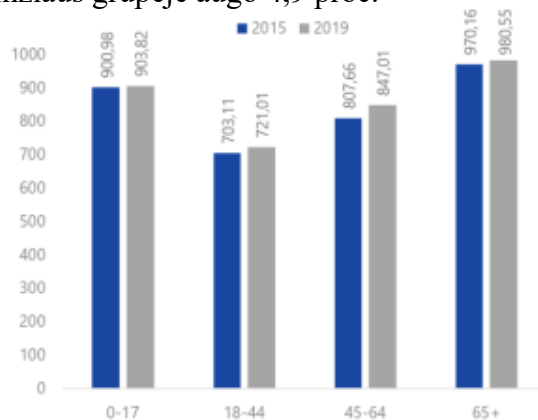

13 pav. Šeimos gydytojų skaičius, tenkantis 10 tūkst. gyventojų¹⁰

¹⁰ Higienos institutas

Remiantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2019 m. Kauno mieste 10 tūkst. gyventojų teko 128,9 lovos ligoninėje (be slaugos lovų), Vilniuje – 79,5, Klaipėdoje – 146,3. Stacionaro lovų skaičius nuo 2015 m. mažėjo visose lyginamose savivaldybėse: Kauno mieste – 6,1 proc., Vilniuje – 17,7 proc., Klaipėdoje – 4,9 proc. Higienos instituto duomenimis, 2019 m. Kauno mieste vienoje stacionaro lovoje (be slaugos lovų) gulėjo vidutiniškai 43,4 ligoniai. Mažėjant stacionaro lovų skaičiui, 2015–2019 m. laikotarpiu lovos apyvarta Kauno mieste augo 11,9 proc. Tai didžiausias pokytis, palyginti su Vilniaus ir Klaipėdos miestais. Vilniuje lovos apyvarta augo 4,4 proc., Klaipėdoje – 7,6 proc. **(R31)**.

Kauno mieste didžiausias ligotumas stebimas tarp 65 m. ar vyresnių ir 0–17 m. amžiaus grupės asmenų. 2019 m. Kauno mieste 1000 gyventojų teko 980,55 sergantys 65 m. ir vyresni asmenys ir 903,82 sergantys 0–17 m. amžiaus grupės asmenys. Ligtumo rodikliai auga visose amžiaus grupėse, tačiau didžiausias augimas stebimas 45–64 m. amžiaus grupėje. 2015–2019 m. laikotarpiu šis rodiklis šioje amžiaus grupėje augo 4,9 proc.

14 pav. Sergančių asmenų skaičius Kauno mieste pagal amžiaus grupes, asm. / 1000 gyventojų

Pagal gyvenamosios pokyčių rodiklius Kaunas atsiliko nuo Klaipėdos, bet pralenkė Vilniaus miestą. Higienos instituto duomenimis, 2018 m. Kaune gyvenamosios įpročius dėl sveikatos pakeitė 1,9 karto daugiau asmenų nei Vilniuje ir 0,8 karto mažiau nei Klaipėdoje – mieste 1000 gyventojų teko 341 asmuo, pakeitęs gyvenamosios įpročius dėl sveikatos. Taip pat pastebima, kad moterys dažniau linkusios keisti savo gyvenamosios įpročius nei vyrai **(R30)**.

Kauno mieste socialines paslaugas teikia 5 Savivaldybės biudžetinės įstaigos, 1 viešoji įstaiga, kurios savininkė yra Savivaldybė, valstybės ir privačios įstaigos, taip pat nevyriausybinės organizacijos. Pagrindiniai veiksniai, lemiantys socialinių paslaugų poreikį Kauno mieste: nedarbas, visuomenės senėjimas, asmenų, turinčių negalią, skaičius, vaikų, likusių be tėvų globos, skaičius, socialinės rizikos veiksnius patiriantys asmenys, vaikai ir jaunuoliai, patiriantys emocinių ir elgesio sunkumų. Socialinės apsaugos sritis Kaune ir visoje Lietuvoje išgyvena reikšmingų pokyčių laikotarpį – vykdomas perėjimas nuo institucinės globos ir priežiūros prie paslaugų teikimo su bendruomenių pagalba. Tai gali būti svarbi dedamoji siekiant įveikti ir kitas socialines problemas.

Socialinę atskirtį patiriantys gyventojai.

Kauno mieste socialines paslaugas teikia 6 Savivaldybės biudžetinės įstaigos, 1 viešoji įstaiga, kurios savininkė yra Savivaldybė, valstybės ir privačios įstaigos, taip pat nevyriausybinės organizacijos ir fiziniai asmenys.

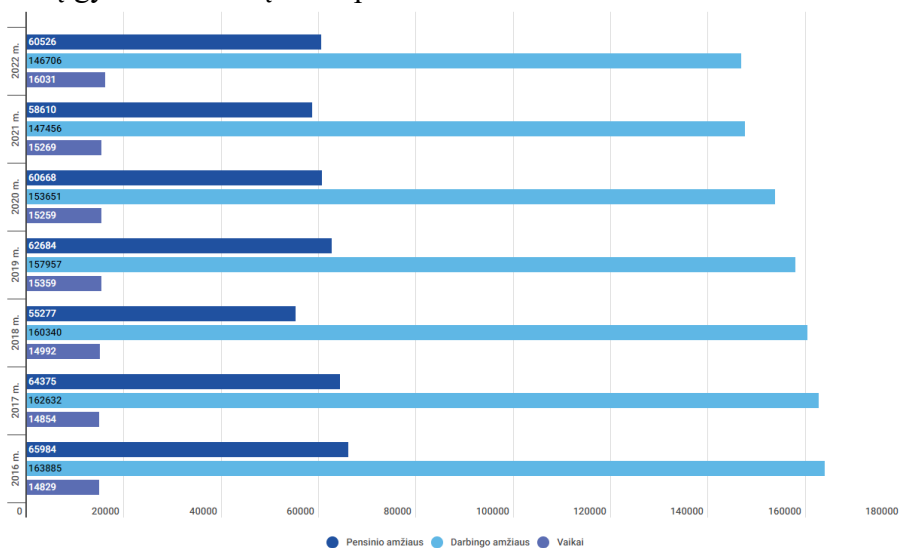

2022 m. pabaigoje Lietuvos Respublikoje gyveno apie 223 tūkst. asmenų su negalia, palyginti su 2021 m., šis skaičius šalies mastu šiek tiek padidėjo. Tuo tarpu Kauno mieste bendras asmenų su negalia skaičius sumažėjo. Toliau pateikiamos bendros Lietuvoje gyvenančių asmenų tendencijos.

8 lentelė. Asmenų su negalia situacija analizuojamoje teritorijoje

Savivaldybė	Vaikai	Darbingas amžius	Pensinio amžiaus	Iš viso 2022 m.	Iš viso 2022 m. Proc.	Gyventojų skaičius	Asmenų su negalia proc. nuo visų sav. gyvenančių asmenų sav.	2021 m. bendras asmenų su negalia skaičius	2021 m. bendras asmenų su negalia proc.
Kauno r. sav.	1543	12615	5132	19290	8.64	305120	6.32	19455	8.79
Kauno m. sav.	537	4144	1527	6208	2.78	99265	6.25	6019	2.72
Lietuvos Respublika	16031	146706	60526	223263	100	2860002	7,81	221335	100.

Toliau pateikiamos bendros Lietuvoje gyvenančių asmenų tendencijos nuo 2016 m. – darbingo amžiaus neįgaliųjų skaičius yra didžiausias ir nuo 2016 metų sumažėjo apie 15000, panašiai kaip ir pensijinio amžiaus asmenų. Deja neramina augantis vaikų su negalia skaičius. Duomenys parodo, kad šalyje vykdomos socialinės ir sveikatą orientuotos iniciatyvos duoda rezultatų, tačiau vis dar reikalingos ir vaikų orientuotos iniciatyvos, skatinančios visuomenę puoselėti sveikesnį gyvenimo būdą bei rūpintis sveikata.

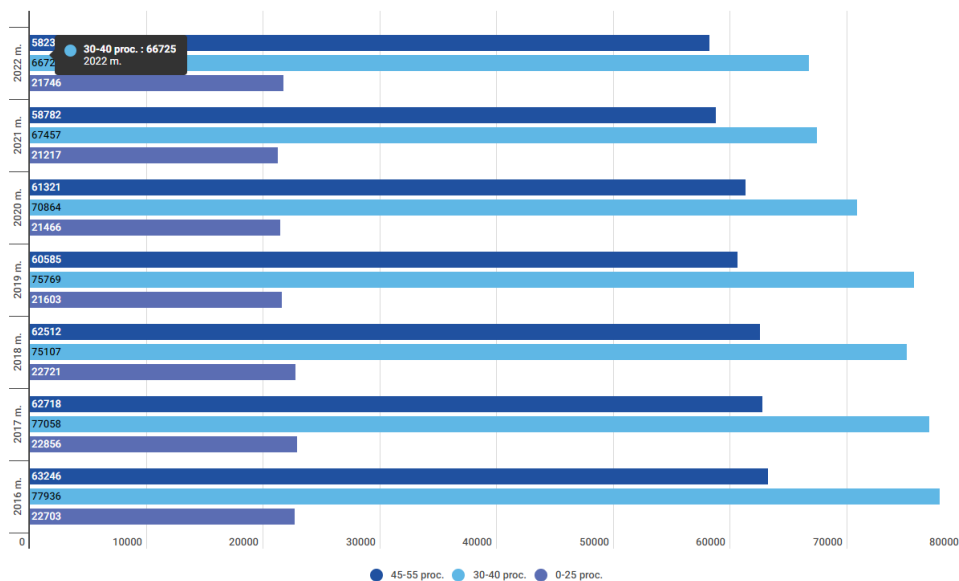

15 pav. Asmenų su negalia skaičiaus dinamika pagal amžiaus grupes 2016–2022 metais¹¹

2022 m. darbingo amžiaus asmenų su negalia buvo 146,7 tūkst. asmenų, palyginti su 2021 m., šis skaičius šiek tiek sumažėjo. Dažniausiai darbingo amžiaus asmenys pripažįstami neįgaliais dėl piktybinių navikų, kraujotakos sistemos, jungiamojo audinio ir skeleto bei raumenų sistemos ligų. Sunkiausių negalią dažniausiai lemia navikai, kraujotakos sistemos ligos ir psichikos bei elgesio sutrikimai.

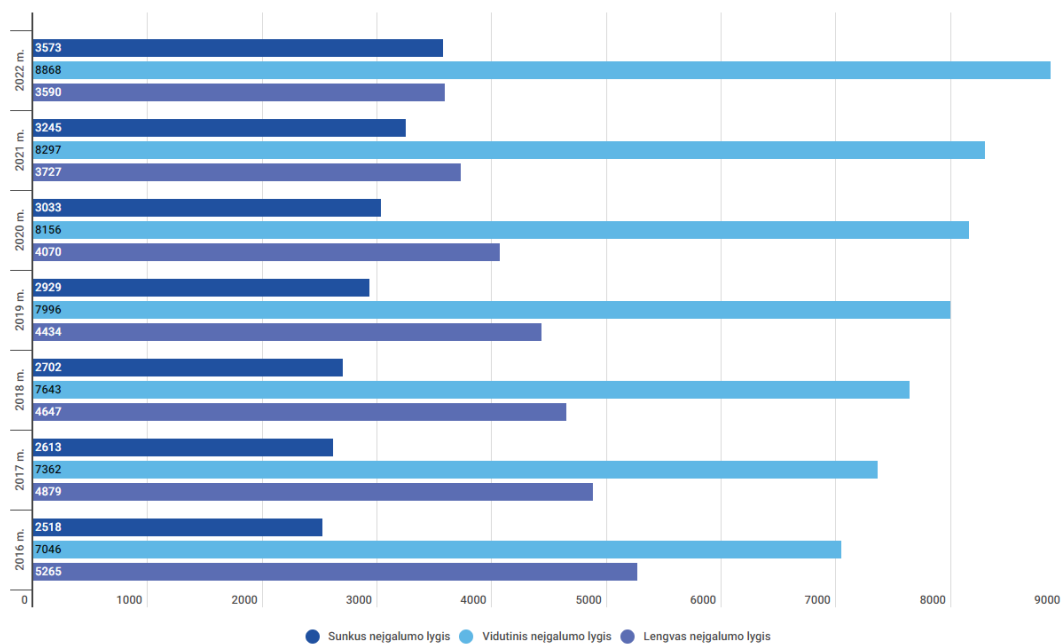
¹¹ <https://socmin.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/socialine-integracija/neigaliuju-socialine-integracija/statistika-2>

16 pav. Darbingo amžiaus asmenų su negalia skaičiaus dinamika pagal darbingumo lygį 2016–2022 metais

Vaikų su negalia skaičius 2022 m., palyginti su 2021 m., šiek tiek padidėjo ir siekė 16 tūkst. Vaikų pagrindinė negalios priežastis – psichikos ir elgesio sutrikimai, įgimtos formavimosi ydos, deformacijos ir chromosomų anomalijos bei nervų sistemos ligos. Vaikų su negalia tendencijos Lietuvos mastu liūdina, ypač todėl, kad nors atrodytų kad vaikų su negalia skaičius stabilus, tačiau mažėjant vaikų su lengvu neįgalumo lygiu tolygiai didėja sunkaus ar vidutinio neįgalumo lygį turinčių vaikų skaičius (**R11**).

17 pav. Vaikų su negalia skaičiaus dinamika pagal negalios sunkumą 2016–2022 metais

2022 m. gruodžio 31 d. duomenimis, Kauno mieste iš viso 586 vaikams, likusiems be tėvų globos, nustatyta globa (rūpyba), iš jų 423 vaikams nustatyta globa (rūpyba) šeimoje, 5 vaikams –

globa (rūpyba) šeimynoje, 9 vaikams – globos centre, tačiau šie vaikai faktiškai prižiūrimi budinčių globotojų šeimose pagal tarpusavio bendradarbiavimo sutartį su globos centru, ir 149 vaikams – globa (rūpyba) institucijoje. Taip pat 2022 m. 250 nelydimų nepilnamečių, atvykusių iš Ukrainos, buvo apgyvendinti ir globojami (rūpinami) Kauno mieste socialinės globos paslaugas teikiančiose įstaigose, iš jų 35 vaikai su negalia iki 5 metų.

9 lentelė. Kauno miesto vaikai, kuriems nustatytas neįgalumo lygis 2022 m.

Sunkus neįgalumo lygis	Vidutinis neįgalumo lygis	Lengvas neįgalumo lygis	Iš viso
175	532	237	944

10 lentelė. Kauno miesto darbingo amžiaus asmenys, kuriems nustatytas darbingumo lygis 2022 m.

0–25%	30–40%	45–55%	Iš viso
628	1848	2353	4829

11 lentelė. Specialiųjų poreikių lygis, nustatytas vaikams su negalia, darbingo amžiaus asmenims su negalia ir pensinio amžiaus asmenims 2022 m.

Pirmojo lygio specialusis nuolatinės slaugos poreikis	Antrojo lygio specialusis nuolatinės slaugos poreikis	Pirmojo lygio specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis	Antrojo lygio specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis	Specialusis lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikis	Iš viso
720	1328	2152	1328	169	5697

12 lentelė. 2022 m. Kauno miesto pagalbos šeimai ir vaikui, patiriantiems socialinę riziką, paslaugų teikimas

Paslaugos pavadinimas	2022 m. gruodžio 31 d. duomenys apie aktyvius paslaugų gavėjus
Vaikų, netekusių tėvų globos, auginimas šeimai artimoje aplinkoje (pagalbos pinigų skyrimas už globojamus vaikus ir laikinos priežiūros išmoką)	Skirta 635 globėjams (rūpintojams)
Socialinės priežiūros (socialinių įgūdžių ugdymo, palaikymo ir (ar) atkūrimo) paslaugų, teikiamų socialinę riziką patiriančioms šeimoms su vaikais namuose, tęstinumas	Paslaugos suteiktos 173 šeimoms, patiriančioms sunkumus ir grėsmes
Vaikų socialinė priežiūra vaikų dienos centruose	Paslaugas vaikų dienos centruose gavo 680 vaikų
Socialinės globos paslaugos institucijoje vaikams, likusiems be tėvų globos	Paslaugos institucijoje suteiktos 28 vaikams, likusiems be tėvų globos
Paslaugų teikimas šeimynose vaikams, likusiems be tėvų globos	Paslaugos šeimynose suteiktos 5 vaikams, likusiems be tėvų globos
Socialinių įgūdžių ugdymo, palaikymo ir (ar) atkūrimo paslaugos šeimoms, susiduriančioms su sunkumais ir auginančioms nepilnamečius vaikus (asmeninio asistento paslauga), jų namuose	Paslaugos suteiktos 100 šeimų, susiduriančių su sunkumais ir auginančių nepilnamečius vaikus
Apgyvandinimo savarankiško gyvenimo namuose paslaugos likusioms be tėvų globos merginoms (nuo 16 m.), kurioms buvo nustatyta laikinoji ar nuolatinė rūpyba (iki 24 m.)	Paslaugos suteiktos 4 merginoms, jos įgijo socialinių įgūdžių
Apgyvandinimo savarankiško gyvenimo namuose paslaugos likusiems be tėvų globos vaikinams (nuo 16 m.) ir kuriems buvo nustatyta laikinoji ar nuolatinė rūpyba (iki 24 m.)	Paslaugos suteiktos 4 vaikinams, jie įgijo socialinių įgūdžių
Intensyvi krizių įveikimo pagalba vaikams, turintiems emocijų ir elgesio sutrikimų ir (ar) kitų sunkumų, ir (ar) jų šeimos nariams	Paslaugos suteiktos 30 vaikų, turinčių emocijų ir elgesio sutrikimų, ir jų šeimos nariams

Savonorių grupių darbas su paaugliais (10–18 m.) ir jų veiklos koordinavimas	Sudarytos grupės (poros), vykdomas porų užimtumo koordinavimas, individualūs atvejų aptarimai
Savarankiško gyvenimo įgūdžių ugdymo paslaugų teikimas neįgaliesiems – proto ir (arba) psichikos negalią turintiems tėvams ir (arba) motinoms (šeimoms), auginantiems vaikus	Paslaugos suteiktos proto ir (arba) psichikos negalią turinčių 10 tėvų (motinų), auginančių vaiką (vaikus)

13 lentelė. 2022 m. Kauno miesto paslaugų teikimas vaikams su negalia, darbingo amžiaus asmenims su negalia ir jų šeimoms

Paslaugos pavadinimas	2022 m. gruodžio 31 d. duomenys apie aktyvius paslaugų gavėjus
Ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugų teikimas suaugusiems asmenims su negalia ir vaikams su negalia	Paslaugos suteiktos 318 neįgalių asmenų
Ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos teikimas suaugusiems asmenims su negalia grupinio gyvenimo namuose	Paslaugos grupiniuose gyvenimo namuose suteiktos 6 neįgaliesiems asmenims
Dienos socialinės globos teikimas institucijoje (dienos centre) suaugusiems asmenims su negalia ir vaikams su negalia	Paslaugos institucijoje (dienos centre) suteiktos 242 neįgaliesiems asmenims, iš jų 149 suaugusiems asmenims su negalia ir 93 vaikams su negalia
Dienos socialinės globos teikimas asmens namuose suaugusiems asmenims su negalia ir vaikams su negalia	Paslaugos asmens namuose suteiktos 57 neįgaliesiems asmenims, iš jų 47 suaugusiems asmenims su negalia ir 10 vaikų su negalia
Transporto paslaugų teikimas gulinčiam asmeniui su asistentu; asmeniui neįgaliojo vežimėlyje su asistentu ir neįgaliam asmeniui su asistentu	Paslaugos suteiktos 88 asmenims, kurie dėl negalios negali naudotis viešuoju transportu
Socialinių įgūdžių ugdymo, palaikymo ir (ar) atkūrimo paslaugos dienos centre suaugusiems asmenims su negalia	Paslaugos suteiktos 31 suaugusiam asmeniui su negalia
Maitinimo ir pragyvenimo išlaidų kompensavimas ambulatorinės medicininės reabilitacijos metu asmenims, dalyvavusiems šalinant Černobylio atominės elektrinės avarijos padarinius	Paslaugos suteiktos 2 neįgaliesiems asmenims, kurie dalyvavo šalinant Černobylio atominės elektrinės avarijos padarinius
Asmeninės pagalbos teikimas asmenims su negalia	Paslaugos suteiktos 65 asmenims su negalia
Asmenų su negalia būsto pritaikymas	60 būstų pritaikyti neįgaliųjų poreikiams
Socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje teikimas	Paslaugos suteiktos 1716 neįgaliųjų ir 282 jų šeimoms nariams

14 lentelė. 2022 m. Kauno miesto socialinių paslaugų teikimas senyvo amžiaus asmenims ir jų šeimoms

Paslaugos pavadinimas	2022 m. gruodžio 31 d. duomenys apie aktyvius paslaugų gavėjus
Ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos teikimas senyvo amžiaus asmenims institucijoje	Paslaugos suteiktos 850 senyvo amžiaus asmenų
Dienos socialinės globos teikimas institucijoje (dienos centre) senyvo amžiaus asmenims	Paslaugos suteiktos 39 senyvo amžiaus asmenims dienos centre
Dienos socialinės globos teikimas asmens namuose senyvo amžiaus asmenims	Paslaugos suteiktos 381 senyvo amžiaus asmeniui jų namuose
Socialinės priežiūros (socialinių įgūdžių, palaikymo ir (ar) atkūrimo) paslaugų teikimas dienos centre senyvo amžiaus asmenims	Paslaugos suteiktos 63 senyvo amžiaus asmenims dienos centre
Socialinės priežiūros (pagalba į namus) paslaugų teikimas senyvo amžiaus asmenims	Paslaugos suteiktos 899 senyvo amžiaus asmenims jų namuose
Mobiliosios socialinės pagalbos teikimas asmenims (šeimoms), kurie susiduria su sunkumais, siekiant suteikti jiems socialinę ir (arba) psichologinę pagalbą	Paslaugos suteiktos 8 asmenims, patiriantiems nerimą dėl sveikatos pablogėjimo, 8 asmenims, patiriantiems socialinę atskirtį ir 8 šeimoms, auginančioms neįgalų vaiką

15 lentelė. 2022 m. Kauno miesto paslaugų teikimas asmenims ir šeimoms, patiriantiems socialinę riziką

Paslaugos pavadinimas	2022 m. gruodžio 31 d. duomenys apie aktyvius paslaugų gavėjus
Nemokamo maitinimo organizavimas teikėjo valgykloje Kauno mieste gyvenantiems asmenims, neišgalintiems maitintis savo namuose	Paslaugas gavo vidutiniškai 270 asmenų, neišgalinčių maitintis savo namuose
Socialinės priežiūros (socialinių įgūdžių ugdymo, palaikymo ir (ar) atkūrimo organizavimo) paslaugos nukentėjusiems ar galėjusiems nukentėti nuo prekybos žmonėmis asmenims	Organizacija duomenų nepateikė (konfidencialumas)
Socialinės priežiūros (socialinių įgūdžių ugdymo, palaikymo ir (ar) atkūrimo) paslaugų teikimas dienos centre socialinę riziką patiriantiems suaugusiems asmenims	Paslaugas dienos centre gavo 47 asmenys
Socialinės priežiūros (psichosocialinės pagalbos) paslaugų teikimas artimoje aplinkoje smurtą patyrusiems ar patiriantiems asmenims	Paslaugos suteiktos 69 asmenims, kurie nukentėjo nuo smurto artimoje aplinkoje
Socialinės priežiūros (psichosocialinės pagalbos) paslaugų teikimas artimoje aplinkoje smurtaujantiems asmenims	Paslaugos suteiktos 45 asmenims, kurie smurtavo artimoje aplinkoje

16 lentelė. Kauno mieste 2022 metais 247 socialiniai darbuotojai teikė socialines paslaugas Kauno miesto gyventojams ir tai 12,41 proc. mažiau, nei 2021 m. (R22).

Eil. Nr.	Įstaigos	Socialinių darbuotojų skaičius	
		2022	2021
1.	Savivaldybės (valstybės) socialinių paslaugų įstaigos (VšĮ Kauno Panemunės socialinės globos namai, Kauno kartų namai, Negalią turinčių asmenų centras „Korys“, Vaikų gerovės centras „Pastogė“, Kauno miesto socialinių paslaugų centras, Kauno savivaldybės vaikų globos namai, Socialinės globos centras „Vija“, Kauno šv. Roko mokykla)	199	225
2.	Sveikatos įstaigos	8	11
3.	Nevyriausybinių organizacijos, viešosios (privačios) įstaigos	40	35
4.	Privatus sektorius	0	11
	Iš viso	247	282

Remiantis socmin duomenimis, analizuojamu laikotarpiu, pašalpų gavėjų skaičius Kauno mieste 2020-2022 metais mažėjo nuo 1,87 proc. iki 1,72 proc. nuo visų gyventojų.

17 lentelė. Socialinės pašalpos gavėjai¹²

	2019		2020		2021		2022	
	gavėjų skaičius, žm.	gavėjų skaičiaus dalis nuo gyventojų skaičiaus, %	gavėjų skaičius, žm.	gavėjų skaičiaus dalis nuo gyventojų skaičiaus, %	gavėjų skaičius, žm.	gavėjų skaičiaus dalis nuo gyventojų skaičiaus, %	gavėjų skaičius, žm.	gavėjų skaičiaus dalis nuo gyventojų skaičiaus, %
Lietuvos Respublika	64604	2,31	56039	2,01	66597	2,38	64568	2,31
Kauno apskritis	11694	2,57	10539	2,28	12379	2,62	12028	2,5
Kauno miesto sav.	4828	1,68	4544	1,87	5369	1,83	5124	1,72

¹² <https://socmin.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/seima-ir-vaikai/socialine-parama-seimoms-ir-vaikams/statistika?lang=lt>

Remiantis socmin duomenimis, analizuojamu laikotarpiu, Būsto šildymo išlaidų ir išlaidų vandeniui kompensacijos pašalpų gavėjų skaičius Kauno mieste 2020-2022 metais augo nuo 1,66 proc. iki 3,44 proc. nuo visų gyventojų (**R21**).

18 lentelė. Būsto šildymo išlaidų ir išlaidų vandeniui kompensacijos¹³

	2019		2020		2021		2022	
	gavėjų skaičius, žm.	gavėjų skaičiaus dalis nuo gyventojų skaičiaus, %	gavėjų skaičius, žm.	gavėjų skaičiaus dalis nuo gyventojų skaičiaus, %	gavėjų skaičius, žm.	gavėjų skaičiaus dalis nuo gyventojų skaičiaus, %	gavėjų skaičius, žm.	gavėjų skaičiaus dalis nuo gyventojų skaičiaus, %
Lietuvos Respublika	120523	4,31	93704	3,35	100498	3,6	153620	5,5
Kauno apskritis	25917	4,51	14408	3,97	16628	4,16	26811	6,98
Kauno miesto sav.	14892	5,19	4793	1,66	6609	2,25	10212	3,44

19 lentelė. Socialinę atskirtį patiriantys Žaliakalnio VVG teritorijos gyventojai

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Soc. Rizikos šeimų skaičius	471	472	ND	ND	591	557
Vaikų, augančių soc. Rizikos šeimose, skaičius	583	571	ND	ND	924	965

Pastebimas gyvenančių socialinės rizikos šeimose augančių vaikų skaičiaus didėjimas, lyginant 2017 m. (583 vaikai) ir 2022 m. (965 vaikų) duomenis, tokių vaikų skaičius padidėjo 65,52 proc. (**R20**).

Apžvelgę esamą socialinę situaciją šalyje ir Žaliakalnio VVG teritorijoje matome, kad ji nelabai išsiskiria bendrame visos šalies kontekste. Gyventojų skaičiaus mažėjimas, nulemtas neigiamos natūralios gyventojų kaitos, šis rodiklis suponuoja bendrą visai šaliai tendenciją – užprogramuotą pensinio amžiaus žmonių skaičiaus didėjimą, kas veda prie mažesnio darbingo amžiaus žmonių skaičiaus ir sudėtingėjančio socialinės apsaugos mechanizmo valdymo bei mažesnio gimstamumo. Ir nors Kauno apskrityje kol kas dominuoja darbingo amžiaus gyventojai, tačiau mažėjančio gimstančiųjų skaičiaus neatsveria net ir sumažėjęs pensinio amžiaus gyventojų skaičius.

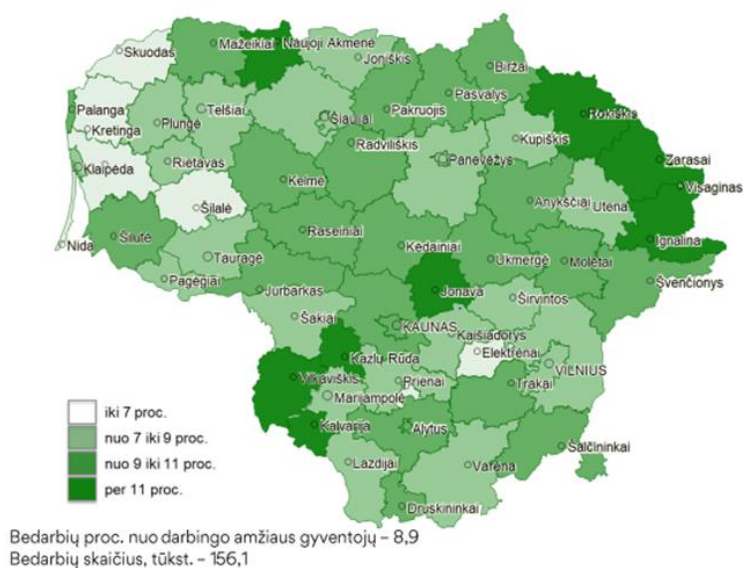
Esama socialinė situacija suponuoja socialinių paslaugų poreikį, senėjanti visuomenė tai asmenys, kuriais reikia pasirūpinti įvairiose srityse: užimtumas, sveikata, priežiūra ir kt. VVG teritorijoje gyvenančios šeimos esančios socialinėje rizikoje bei jų auginami vaikai, tai dar vienas svarbus rodiklis, kuriuo reikia rūpintis bei teikti šiems žmonėms reikalingas socialines paslaugas. Šių priemonių pagalba bus galima kurti ir plėsti NVO socialinio verslo iniciatyvas, kurių kol kas labai trūksta Žaliakalnio VVG teritorijoje. Pasinaudojus šiomis priemonėmis bus kuriamos ir naujos darbo vietos, kurios prisidės prie nedarbo mažinimo aptariamoje teritorijoje ir suteiks vietos gyventojams galimybę į oresnį ir geresnį gyvenimą.

¹³ <https://socmin.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/seima-ir-vaikai/socialine-parama-seimoms-ir-vaikams/statistika?lang=lt>

3.3. EKONOMINĖ APŽVALGA

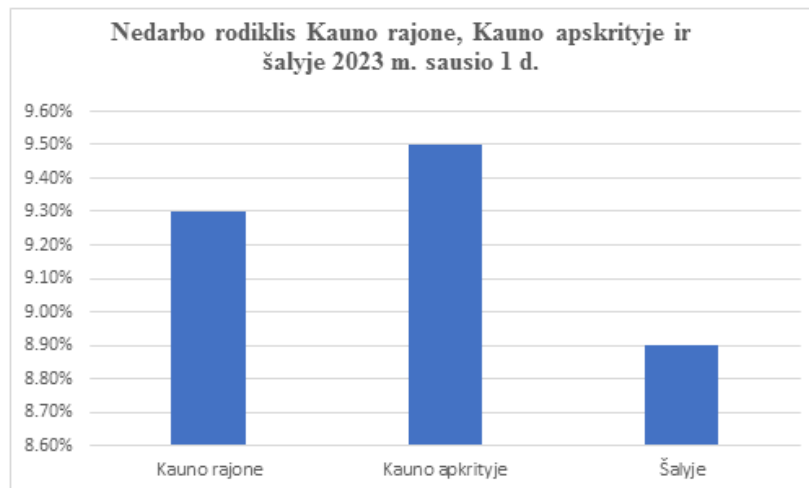
Užimtumo tarnybos 2023 m. sausio 1 d. duomenis, Šalyje registruoti 156,1 tūkst. bedarbių (2021 m. – 176,1 tūkst.), **Kauno rajone** – 5835 (2021 m. – 6036), iš jų ilgalaikių bedarbių 1332 (2021 m. – 2237), vyresnių nei 50 metų bedarbių – 2266 (2021 m. – 2390), jaunimo iki 29 m. – 999 (2021 m. – 965). 2022 m. liepos 1 d. įsigaliojo Užimtumo įstatymo pakeitimas, kuriuo remiantis kliūčių užimtumui turintys asmenys įgyja darbo rinkai besirengiančio asmens statusą. Šiuo statusu 2023 m. sausio 1 d. Šalyje registruota 23,1 tūkst. asmenų, iš jų Kauno rajone – 220. Nuo karo pasitraukusių ukrainiečių Užimtumo tarnyboje registruotų bedarbio statusu Šalyje – 3851, Kauno rajone – 119. Savivaldybės teritorijoje registruoto nedarbo rodiklis – 9,3 proc. (2021 m. – 9,5 proc.) visų darbingo amžiaus gyventojų, t. y. 0,4 proc. didesnis nei šalies ir 0,2 proc. mažesnis nei Kauno apskrityje.

Registruotas nedarbas savivaldybėse, 2023 m. sausio 1 d.

18 pav. Registruotas nedarbas savivaldybėse, 2023 m. sausio 1 d.

Iš penkių didžiųjų Šalies miestų mažiausias nedarbas registruotas Šiaulių mieste (7,3 proc.), didžiausias – Kauno mieste (9,5 proc.). Nedarbas labiausiai didėjo Panevėžio mieste – 0,8 proc. punkto.

19 pav. Nedarbo rodiklis analizuojamose teritorijose, proc.

Registruotas nedarbas mažėja ir palyginus su praeitais metais, yra žemesnis 0,2 proc. Bedarbių struktūroje nežymiai didėjo (0,8 proc.) nedirbančio jaunimo (16 – 29 m.) rodikliai, tačiau mažėja 50+ amžiaus ir ilgalaikių bedarbių asmenų skaičius. Vyresnių asmenų integravimasis į darbo rinką lėtesnis, nes mažesnės jų įsidarbinimo galimybės, taip pat ir negalią turinčių asmenų integracija kol kas sudėtinga. Dažnu atveju šie asmenys tampa ilgalaikiais bedarbiais. Darbo jėgos paklausa išlieka didelė.

Užimtumo tarnybos duomenimis 2022 metais į Užimtumo tarnybą kreipėsi 33403 Kauno rajono gyventojai, iš jų: 375 asmenys buvo nukreipti į mokymus, 508 įdarbinti terminuotai, 55 dirbo pagal darbo įgūdžių programą, 514 buvo įdarbinti subsidijuojant darbo vietą įmonėse, 25675 gyventojai pradėjo dirbti su individualios veiklos pažyma ar verslo liudijimu, 5800 buvo įdarbinti, kiti keitė kompetencijas, stažavosi, savanoriavo ir pan. Didžioji dauguma registruotų laisvų darbo skelbimų – paslaugų sektoriuje, pramonėje, statybose. Žemės ūkio srityje buvo ieškoma tik keturių darbuotojų. Daugiausia registruota asmenų, ieškančių nekvalifikuotų atsitiktinių darbų, pakuotojo, pardavėjo ir administratoriaus darbo. Ieškoma ir pagalbinio darbo, pardavimo vadybininko, apskaitininko, valytojo, kirpėjo.

Nedarbo lygis Kauno mieste 2022 m. – 9,70 % (Užimtumo tarnybos statistiniai duomenys apie vidutinį metinį bedarbių proc.). Tendencija palyginti su 2020 m. ↓ 3,60 %, su 2021 m. ↓ 4 %. Vidutinis metinis bedarbių proc. Kauno mieste 2020 m. buvo 13,3, 2021 m. 13,7 (**R6**).

Ilgalaikio nedarbo priežastys – žemas išsilavinimo lygis bei kvalifikacija, nepakankama darbo patirtis, nenustatyti specialieji poreikiai, pasyvus gyvenimo būdas ir žalingi įpročiai, būtinybė padėti kitiems šeimos nariams, išsiskolinimai, motyvacijos, socialinių įgūdžių ir mobilumo stoka. Ilgalaikio nedarbo problemą padeda spręsti Užimtumo didinimo programos. Kauno rajone 2018 – 2022 m. Užimtumo didinimo programoje dalyvavo 390 bedarbių, kurie buvo laikinai įdarbinti seniūnijose.

2016–2020 m. laikotarpiu registruoto nedarbo augimo tendencijos pastebimos visoje šalyje ir lyginamose savivaldybėse. 2020 m. bedarbių dalis nuo darbingo amžiaus gyventojų, palyginti su 2016 m., Kaune augo 6,6 p. p., Vilniuje – 5,1 p. p., Klaipėdoje – 5,2 p. p., Lietuvoje – 4,5 p. p. Tokį registruoto nedarbo augimą lėmė 2020 m. tendencijos, kurioms įtakos turėjo COVID-19 pandemija ir jai suvaldyti paskelbtas karantinas. 2020 m., registruotas nedarbas Kauno mieste augo 4,5 p. p., Vilniuje – 3,8 p. p., Klaipėdoje – 4,5 p. p., Lietuvoje – 4,2 p. p. (**R28**).

20 lentelė. Užimti gyventojai, tūkst.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Lietuvos Respublika	698,4	694,8	695,7	697,5	678,2	681,2	726,3
Kauno apskritis	139,7	136,6	142,8	145,7	141,8	141,0	149,2
Kauno m. sav.	78,4	78,3	79,9	81,5	77,4	77,0	79,6
Žaliakalnio VVG teritorija	6,34	ND	ND	ND	ND	5,46	ND

Šaltinis: sudaryta pagal Valstybės duomenų agentūros <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize?hash=14365617-7f55-4c7b-9989-b24ce3886990#/> duomenis

Užimtų gyventojų skaičių įtakojo auganti ekonomika, ir tą tendenciją matome nuo 2020 metų. Analizuojant ekonominę situaciją svarbu pagrindinius užimtumo sektorius: žemės ūko ir miškininkystės bei paslaugų sektorius (žr. 21 lentelė).

21 lentelė. Užimti gyventojai Kauno apskrityje pagal ekonominės veiklos rūšis

EVRK 2 red.	Ekonominės veiklos rūšys	2016		2017		2018		2019		2020		2021		2022	
		tūkst. gyv.	proc.	tūkst. gyv.	proc.	tūkst. gyv.	proc.	tūkst. gyv.	proc.	tūkst. gyv.	proc.	tūkst. gyv.	proc.	tūkst. gyv.	proc.
A	Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė	13,3	4,84	12,5	4,67	13,7	4,82	12,2	4,34	9,1	3,28	8,8	3,12	11,3	3,87
B–E	Pramonė	53	19,29	54,2	20,27	59	20,74	53,5	19,01	56,6	20,43	61,2	21,71	55,3	18,94
F	Statyba	20,6	7,50	21,7	8,12	22,8	8,01	22,2	7,89	21,2	7,65	22,8	8,09	22,6	7,74
G–U	Paslaugos	187,9	68,40	179	66,94	189	66,43	193,4	68,73	190,2	68,64	189,1	67,08	202,8	69,48
	Iš viso	274,7	100,04	267,4	100,00	284,5	100,00	281,4	99,96	277,1	100,00	281,9	100,00	291,9	100,03

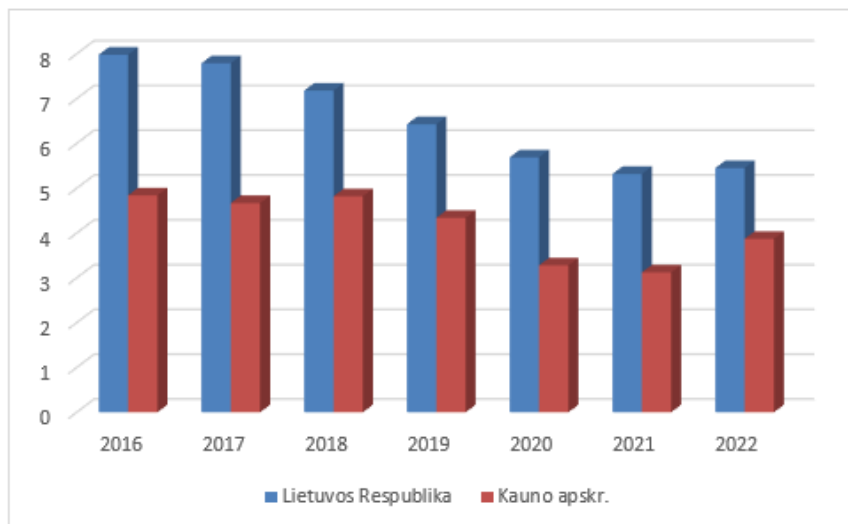
Šaltinis: Rodiklių duomenų bazė - Oficialiosios statistikos portalas

22 lentelė. Užimti gyventojai Lietuvoje pagal ekonominės veiklos rūšis

EVRK 2 red.	Ekonominės veiklos rūšys	2016		2017		2018		2019		2020		2021		2022	
		tūkst. gyv.	proc.	tūkst. gyv.	proc.	tūkst. gyv.	proc.	tūkst. gyv.	proc.	tūkst. gyv.	proc.	tūkst. gyv.	proc.	tūkst. gyv.	proc.
A	Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė	108,6	7,98	105,5	7,79	98,7	7,18	88,7	6,43	77,3	5,69	72,8	5,32	77,5	5,45
B–E	Pramonė	238,7	17,53	241,5	17,83	251,7	18,31	249	18,06	244,8	18,03	257,9	18,84	254,4	17,91
F	Statyba	103,5	7,60	99	7,31	102,6	7,46	105,2	7,63	99,7	7,34	101,5	7,42	111,2	7,83
G–U	Paslaugos	910,6	66,89	908,8	67,08	921,7	67,05	935,5	67,87	936,4	68,95	936,3	68,41	977,8	68,82
	Iš viso	1361,4	100,00	1354,8	100,00	1374,7	100,00	1378,4	100,00	1358,1	100,01	1368,6	99,99	1420,8	100,01

Šaltinis: Rodiklių duomenų bazė - Oficialiosios statistikos portalas

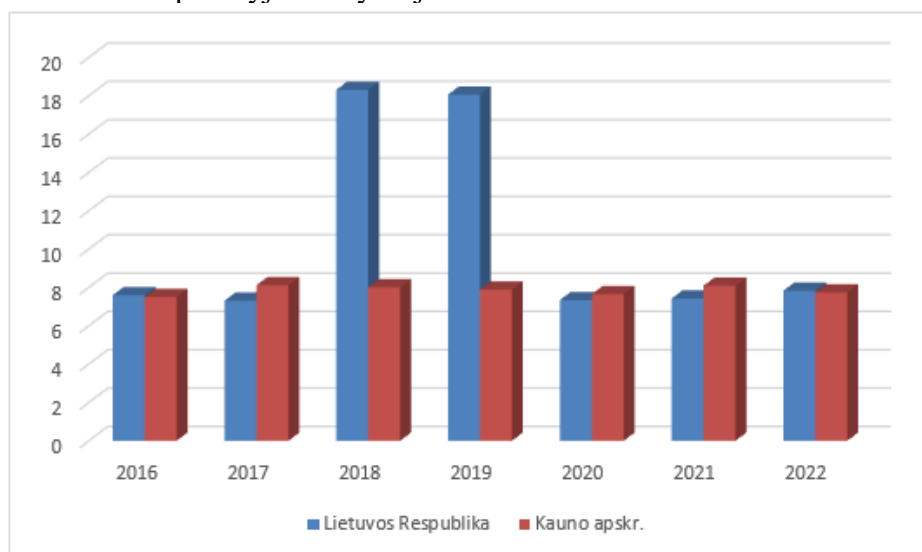

20 pav. Užimtų gyventojų pasikeitimai žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė sektoriuje, proc.

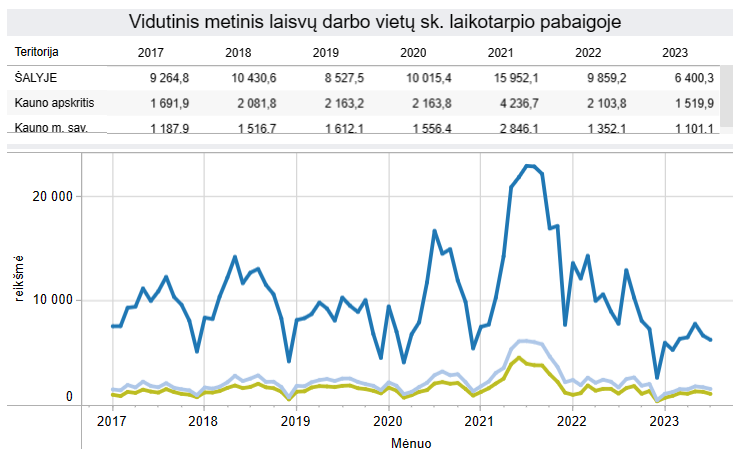
Remiantis statistiniais duomenimis matyti, kad užimtų gyventojų skaičius Žemės ūkio, miškininkystės ir žuvininkystės sektoriuje Lietuvos Respublikoje nuo 2017 metų iki 2021 metų mažėjo, tuo tarpu Kauno apskrityje mažėjo tik 2020 ir 2021 metais. Lietuvos Respublikoje užimtų gyventojų skaičius šiame sektoriuje mažėjo 31,70 proc. lyginant 2016 ir 2022 metus. Kauno apskrityje mažėjimas siekė 20,04 proc.

Pramonės sektoriuje tendencijos labai panašios visu analizuojamu laikotarpiu, didesnių skirtumų nei LR nei Kauno apskrityje neišryškėjo.

21 pav. Užimtų gyventojų pasikeitimai statybos sektoriuje, proc.

Statybos ir paslaugų sektoriuje užimtų gyventojų skaičius šiek tiek augo, statybos sektoriuje 2016-2022 metais augo atitinkamai LR – 3,03 proc., Kauno apskrityje – 3,2 proc. užimtųjų skaičius. Pramonės sektoriuje – 2,89 ir 1,58 proc.

22 pav. Laisvų darbo vietų skaičius (*Užimtumo tarnybos duomenys Statistiniai rodikliai*)

2022 -2023 metais laisvų darbo vietų skaičius mažėja tiek visoje šalyje, tiek Kauno apskrityje ir pačiame Kauno mieste. Tai rodo, kad bus vis sunkiau esamiems bedarbiams grįžti į darbo rinką ir įsidarbinti (**R5**).

2023 metų sausio 1 d. duomenimis, Lietuvoje veikė 122 458 ūkio subjektai (neįskaitant fizinių asmenų, užsiimančių ekonomine veikla), jie sudarė 49 proc. visų Juridinių asmenų registre įregistruotų ūkio subjektų. Veikiančių ūkio subjektų skaičius, palyginti su 2022 m. pradžia, padidėjo 8 proc., rašoma pranešime žiniasklaidai.

Kauno miesto savivaldybės administracija deda pastangas į savivaldybės teritoriją pritraukti ES ir kitus fondus. Kauno miesto savivaldybėje, o kartu ir Žaliakalnio VVG teritorijoje veikiančios įmonės. Remiantis <https://2014.esinvesticijos.lt/lt/statistics/paraiskos#f-region> statistiniais skaičiais Kauno savivaldybėje veikiančios įmonės yra pateikusios 3795 paraiškas, iš kurių 2360 buvo skirtas finansavimas, 1411 – negauta finansavimo ir 24 dar vertinamos. Bendrai skirtas 389 477 584,68 Eur finansavimas, iš kurios 345 817 871,19 Eur jau išmokėtas (**R7**).

23 lentelė. Ūkio subjektai pagal veiklos rūšis Lietuvos Respublikoje

Ekonomines veiklos rūšis	2019 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.
Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė	2789	2793	2722	2777	2914
Kasyba ir karjerų eksploatavimas	154	167	166	189	189
Apdirbamoji gamyba	9763	9906	9757	10179	10654
Elektros, dujų, garo tiekimas ir oro kondicionavimas	1267	1247	1187	1266	1303
Statyba	8778	9362	9675	10714	12085
Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas	34617	34696	33792	34948	35822
Transportas ir saugojimas	9636	9804	9327	9650	9821
Apgyvandinimo ir maitinimo paslaugų veikla	4699	4905	4869	5177	5242
Nekilnojamojo turto operacijos	5264	5517	5669	6018	6435
Informaciniai ryšiai	3786	3927	3983	4352	4902
Finansinė ir draudimo veikla	1508	1539	1601	1853	1832
Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	11490	11747	11893	12765	14098
Administracinė ir aptarnavimo veikla	3968	4120	4155	4458	4820
Viešasis valdymas ir gynyba; privalomasis socialinis draudimas	1937	1824	1795	1812	1817
Švietimas	4360	4374	4316	4411	4488
Žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas	4700	4772	4744	4823	4961
Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	6474	6224	6276	6501	6334
Kita aptarnavimo veikla	11240	11666	12028	11861	13664
Namų ūkių, samdančių darbininkus, veikla; namų ūkių veikla, susijusi su savoms reikmėms tenkinti skirtų nediferencijuojamų gaminių gamyba ir paslaugų teikimu					1

Daugiausia išaugo kitos aptarnavimo veiklos sektoriuje veikiančių ūkio subjektų (neįskaitant fizinių asmenų) skaičius – 1 803. Meninėje, pramoginėje ir poilsio veikloje jų skaičius sumažėjo labiausiai – 167. Lyderio poziciją ir toliau išsaugojo prekybos sektorius. Beveik ketvirtadalis ūkio subjektų (21,8 proc.) užsiėmė didmenine ar mažmenine prekyba, variklinių transporto priemonių ir motociklų remontu.

Daugumos šalies ūkio subjektų (62,1 proc.) metinės pajamos sudaro iki 100 tūkst. Eur. Ūkio subjektai, per metus gaunantys daugiau kaip 0,5 mln. Eur pajamų, sudaro 16,3 proc. visų veikiančių ūkio subjektų.

VĮ Registrų centro duomenimis, 2022 m. Lietuvoje buvo įregistruota 14 119 ūkio subjektų, tai 6,4 proc. mažiau negu 2021 m. Daugiausia naujai įregistruotų ūkio subjektų buvo Vilniaus m. savivaldybėje, mažiausiai – Birštono savivaldybėje. Remiantis išankstiniais duomenimis, 2022 m. Lietuvoje buvo registruoti 1 036 bankrotai. Tai 40 proc. daugiau negu 2021 m. Bankrotų skaičiaus pikas buvo pasiektas 2022 pirmąjį ketvirtį, kuomet registruotų bankrotų skaičius siekė 312. Kasmet ekonominę veiklą pradeda daugiau ūkio subjektų, negu ją nutraukia.

24 lentelė. Ūkio subjektai pagal veiklos rūšis Kauno miesto savivaldybėje

Ekonomines veiklos rūšis	2019 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.
Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė	112	115	104	105	114
Kasyba ir karjerų eksploatavimas	7	7	6	9	9
Apdirbamoji gamyba	1452	1477	1453	1489	1527
Elektros, dujų, garo tiekimas ir oro kondicionavimas	117	107	102	107	113
Statyba	1266	1306	1373	1508	1674
Vandens tiekimas, nuotekų valymas, atliekų tvarkymas ir regeneravimas	62	57	69	73	73
Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas	5136	5114	4957	5110	5284
Transportas ir saugojimas	933	950	914	937	974
Apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla	706	707	669	719	731
Nekilnojamojo turto operacijos	846	890	909	938	1026
Informaciniai ryšiai	590	598	596	645	742
Finansinė ir draudimo veikla	199	192	192	208	197
Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	1531	1582	1606	1724	1938
Administracinė ir aptarnavimo veikla	544	556	554	595	635
Viešasis valdymas ir gynyba; privalomasis socialinis draudimas	75	71	69	70	71
Švietimas	556	565	582	609	606
Žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas	686	676	678	715	742
Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	684	630	637	637	632
Kita aptarnavimo veikla	1553	1553	1589	1558	1669
Namų ūkių, samdančių darbininkus, veikla; namų ūkių veikla, susijusi su savoms reikmėms tenkinti skirtų nediferencijuojamų gaminių gamyba ir paslaugų teikimu	-	-	-	-	-

SVV subjektų skaičius 2014-2022 metų laikotarpiu pastoviai didėjo tiek Kauno mieste, tiek Žaliakalnio VVG teritorijoje (**R4**).

25 lentelė. SVV subjektų skaičius

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Lietuvos Respublika	76076	79472	82885	83069	84510	86738	87284	92628	100045
Kauno apskritis	15148	1575	16498	16770	17248	17679	17774	18906	20808

Kauno miestas	10662	11074	11416	11532	11790	11988	11969	12628	13816
Žaliakalnio teritorija	875	896	ND	ND	ND	ND	ND	ND	1081

Šaltinis: Rodiklių duomenų bazė - Oficialiosios statistikos portalas

Remiantis Valstybinės mokesčių inspekcijos prie LR Finansų ministerijos pateiktais duomenimis Kauno mieste analizuojamu laikotarpiu savarankiškai dirbančių asmenų su verslu liudijimais skaičius mažėjo 16,97 proc.(R15)

26 lentelė. Gyventojai vykde veika su verslo liudijimu¹⁴

Metai	Verslo liudijimas		
	Lietuvos respublika	Kauno miestas	Žaliakalnio VVG teritorija*
2016	108359	11097	898
2017	108465	11553	ND
2018	103713	10941	ND
2019	105107	11183	ND
2020	96094	10600	ND
2021	91185	9743	692
2022	99193	10780	ND

Šaltinis: Valstybinės mokesčių inspekcijos statistiniai duomenys

Remiantis Valstybinės mokesčių inspekcijos prie LR Finansų ministerijos statistiniais duomenimis Kauno mieste analizuojamu laikotarpiu savarankiškai dirbančių asmenų su verslu liudijimais skaičius kito ne vienodai, tačiau lyginant 2016-2022 metus šis skaičius mažėjo 2,86 proc. Tačiau asmenų, vykdančių individualią veiklą augo.

3.4. KULTŪRINĖ APŽVALGA

Bendruomeninio ir socialinio verslo tendencijos. Kauno mieste ir Žaliakalnio teritorijoje yra ne viena bendruomeninė organizacija, kurios vykdo veiklą. Žemiau pateikiamas sąrašas organizacijų (tačiau tikrai ne visos), kurios vykdo skirtingas veiklas Kauno mieste.

27 lentelė. Organizacijų sąrašas

Eil. Nr.	Organizacijos pavadinimas
1	Narsiečių bendruomenė
2	Kauno Aukštųjų Šančių bendruomenės centras
3	Eigulių bendruomenės centras
4	Kaunėnų bendruomenė
5	Aleksoto bendruomenės centras
6	Lampėdžių bendruomenės centras
7	Kauno Muravos bendruomenės centras
8	Santarvės bendruomenė
9	Kauno Šilainių bendruomenės centras
10	Asociacija „VAIŠVYDAVA“
11	Žaliakalnio bendruomenės centras „Spindulys“
12	Kauno Panemunės bendruomenė
13	Sargėnų ir Vytėnų bendruomenės centras
14	Bendruomenė „Naujieji Romainiai“

¹⁴ 2017 metai - VMI

15	Bendruomenės centras „Petrašiūnai“
16	Romainių bendruomenės centras
17	Rokų bendruomenės centras
18	Bendruomenės centras „Girstupio slėnis“
19	Kauno Vilijampolės bendruomenės centras „Veršva“
20	Kauno Panemunės bendruomenė
21	Kauno Sargėnų ir Vytėnų bendruomenės centras
22	Romainių bendruomenės centras
23	Asociacija „Vaišvydava“
24	Asociacija „Santarvės bendruomenė“
25	VšĮ Užimtumo centras
26	Kauno moters užimtumo informacijos centras
27	Onkologinėmis ligomis sergančiųjų moterų draugija „Eivena“
28	VšĮ Alternatyviai
29	Viešoji įstaiga „Moterų erdvės“
30	Kauno miesto Žaliakalnio vietos veiklos grupė
31	Labdaros ir paramos fondas „Gyvenimo vartai“
32	Lietuvos skautija
33	Asociacija Kauno Karmelitų bendruomenė

Organizacijos įgyvendina skirtingus projektus, veiklas Kauno miesto teritorijoje.

2023 metais buvo kvietimas „Stiprinti bendruomeninę veiklą savivaldybėse“, įgyvendinant bandomąjį modelį. Priemonė įgyvendinama vadovaujantis Nevyriausybinų organizacijų veiklos stiprinimo 2023-2025 metų veiksmų plano 2.1.1.1 priemonės „Stiprinti bendruomeninę veiklą savivaldybėse“ bandomojo modelio įgyvendinimo aprašu. Priemonės įgyvendinimą organizuoja savivaldybė kartu su Nevyriausybinų organizacijų informacijos ir paramos centru bei Lietuvos kaimo bendruomenių sąjunga. 12 organizacijų gavo finansavimą projektų veikloms vykdyti. Žemiau pateikiamas sąrašas, kokios organizacijos ir koks projektas gavo finansavimą (R22).

28 lentelė. Organizacijos, dalyvaujančios projektinėse veiklose

EIL. NR.	ORGANIZACIJOS PAVADINIMAS	PROJEKTO PAVADINIMAS
1	Bendruomenė „Naujieji Romainiai“	Bendravimas kuria stebuklus
2	Bendruomenės centras „Petrašiūnai“	Atvirai ir visiems 2023
3	Kauno Šilainių bendruomenės centras	Bendrystės galia
4	Lampėdžių bendruomenės centras	Sportuojame, edukuojamės ir švenčiame kartu
5	Kaunėnų bendruomenė	Įveikime viena tvę kartu!
6	Eigulių bendruomenės centras	Stipri Eigulių bendruomenė
7	Narsiečių bendruomenė	Kartu galime daug daugiau!
8	Aleksoto bendruomenės centras	Aleksoto bendruomenės centro daigiafunkcinės veiklos plėtra
9	Bendruomenės centras „Girstupio slėnis“	Čia mano namai
10	Kauno Vilijampolės bendruomenės centras „Veršva“	Kartu jau 20 metų !
11	Kauno Aukštųjų Šančių bendruomenės centras	Miestas gydantis viena tvę
12	Kauno Muravos bendruomenės centras	Renginių ciklas „Susitikimai“

Žaliakalnio seniūnijoje aktyviai veikia kultūrinės pakraipos NVO - VšĮ „Ula šokio trupė“, VšĮ „Gražinkime Kauną“, VšĮ „Pelėdų kava“, labdaros ir paramos fondas „Gyvenimo vartai“ (su meninėmis medžio dirbtuvėmis „Auksinės rankos“), Šv. Jokūbo kelio draugų asociacija, Kauno

kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų ugdymo centras, Leopoldo Krušinsko Lietuvos istorijos ir etnografijos leidinių knygnas „Etnografija“ ir kt. Neformalioms iniciatyvoms atstovauja 2018 m. poeto, Lietuvos rašytojų sąjungos nario Edmundo Janušaičio Kapsų g. įkurtas „Meno kampas – Poetų sodas“. Multifunkcinės erdvės kultūros ir kitos NVO Žaliakalnio vietos veiklos teritorijoje neturi. Nustojus leisti almanachą „Fontanas“, specifinės žiniasklaidos (TV/radijo laidos, leidinio, portalo ar pan.) – išskyrus LKB Prisikėlimo parapijos leidinio „Prisikėlimas“ – vietos veiklos teritorija neturi.

Kultūros įstaigos.

Kauno miesto savivaldybės gyventojams ir svečiams kultūra pasiekama per platų kultūros ir menų įstaigų tinklą. Mieste veikia teatrai, muziejai, koncertinės įstaigos, bibliotekos, kultūros centrai ir kitos įstaigos, užtikrinančios kultūros pasiūlos įvairovę.

23 pav. Kauno miesto savivaldybės kultūros ir turizmo įstaigos¹⁵

Kauno miesto savivaldybėje veikia 2 viešosios bibliotekos: Kauno apskrities viešoji biblioteka ir Kauno miesto savivaldybės Vinco Kudirkos viešoji biblioteka, susidedanti iš 3 skyrių (Suaugusiųjų skaitytojų skyriaus, Jaunimo, meno ir muzikos, Vaikų literatūros skyrių) ir turinti 20 padalinių (Aleksoto, „Aušros“, „Berželio“, Dainavos, Eigulių, Girstupio, Kalniečių, Z. Kuzmickio, Neries, Palemono, Panemunės, Parko, Petrašiūnų, „Šaltinio“, Šančių, Šilainių, Tirkiliškių, Vingytės). Žaliakalnio seniūnijoje veikia 7 bibliotekos (Kauno miesto savivaldybės Vinco Kudirkos viešosios bibliotekos Z. Kuzmickio ir „Aušros“ padaliniai; Vytauto Didžiojo universiteto Mykolo Riomerio biblioteka, Lietuvos sveikatos mokslų universiteto biblioteka ir infocentras; Lietuvos sporto universiteto biblioteka; Lietuvos audiosensorinės bibliotekos Kauno skyrius), kuriose vyksta parodos ir kiti kultūros renginiai. Parodos ir kiti kultūros renginiai taip pat rengiami Kauno Prisikėlimo katedros bazilikos patalpose (rūsiose) bei LSMU Kauno klinikų įvairiuose padaliniuose.

Kauno mieste veikia 63, o skaičiuojant su padaliniais – net 82 muziejai. Be savivaldybės išlaikomo 5 padalinius vienijančio Kauno miesto muziejaus, mieste taip pat veikia Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus (10 padalinių), 6 respublikiniai muziejai (iš viso – 12 padalinių), 30 mokyklų muziejų ir 25 kiti muziejai (privatūs, aukštųjų mokyklų ir kt.). Taigi, Kaunas turi didžiausią šalyje muziejų tinklą.

¹⁵ Šaltinis: Kauno miesto savivaldybė

Kauno mieste aktyviai veikia didelė įvairovė teatrų, užsiimančių tiek profesionaliu, tiek mėgėjų scenos menu, ir su teatru susijusių veiklą vykdančių įstaigų.

Kauno mieste veikia 2 Kauno miesto savivaldybės įsteigti kultūros centrai – biudžetinė įstaiga Kauno kultūros centras „Tautos namai“ (toliau – KKC „Tautos namai“) bei VšĮ „Girstučio“ kultūros ir sporto centras (toliau – „Girstučio“ kultūros ir sporto centras“ Mieste taip pat kultūros paslaugas teikia Kauno menininkų namai, veikia VšĮ Kauno įvairių tautų kultūrų centras, kurio dalininkai – Lietuvos Respublikos kultūros ministerija ir Kauno miesto savivaldybė.

Profesionalios muzikos pristatymo visuomenei paslaugas Kaune teikia 3 koncertinės įstaigos: Kauno valstybinė filharmonija, Kauno miesto simfoninis orkestras ir koncertinė įstaiga „Kauno santaka“. Pastarųjų dviejų steigėjas yra miesto savivaldybė, o Kauno valstybinės filharmonijos – LR kultūros ministerija. Lyginant su kitais miestais, platesnis koncertinių įstaigų tinklas yra tik sostinėje.

Tautinis paveldas.

Spartūs mokslo ir technologijų plėtros procesai, pasaulinė globalizacija kelia iššūkių valstybei ir tautai. Tai verčia ieškoti būdų, kaip išlaikyti lietuvių tautinį savitumą. Šiandienos modernėjančiame pasaulyje tautinis paveldas suteikia tautai originalumo ir išskirtinumo.

Lietuva nuo seno garsėja keramikos, tekstilės, kalvystės, juvelyrikos dirbiniais. Į UNESCO (Jungtinių Tautų Švietimo, mokslo ir kultūros organizacija) žmonijos nematerialaus paveldo šedevrų sąrašą įrašyta Lietuvos kryždirbystė ir kryžių simbolika, šiaudiniai sodai, dainų šventės, sutartinės.

Tradiciniams amatininkams, kurių gaminiai pripažinti tautinio paveldo produktais, teikiama valstybės pagalba tautinio paveldo veiklai: dalyvauti ir pristatyti savo gaminius parodose ir kituose renginiuose Lietuvoje ir užsienyje, tautinio paveldo produktų populiarinimo leidinių leidybai, tradicinių amatų edukaciniams užsiėmimams organizuoti. Tautinio paveldo produktai kasmet pristatomi Vilniaus ir Kauno miestų „Kaziuko“ mugėse, „AgroBalt“, „Jūros šventėje“ Klaipėdoje, tarptautiniame folkloro festivalyje „Skamba skamba kankliai“ ir tradicinėje Baltramiejaus mugėje Vilniuje ir kituose šalies miestų renginiuose. Tautinio paveldo produktų kūrėjai reprezentuoja mūsų šalį ir užsienio valstybėse: Vokietijoje, Rusijos Federacijoje, Belgijoje, Lenkijoje, Airijoje ir kt.

Tradiciniai amatai yra viena iš alternatyvių veiklos rūšių ir gali duoti nemažą teigiamą ekonominę ir socialinę naudą kaimo vietovėms. Ši veikla yra naujų darbo vietų ir pajamų šaltinis kaimo gyventojams, o kitas labai svarbus aspektas yra tai, kad tradicinių amatų gaminių gamyba įgalina išsaugoti ir etninės kultūros vertybes.

2023 m. duomenimis Kauno mieste yra registruoti 58 tradiciniai amatininkai, iš kurių (R29)¹⁶:

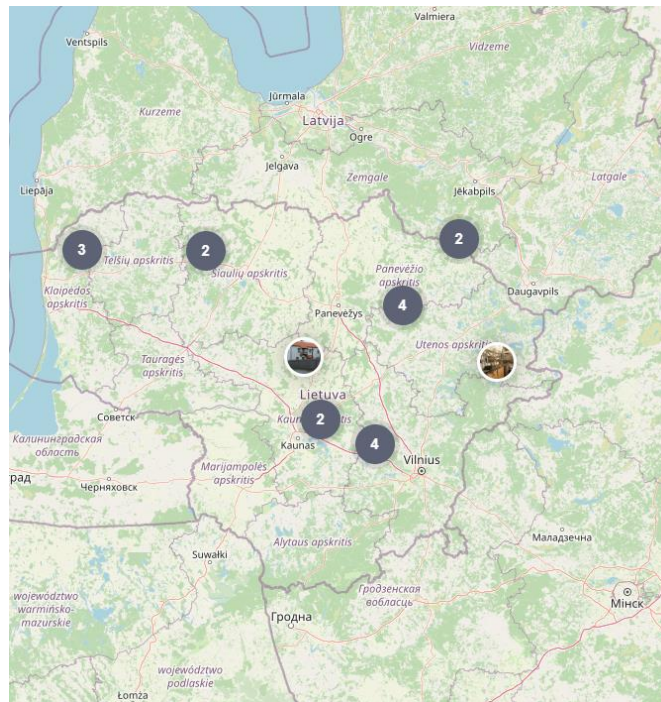
- Audimas – 7
- Alaus gamyba – 1
- Baldininkystė – 7
- Batsiuvystė – 2
- Drožyba – 1
- Gamtos gėrybių rinkimas – 1
- Kalvystė – 1
- Karpymas – 1
- Keltininkas – 1
- Karpymas - 5

¹⁶ <https://www.tautinispaveldas.lt/tradiciniai-amatininkai/>

- Maisto ruošimas – 5
- Kubilinkystė - 1
- Margučių marginimas – 1
- Mėsos apdirbimas, apdorojimas – 2
- Mezgimas – 4
- Midaus darymas – 2
- Muilo gaminimas – 2
- Odininkystė – 2
- Pieno apdirbimas – 1
- Puodininkystė – 8
- Pynimas – 14
- Saldumynų gamyba – 3
- Siuvimas – 2
- Tradicinė augalininkystė – 2
- Tradicinė puošyba – 1
- Vyndarystė – 3
- Žaislininkystė – 1
- Žolininkystė - 2
- Žvakinininkystė - 1

Lietuvoje veikia 19 tradicinių amatų centrų. Jų pasiskirstymas pateiktas žemiau esančiame paveiksle.

24 pav. Tradicinių amatų centrų žemėlapis

Kauno miestas tokio centro neturi, tačiau apskrityje – yra (**R19**).

Europa ieško ne panašumo tarp tautų, o savitumo. Tradiciniai amatai – ideali vietinio savitumo išraiškos forma. Šiandieniniame kontekste jie virsta patrauklia alternatyva vis labiau

įsigalinčiai, tačiau vis labiau pasitikėjimą prarandančiai vartotojiškai kultūrai. Tad tradicinių amatų vertinimas natūraliai kyla pačioje visuomenėje. Juolab, kad jie gražiai dera su šiandien ypač madingomis ekologijos, natūralizmo ir kitomis idėjomis. Lietuvą šiandien sėkmingai gali reprezentuoti kryždirbystės, audimo, medžio drožybos, juvelyrikos gaminiai ir kulinarinis paveldas.

Profesionalų bei mėgėjų menas, teatras, muzika, dailė, kinas. Žaliakalnio VVG teritorijoje veikia Kauno kolegijos Menų ir ugdymo fakulteto Menų akademija, jos “Pelėdų kalno” galerija ir kt.

Tradiciniai renginiai. Kauno mieste veikia daug skirtingų renginių, kai kurie iš jų tampa tradiciniai renginiais, kaip pvz. Hanza dienos, Kiemų šventė, Ilgas kaimynų stalas (Laisvės alėjoje), Tarptautinė paroda „Ką pasėsi, tą ir pjausi“ ir tikrai labai daug kitų, kuriuos lanko tiek miesto gyventojai, tiek svečiai (**R15**).

3.5. VVG TERITORIJOS INFRASTRUKTŪRA IR KITI IŠTEKLIAI

Susisiekimo infrastruktūra.

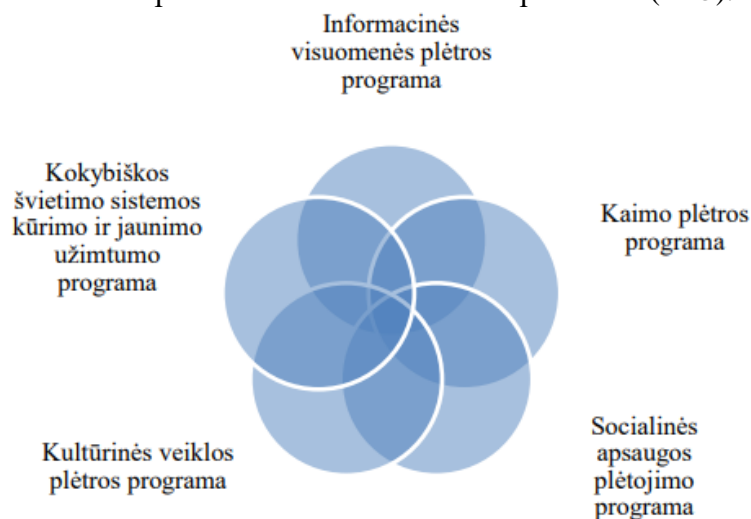
Kauno miesto išorės kelių tinklo pagrindą sudaro aukštos kategorijos Europos TEN tinklo koridoriai. Automobilių kelių sektoriuje šiaurės–pietų kryptimi – I „Via Baltica“ koridorius (E67–A5, A1, A8), rytų–vakarų kryptimi – IXB koridorius Kijevas–Minskas–Vilnius–Klaipėda (E85–A1) bei IXD koridorius Kaunas–Kaliningradas (E28–A5). Geležinkelių sektoriuje svarbiausi yra šiaurės–pietų kryptimi I „Rail Baltica“ koridorius, rytų–vakarų kryptimi – IXB koridorius Kijevas–Minskas–Vilnius–Klaipėda bei jo atšaka IXD nuo Kaišiadorių per Kauną iki valstybės sienos su Rusijos Federacija (Karaliaučiaus sritimi). Tarptautinę miesto išorės susisiekimo sistemą papildė antras pagal dydį šalyje Kauno oro uostas bei tarptautinės reikšmės valstybinis vidaus vandens kelias E–41 Kaunas–Jurbarkas–Klaipėda. Savivaldybės teritoriją kertantys I šiaurės–pietų bei IX B rytų–vakarų transporto koridoriai yra ir išliks vieni pagrindinių Lietuvos ir Vidurio Europos susisiekimo sistemos komponentų, kurie užtikrins transportinius ryšius su Lietuvos bei Europos regionais. Patogi miesto padėtis prioritetinių Europos susisiekimo tinklo elementų atžvilgiu užtikrina integraciją ne tik į tarptautinių kelių tinklą, bet ir sudaro geras sąlygas įvairiarūšei transporto sistemai, tarptautinei logistikai bei verslui vystyti¹⁷ (**R2**).

Kaunas turi puikiai išvystytą oro transporto infrastruktūrą. Kauno rajone, Karmėlavos miestelyje veikia tarptautinis Kauno oro uostas. Kauno tarptautinis oro uostas yra antras pagal dydį ir svarbą tarptautinis oro uostas Lietuvoje. Oro uoste pervežamų keleivių skaičius sparčiai auga. Kauno tarptautinio oro uosto teritorija užima 438 ha. Kauno tarptautinis oro uostas yra svarbus skatinant turizmo plėtrą Kauno mieste ir formuojant Kauno, kaip turizmui patrauklaus miesto įvaizdį. Galimybė tiesiogiai iš įvairių Europos šalių ir Rusijos pasiekti Kauną, konkurencingos skrydžių kainos, galimybės miestą pasiekti savaitgalį, didina Kauno miesto patrauklumą ir atvykstančių užsienio turistų skaičių (**R3**).

NVO. Kauno mieste veikia daug skirtingų NVO organizacijų, kurios savo veiklą plėtoja veikia švietimo, mokslo, vietos bendruomenių stiprinimo, vaikų ir jaunimo, kultūros ir laisvalaikio, pilietiškumo, aplinkos apsaugos, socialinės atskirties mažinimo, sveikatos ir sveikos gyvensenos, socialinių paslaugų, verslumo skatinimo ir kt. Tikslaus veikiančio skaičiaus neturime, tačiau aktyviai veikiančių, viešose erdvėse nuolat būnančių NVO skaičius siekia apie 29. Kauno miesto savivaldybės NVO taryba buvo sudaryta 021 m. gruodžio 21 d. Tarybos sprendimu Nr. T-554 „Dėl Kauno miesto savivaldybės nevyriausybinių organizacijų tarybos sudarymo“, kurios tikslas užtikrinti nevyriausybinių organizacijų (toliau – NVO) dalyvavimą sprendžiant miesto

¹⁷ <https://www.kaunas.lt/wp-content/uploads/sites/13/2019/05/BP-aiskinamasis-rastas-2019.pdf>

klausimus formuojant ir įgyvendinant NVO teikiamų paslaugų ir tiekėjų plėtrą, stiprinti NVO kompetencijas ir skatinti kokybiškų NVO teikiamų paslaugų miestiečiams teikimą. Dažniausios programos, kuriose veikia NVO pateiktos žemiau esančiame paveiksle (R15).

25 pav. Programos, kuriose dalyvauja NVO

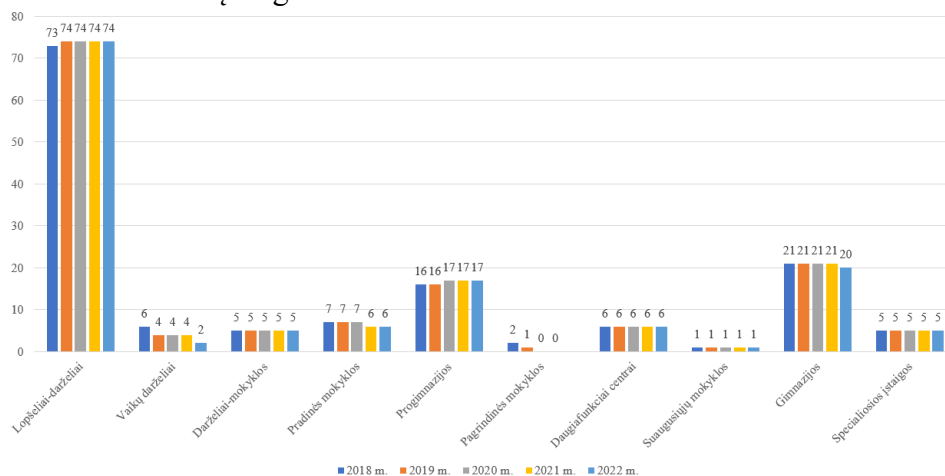
Be kultūros centrų kultūrinius projektus vykde ir organizavo nevyriausybinės organizacijos. Mieste organizuojama daug įvairių vietinių ir tarptautinių renginių bei festivalių, tokių kaip tarptautinis šiuolaikinio meno festivalis „Kauno bienalė“, tarptautinis džiaz festivalis „Kaunas Jazz“, tarptautinis šiuolaikinės muzikos festivalis „Iš arti“, tarptautinis Pažaislio muzikos festivalis, tarptautinis šiuolaikinio meno festivalis „Kaunas mene“, tarptautinė akvarelės bienalė „Baltijos tiltai“, tarptautinis fotomeno festivalis „Kaunas Photo“, tarptautinis Kauno kino festivalis, tarptautinis meninių kultūrinių mainų projektas „Meno linija“ ir kt. Dauguma šių renginių vykdomi nevyriausybinių organizacijų (VšĮ „Kauno bienalė“, VšĮ „Meno parkas“, VšĮ „Meno forma“, VšĮ „Šviesos raštas“, VšĮ „Kūrybos biuras“ ir kt.). Kauno miesto nevyriausybinių organizacijų, įtrauktų į kultūros paslaugų teikimą, skaičius: į kultūros srities konkursą pagal programą „Iniciatyvos Kaunui“ buvo pateiktos 43 paraiškos, iš jų finansuoti 26 projektai (tai yra 26 organizacijos). Kitos organizacijos ir jų kultūros projektai finansuoti per Partnersyčių programą, vykdančią projektą „Kaunas – Europos kultūros sostinė 2022“ (R16).

Savivaldybei pavaldžios švietimo įstaigos. 2022 metais Kauno mieste veikė 145 švietimo įstaigos (R10).

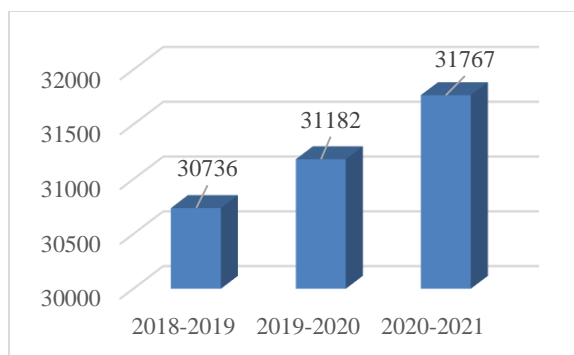
29 lentelė. Kauno miesto švietimo įstaigų tinklas ir jų skaičius pagal įstaigų tipus, priklausomybę

ĮSTAIGOS TIPAS	2018 m.	2019 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.
Lopšeliai – darželiai	73	74	74	74	74
Vaikų darželiai	6	4	4	4	2
Darželiai- mokyklos	5	5	5	5	5
Pradinės mokyklos	7	7	7	6	6
Progimnazijos	16	16	17	17	17
Pagrindinės mokyklos	2	1	-	-	-
Daugiafunkciniai centrai	6	6	6	6	6
Suaugusiųjų mokyklos	1	1	1	1	1
Gimnazijos	21	21	21	21	20
Specialios įstaigos	5	5	5	5	5
Neformaliojo švietimo įstaigos	11	11	11	9	9
Iš viso švietimo įstaigų	153	151	151	148	145

Didelės kaitos švietimo įstaigose nėra.

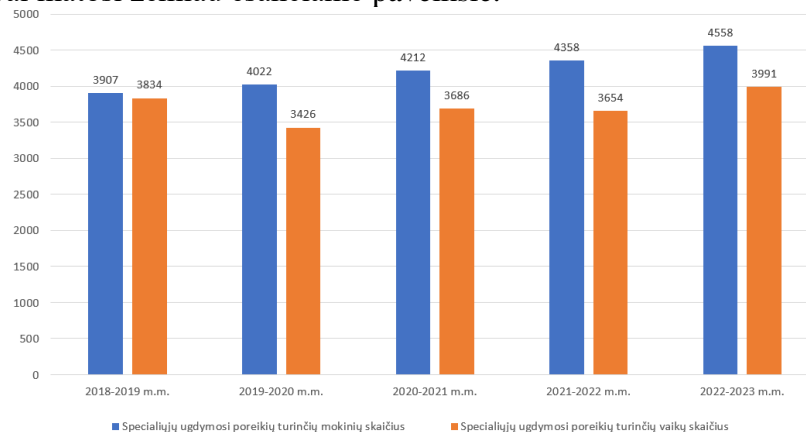
26 pav. Švietimo įstaigų kaita Kauno mieste 2018-2022 m.

27 pav. Kauno miesto mokinių pasiskirstymas pagal ugdymosi metus 2018-2021 m.¹⁸

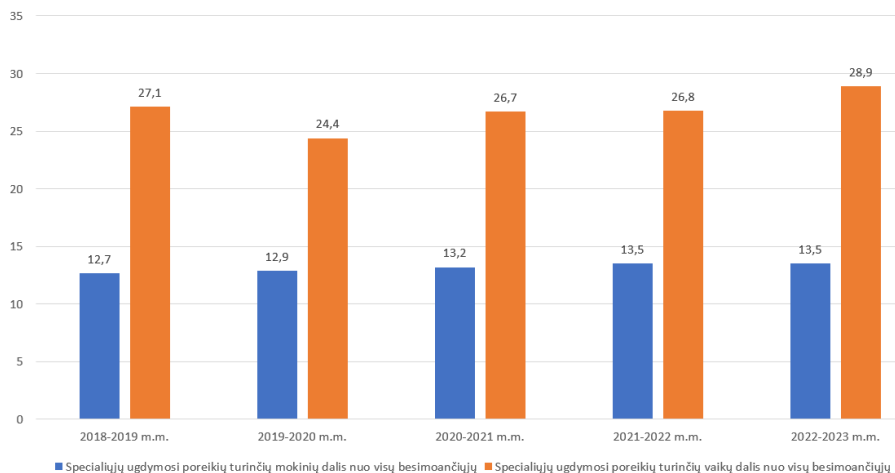
Remiantis statistiniais skaičiais matyti, kad mokinių skaičius mokyklose nemažėja ir turi nežymią tendenciją augti (R24).

Kauno mieste specialiųjų ugdymo poreikių turinių vaikų/mokinių skaičius auga kiekvienais metais. Tai matosi žemiau esančiame paveiksle.

28 pav. Kauno miesto Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių/vaikų skaičius 2018-2023 m.

¹⁸ <https://www.kaunas.lt/svietimas/kauno-miesto-savivaldybes-svietimo-stebesenos-rodikliai/>

29 pav. Kauno miesto Specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių/vaikų dalis nuo visų besimokančių skaičiaus, 2018-2023 m.

Kauno mieste neformalųjį švietimą įgyvendina Savivaldybė, valstybinės ir nevalstybinės neformaliojo vaikų švietimo įstaigos, bendrojo ugdymo mokyklos, kiti privatūs švietimo teikėjai. Neformaliojo vaikų švietimo įstaigos – tai institucijos, padedančios tėvams tenkinti jų vaikų saviraiškos poreikius, turiningai ir saugiai praleisti vaikų laisvalaikį, plėtoti specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių išskirtinius gebėjimus (meninius, sportinius ir kt.).

Kaune veikia 4 universitetai, 4 kolegijos, 7 profesinės mokyklos. Universitetuose, kolegijose ir profesinėse mokyklose besimokančių studentų skaičius (2021/2022) – 40389.

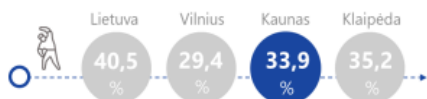
30 pav. Kauno miesto besimokančiųjų struktūra pagal mokymosi įstaigas 2021/2022 m.

2021 m. pradžioje Kauno miesto savivaldybėje veikė 6 biudžetinės sporto mokyklos, nuo 2021 m. gegužės 1 d. Kauno sporto mokykla „Baltų ainiai“ prijungta prie Kauno sporto mokyklos „Startas“. 2015 m. Kauno mieste veikė 11 biudžetinių sporto mokyklų. Palyginti su 2015 m., biudžetinių sporto mokyklų skaičius sumažėjo daugiau kaip du kartus. 2015–2021 m. biudžetinės sporto mokymo įstaigos buvo apjungiamos siekiant optimizuoti valdymą ir veiklos išlaidas.

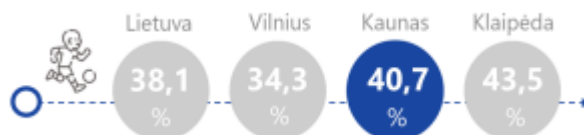
Sudarytos galimybės sportuoti ir neįgaliesiems – 10 sporto klubų siūlo paslaugas negalią turintiems žmonėms, tokias paslaugas taip pat teikia Kauno sporto mokykla „Startas“ ir Kauno plaukimo mokykla. 2020 m. Kauno miesto savivaldybė finansavo 7 neįgaliųjų socialinės integracijos per kūno kultūrą ir sportą projektus. Bendra projektų vertė siekė 181,8 tūkst. Eur, iš kurių 120 tūkst. Eur finansavo Kauno miesto savivaldybė biudžeto lėšomis, likusi dalis – valstybės biudžeto lėšomis. 2016 m. buvo finansuota 11 projektų, kurių vertė 135,5 tūkst. Eur, iš kurių 87

tūkst. finansuota Savivaldybės biudžeto lėšomis. Palyginti su 2016 m., finansuotų projektų skaičius mažėjo, tačiau augo finansavimo apimtys.

Kaunas pagal suaugusiųjų, aktyviai užsiimančių fizine veikla, rodiklį atsilieka nuo šalies vidurkio. 2018 m. Kauno mieste šis rodiklis siekė 33,9 proc., Lietuvoje – 40,5 proc., Vilniuje – 29,4 proc., Klaipėdoje – 35,2 proc. Kaune moterys aktyvia fizine veikla užsiima dažniau nei vyrai. 2018 m. tūkstančiui gyventojų teko 331 vyras ir 352 moterys, užsiimančios aktyvia fizine veikla. 2020 m. Kauno mieste 40,7 proc. mokyklinio amžiaus vaikų 5 ir daugiau dienų mankštinosi ir sportavo bent po 60 min., Lietuvoje – 38,1 proc., Vilniuje – 34,3 proc., Klaipėdoje – 43,5 proc. (R24).

31 pav. Suaugusiųjų fizinio aktyvumo lygis 2018 m., proc.¹⁹

32 pav. Vaikų fizinio aktyvumo lygis 2020 m., proc.²⁰

Kauno miesto gyventojai tampa vis mažiau aktyvūs. Remiantis Lietuvos sporto centro duomenimis, nuo 2015 m. Kauno miesto savivaldybėje sportuojančių asmenų skaičius sumažėjo 34 proc. ir 2019 m. siekė 14 818 asmenis. Žmonės iki 18 m. sudarė 75 proc., 19 m. ir vyresni – 25 proc. visų sportuojančiųjų. 2019 m. sporto ir sveikatingumo renginiuose dalyvavo 52 685 gyventojai. Nuo 2015 m. sporto ir sveikatingumo renginių dalyvių skaičius Savivaldybėje sumažėjo 44,9 proc. 2015–2019 m. sparčiausiai renginių dalyvių skaičius mažėjo Vilniaus mieste – net 71,3 proc., Klaipėdoje – 18,2 proc. (R25).

33 pav. Sporto varžybų ir sveikatingumo renginių dalyvių skaičius, tenkantis 10 000 gyventojų

¹⁹ Higienos institutas. Suaugusiųjų fizinio aktyvumo lygis: suaugusiųjų, kurie užsiima aktyvia fizine veikla bent po 30 min. 5 dienas per savaitę ar dažniau, dalis

²⁰ Higienos institutas. Vaikų fizinio aktyvumo lygis: mokyklinio amžiaus vaikų, kurie 5 ir daugiau dienų mankštinosi ar sportuoja bent po 60 min. (kartu su fizinio ugdymo pamokomis) dalis.

2019 m. Kauno mieste 10 tūkst. gyventojų teko 1829 sporto ir sveikatingumo renginiuose dalyvaujantys asmenys, Klaipėdoje – 3458,4 asmenys. Vilniuje šis rodiklis buvo mažiausias tarp lyginamų savivaldybių ir siekė 1115,6 asmenis. Nuo 2015 m. sporto ir sveikatingumo renginiuose dalyvaujančių asmenų skaičius, tenkantis 10 tūkst. gyventojų, Kauno mieste sumažėjo 43 proc., Klaipėdoje – 14 proc., Vilniuje – 72 proc. Kauno miesto savivaldybės duomenimis, 2019 m. Savivaldybės ar jos kontroliuojamos įstaigos organizavo 487 kūno kultūros ir sporto renginius (2017 m. – 472, 2018 m. – 493). Nuo 2017 m. renginių skaičius išaugo 3,2 proc.

Sporto organizacijos.

Mieste yra 35 stadionai, 5 plaukimo baseinai, 14 didelių, 87 mažesnės ir apie 100 bendrojo fizinio lavinimo bei įvairių sporto šakų salių, 18 futbolo, 20 teniso, 100 krepšinio, 33 tinklinio, 12 rankinio aikščių, Irklavimo sporto bazė (Lampėdžiai), Lietuvos kūno kultūros akademijos lengvosios atletikos maniežas, jachtų klubas, Stepono Dariaus ir Stasio Girėno sporto centras (daugiafunkcis sporto kompleksas); *Kauno sporto halė*, lengvosios atletikos stadionas, kuriame rengiamos tarptautinės futbolo ir lengvosios atletikos varžybos, nuo 2005 – Europos lengvosios atletikos asociacijos (angl. *European Athletic Association, EAA*) *Permit Meeting* serijos varžybos, 2009 liepos mėnesį surengtas Europos jaunimo (iki 23 metų) lengvosios atletikos čempionatas. Kauno turistų klubas (Virgaudas Sapranavičius, Kęstutis Dagilis) ir Jungtinis sveikatos klubas (P. Sventickas) rengia sveikatos ir žvalumo grupių pratybas, keliautojų sporto sąskrydžius, sveikatos ir grūdinimosi renginius bei šventes. Organizuojami orientavimosi sporto renginiai *Orientyras* ir Žaliakalnio VVG teritorijoje (Ažuolyne, prie Aklųjų st, Kauko laiptų). Taip pat vyksta masiniai bėgimai Ažuolyne. Kaunas vienas pirmųjų Rytų ir Vidurio Europos miestų 1989 įsijungė į Pasaulio sveikatos organizacijos *Sveikų miestų* projektą ir yra 4 etapų dalyvis. Vyksta miesto Sveikatos ir žvalumo, taip pat visuomeninio sąjūdžio *Sportas visiems* renginiai (**R26**).

Nuo 2004 Kaunas oficialiai pripažintas sportiškiausiu miestu (neoficialiai šis titulas priklauso Kaunui apie 10 metų) (**R27**).

Kauno mieste veikia nemažai nevyriausybinių sporto organizacijų:

- *Aerobikos klubai* – 9 įstaigos;
- Beisbolo klubai – 2 įstaigos;
- Bokso klubai – 3 įstaigos;
- Buriavimo klubai – 4 įstaigos;
- Dailiojo čiuožimo klubai – 2 įstaigos;
- Dvirazių sporto klubai – 1 įstaiga;
- Dziudo klubai – 3 įstaigos;
- Futbolo klubai – 8 įstaigos;
- Gimnastikos klubai – 2 įstaigos;
- Golfo klubai – 1 įstaiga;
- Imtynių klubai – 2 įstaigos;
- Rytų meno kovų klubai – 33 įstaigos;
- Irklavimo klubai – 6 įstaigos;
- Keliautojų klubai – 5 įstaigos;
- Kėglių klubai – 5 įstaigos;
- Krepšinio klubai – 17 įstaigų;
- Kultūrizmo klubai – 15 įstaigų;
- Lengvosios atletikos klubai – 5 įstaigos;

- *Orientavimosi sporto klubai – 2 įstaigos;*
- Plaukimo klubai – 7 įstaigos;
- Rankinio klubai – 7 įstaigos;
- Regbio klubai – 3 įstaigos;
- Sportinių šokių klubai – 8 įstaigos;
- Sveikatingumo klubai – 6 įstaigos;
- Šaudymo klubai – 5 įstaiga;
- Šiuolaikinės penkiakovės klubai – 2 įstaigos;
- Teniso klubai – 5 įstaigos;
- Vandensvydžio klubai – 5 įstaigos;
- Klubai kultivuojantys keletą sporto šakų – 17 įstaigų;
- Technikos sporto šakų klubai – 26 įstaigos;
- Neįgaliųjų klubai – 7 įstaigos;
- Kitų sporto šakų klubai – 47 įstaigos.

Rekreacines funkcijas atliekančios zonos apima didžiausią rekreacinį potencialą turinčias miesto teritorijas, t. y. labiausiai rekreacijos tikslais miesto gyventojų lankomas teritorijas, kuriose koncentruojasi poilsio, laisvalaikio, sporto infrastruktūros bei gamtiniai rekreaciniai ištekliai (R12).

30 lentelė. Žaliakalnio VVG rekreacinės zonos

SENIŪNIJA	REKREACINĖ ZONA	Į ZONĄ PATENKANTYS VIEŠIEJI REKREACINIAI OBJEKTAI
Žaliakalnio	Ažuolyno parko	Želdynai: Ažuolyno parkas, Sporto kompleksai: S. Dariaus ir S. Girėno ir LKKA sporto kompleksas (stadionas, sporto halė, aikštynai). Laisvalaikio įrenginių kompleksai: treniruoklių zona (Ažuolyne), žaidimo įrenginių zona (Vytauto parke), Dainų slėnis.

Mieste galima rasti apžvalgos taškus, jie yra skirti pamatyti gražiausias miesto panoramas bei yra svarbūs gyventojų ir miesto svečių traukos centrai. Šie objektai skirstomi į statinius ir dinامينius. Iš statinių apžvalgos taškų apžvelgiamos vietoje matomos teritorijos, o dinaminę apžvalgą lemia judėjimas pakankamai atvira apžvalgai teritorija. Skirtingai nei statiniai, dinaminiai apžvalgos taškai yra jau susiformavę mieste esančių tiltų bei upių krantinėse įrengtų pagrindinių gatvių zonose.

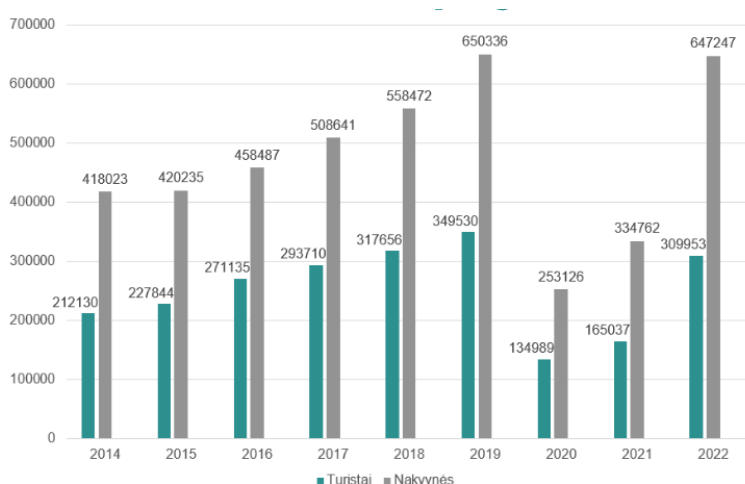
31 lentelė. Apžvalgos aikštelės Žaliakalnio teritorijoje

VIETA	APŽVELGIAMOS TERITORIJOS
Žaliakalnis, nuo Prisikėlimo bažnyčios stogo	Apžvelgiamas Naujamiestis, dalis Senamiesčio, Žaliakalnis, Šilainiai, dalis Fredos ir Aleksoto.
Pelėdų kalnas	Apžvelgiamas miesto istorinis centras
Žaliakalnis, E. Fryko g. gale	Apžvelgiamas Naujamiestis, Žemieji Šančiai, dalis Aleksoto ir Fredos

Turizmas.

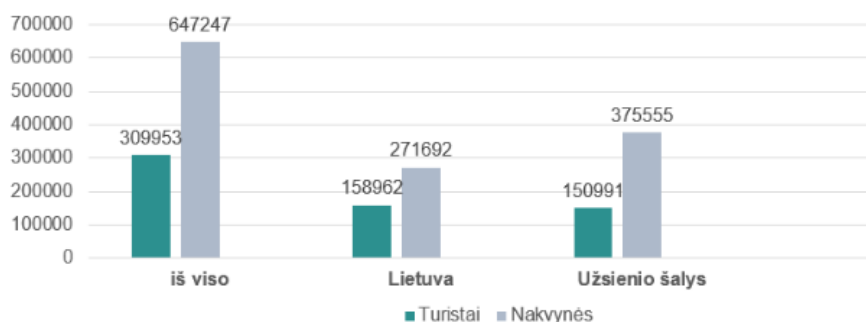
Statistikos departamento duomenimis, per 2022 metus Kauno miesto apgyvendinimo įstaigos sulaukė 309 953 svečių, kurie Kaune praleido 647 247 naktis. Palyginti su 2019 priešpandeminiais metais, svečių skaičius kiek mažesnis - tuo metu Kaune apsilankė 349 530 turistai, kurie Kaune praleido 650 336 naktis. Svečių viešnagės vidutinė trukmė buvo 2,1 nakties.

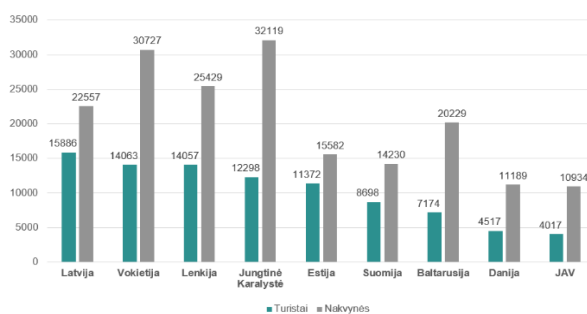

34 pav. Kauno miesto turizmo statistika 2014-2022 m.²¹

2022 metais Kaune apsilankė 51 proc. lietuvių turistų ir 49 proc. užsienio turistų.

35 pav. 2022 metų turistai Kaune

36 pav. Kauno svečiai pagal šalis, 2022 m.

Remiantis Statistikos departamento duomenimis 2022 m. Kauno miestas siūlė 202 apgyvendinimo įstaigas, įeina viešbučiai, apartamentai, moteliai, svečių namai. Iš augančio apgyvendinimo įstaigų skaičiaus, galima daryti prielaidą apie teigiamą turizmo plėtrą Kauno mieste. Apgyvendinimo paslaugas galima rasti internetinėse svetainėse, tokiose kaip „Booking“, „Visit.Kaunas“, „Tripadvisor“ bei „AirBnB“. Išanalizavus svetaines galima pastebėti, kad didžioji

²¹ <https://www.visit.kaunas.lt/lt/atvykite/statistika/2022-m-i-pusmeciio-kauno-miesto-turizmo-statistika-2/>

dalį 26 apgyvendinimo paslaugas teikiančių įmonių, išsidėsčiusios iki 5 km. atstumu nuo Kauno miesto centro (R13).

Vienas iš svarbiausių turizmo paslaugų rūšių yra potencialių turistų informavimas apie vietovę. Prieš vystant į svetimą šalį ar miestą didžioji dalis turistų stengiasi kiek įmanoma daugiau surinkti jiems reikalingos informacijos. Kauno mieste galimi du turistų informavimo būdai: Turizmo informavimo centrai (toliau – TIC) (veikė trys, TIC Tarptautiniame Kauno oro uoste, TIC Kauno autobusų stotyje ir Kaunas IN bei oficiali internetinė svetainė „Kaunas IN“, kurioje galima rasti naudingos informacijos apie Kauno miestą, jeigu pvz. turistai siekia organizuoti kelionę pats. Derėtų paminėti, kad svetainė yra nuolatos pildoma ir joje galima rasti užsienio kalbų pasirinkimą (lietuvių, anglų, rusų bei vokiečių kalbos), o tai skatina aktyvesnę užsienio turistų naudojimą (R14).

Spartėjant Kauno miesto turizmo plėtrai, padaugėjo ir siūlomų pramogų pasirinkimas. „Kaunas In“ svetainėje pateikiama lankytinų vietų Kauno mieste sąrašą: muziejai ir galerijos (41), tarpukario ir medinė architektūra (62), kultūros įstaigos (19), gamtos objektai (18), maldos namai (17), pažintiniai takai (10), gatvės menas (13) bei paplūdimiai (3). Taip pat galima rinktis ir tokias pramogas: boulingas/biliardas (5), išvykos laivais (7), žirgynai (5), tenisas (5), golfas (1), 27 ekstremalus sportas (15), skraidymas (9), dažasvaidis (3), užduočių kambariai (12), žvejyba, poilsis/grožis ir sveikata (26) bei vakaro programos (14). Be lankytinų vietų ir aktyvaus laisvalaikio leidimo, Kauno miestas taip pat kiekvienais metais organizuoja įvairaus žanro renginius ar kitus projektus.

32 lentelė. Apgyvendinimo įstaigų skaičius²²

	2018	2019	2020	2021	2022
Lietuvos Respublika	3616	3754	3352	4263	4580
Kauno apskritis	401	457	436	515	581
Kauno miesto savivaldybė	177	187	191	203	202

3.6. VVG TERITORIJOS STIPRYBĖS, SILPNYBĖS, GALIMYBĖS IR GRĖSMĖS (SSGG)

	Stiprybės	Teiginių pagrindžiančio situacijos analizės rodiklio Nr.
1 stiprybė	Teritorija yra strategiškai patogioje geografinėje vietoje, patogus susisiekimas, gerai išvystytas kelių tinklas.	R1, R2, R3
2 stiprybė	Stiprėjantis smulkaus ir vidutinio verslo sektorius, augantis SVV skaičius.	R4, R5, R6, R7
3 stiprybė	Palankios turizmui gamtinės vietos, gausu istorinių, kultūrinių objektų.	R8, R9
4 stiprybė	Gausios ir aktyvios NVO, kitos bendruomenės, gebančios vykdyti projektinę veiklą.	R22, R15, R16
5 stiprybė	Išplėtotas kultūros įstaigų tinklas, jų teikiamos paslaugos	R15, R12
6 stiprybė	Nemažėjantis bendrajame ugdyme dalyvaujančių vaikų skaičius.	R24, R18
7 stiprybė	Aktyviai veikiantis Kauno TIC	R13, R14
8 stiprybė	Puoselėjamos kultūrinės tradicijos ir tradiciniai renginiai.	R14
9 stiprybė	Platus ir įvairus švietimo įstaigų tinklas (ikimokyklinio, neformaliojo, bendrojo, profesinio ir aukštojo mokslo).	R10
10 stiprybė	Geros sporto tradicijos	R26, R27

²² <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize?indicator=S8R549#/>

	Silpnybės	Teiginį pagrindžiančio situacijos analizės rodiklio Nr.
1 silpnybė	Mažėjantis gyventojų skaičius, neigiama natūrali gyventojų kaita, daug senyvo amžiaus žmonių.	R16, R17, R18
2 silpnybė	Tradicinių amatininkų centrų nebuvimas, mažas amatininkų skaičius.	R19, R29
3 silpnybė	Didėjantis soc. rizikos šeimų skaičius, jose augančių vaikų skaičius, didėja soc. rūpybos reikalaujančių asmenų skaičius	R20
4 silpnybė	Didėja būsto šildymo išlaidų ir išlaidų vandeniui kompensacijos gavėjų skaičius	R21
5 silpnybė	Mažėja socialinių darbuotojų skaičius	R22
6 silpnybė	Per mažas suaugusiųjų fizinis aktyvumas	R25
7 silpnybė	Didelis gyventojų sergamumas	R30, R31
8 silpnybė	Didėjantis nedarbas	R28, R5
9 silpnybė	Mažėjantis savarankišką veiklą su verslo liudijimu vykdančių asmenų skaičius	R15
10 silpnybė	Kompleksinės pagalbos mokymų, konsultacijų, mentorystė trūkumas tiems, kurie nori, gali, planuoja pradėti savarankišką veiklą, verslą ar socialinį verslą.	Anketinė apklausa, Diskusijos
11 silpnybė	Trūksta kompleksinių, į darbo rinką integruojančių tarpininkavimo paslaugų marginalizuotų bendruomenių atžvilgiu.	Anketinė apklausa, Diskusijos
12 silpnybė	Didėjantis neįgalųjų vaikų skaičius	R11
	Galimybės	Teiginį pagrindžiančio rodiklio Nr. ar kitas informacijos šaltinis
1 galimybė	Socialinio verslo kūrimo, plėtros skatinimas, bendruomenės įtraukimas ir/ar įsitraukimas.	Galimybės formuojamos atsižvelgiant į atliktą tyrimą, surinktus statistinius duomenis, probleminių klausimų identifikavimą. Taip pat yra pasirašyta ketinimų bendradarbiauti sutartis tarp Kėdainių VVG ir Kauno miesto Žaliakalnio VVG.
2 galimybė	Socialinę atskirtį patiriančių šeimų integracijos į darbo rinką didinimas.	
3 galimybė	Besikeičiantis visuomenės požiūris į iniciatyvumą ir verslumą sudarys sąlygas didėti vietos gyventojų verslumui.	
4 galimybė	NVO, verslo ir bendruomenių bendradarbiavimo stiprinimas.	
5 galimybė	Savanorystės ir savipagalbos grupių skatinimas ir plėtojimas, kuriant ir įgyvendinant savanoriškos veiklos modelius bendradarbiaujant su kitomis vietos veiklos grupėmis.	
6 galimybė	Augantis gyventojų verslumas sudarys galimybes į darbo rinką pritraukti ekonomiškai neaktyvius gyventojus	
7 galimybė	VVG teritorijos gyventojų fizinio aktyvumo skatinimas, įtraukimas į skirtingas prevencines programas siekiant mažinti nuo įvairių priklausomybių bei gerinti emocinės ir psichologinės pagalbos teikimą.	
8 galimybė	Dalyvavimas ES projektuose.	
9 galimybė	Verslumo, jauno verslo, įskaitant socialinį verslą, steigimo ir plėtros galimybės pasinaudoti ES 2023-2027 m. struktūrinių fondų ir kitų programų finansavimu.	
	Grėsmės	Teiginį pagrindžiančio rodiklio Nr. ar kitas informacijos šaltinis

1 grėsmė	Demografinio senatvės koeficiento blogėjimas turės įtakos demografiniam disbalansui ateityje.	Grėsmės identifikuotos atlikus tyrimo analizę ir gavus rezultatus, susisteminius statistinius duomenis (statistika, užimtumo tarnyba, makroekonominiai rodikliai ir kt.)
2 grėsmė	Pažeidžiamų grupių integracijai nepasirengusi visuomenė, silpnėjantys socialiniai kontaktai ir ryšiai	
3 grėsmė	Socialiai pažeidžiamų asmenų skaičiaus augimas	
4 grėsmė	Nepakankamas gyventojų fizinis aktyvumas sąlygos sveikatos problemų didėjimą	
5 grėsmė	Pasyvus gyventojų, bendruomenių, nevyriausybinių organizacijų įsitraukimas sprendžiant vietos bendruomenės gyventojų socialines ir ekonomines problemas.	
6 grėsmė	Sveikatos ir socialinių paslaugų poreikio augimas dėl senėjančios visuomenės, įtakojantis tokių paslaugų ir sveikatos apsaugos brangimą	
7 grėsmė	Per maža komunikacija arba jos nebuvimas tarp verslo, vietos grupių ir socialinių partnerių.	
8 grėsmė	Neveiksmingos prevencinės priemonės ir (ar) per maža jų sklaida įtakojant įvairių priklausomybių ir žalingų įpročių turinčių asmenų skaičiaus augimą.	

4. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS TIKSLAI, UŽDAVINIAI IR JŲ ĮGYVENDINIMO STEBĖSENOS RODIKLIAI, ĮSKAITANT IŠMATUOJAMAS REZULTATO SIEKTINAS REIKŠMES

Tikslų suformavimui įtakos turėjo statistinių duomenų analizės duomenys, kuriuos patvirtino anketinės apklausos tyrimo rezultatai, diskusijos, bendruomenių, organizacijų ir kitų NVO išsakytos pastabos, apibendrinimai bei projektiniai pasiūlymai. Iš viso formuojami du tikslai, kurių kiekvienam pasiekti iškeliami uždaviniai. Strategijoje suformuoti tikslai yra realūs, jų įgyvendinimui numatyti uždaviniai įgyvendinami, o rezultatai apčiuopiami, matomi, pamatuojami konkrečiais rodikliais.

Tikslai siejami su VVG teritorijos gyventojų socialinės ir ekonominės aplinkos gerinimu, kuris tiesiogiai įtakotų pažeidžiamiausių ir mažiau galimybių turinčių asmenų socialinės atskirties mažinimą per asmenų integraciją į visuomenę, darbo rinką, gerinant socialinių paslaugų infrastruktūros prieinamumą, emocinių ir kitų su priklausomybės problemų susijusius sprendimus. O tai tiesiogiai įtakotų nedarbo mažėjimą, naujų verslų, taip pat ir socialinių verslų kūrimąsi.

Tikslų formulavimui taip pat įtakos turėjo SSGG analizė, kurioje identifikuotos stiprybės, galimybės, silpnybės ir grėsmės.

Nustatant tikslus ir uždavinius buvo svarstoma po dvi alternatyvas kiekvienam tikslui bei kiekvienam uždaviniui ir pasirenkami optimaliausi sprendimai.

SSGG analizė, bendruomenės aktyvus įsitraukimas į strategijos rengimą dalyvaujant susitikimuose, pildant klausimynus, rengiant diskusijas, apklausas bei teikiant projektines idėjas, pasiūlymus, įgalino išskirti pagrindinius bendruomenės narių poreikius bei lūkesčius bei nusimatyti 2 pagrindinius tikslus ir jų uždavinius.

33 lentelė 2021 – 2027 m. ES fondų investicijų programos uždaviniai

4.7. uždavinys:	4.9. uždavinys:
<i>Skatinti aktyvią įtrauktį, siekiant propaguoti lygias galimybes, nediskriminavimą ir aktyvų dalyvavimą, ir didinti galimybę įsidarbinti, ypač neturinčių palankių sąlygų grupių.</i>	<i>Skatinti marginalizuotų bendruomenių, mažas pajamas gaunančių namų ūkių ir nepalankioje padėtyje esančių grupių, įskaitant specialiųjų poreikių turinčius asmenis, socialinę ir ekonominę įtrauktį vykdant integruotus veiksmus, be kita ko, teikti aprūpinimą būstu ir socialines paslaugas.</i>

Tikslų formulavimui įtakos turėjo SSGG analizė, kurioje identifikuotos stiprybės, galimybės, silpnybės ir grėsmės.

Nustatant tikslus ir uždavinius buvo svarstoma po dvi alternatyvas kiekvienam tikslui bei kiekvienam uždaviniui ir pasirenkami optimaliausi sprendimai.

SSGG analizė, bendruomenės aktyvus įsitraukimas į strategijos rengimą dalyvaujant susitikimuose, pildant klausimynus, rengiant diskusijas, apklausas bei teikiant projektines idėjas, pasiūlymus, įgalino išskirti pagrindinius bendruomenės narių poreikius bei lūkesčius bei nusimatyti 2 pagrindinius tikslus ir jų uždavinius.

1. TIKSLAS – SKATINTI SOCIALIAI PAŽEIDŽIAMŲ IR SOCIALINĘ RIZIKĄ PATIRIANČIŲ ŽALIAKALNIO TERITORIJOS GYVENTOJŲ SOCIALINĘ ĮTRAUKTĮ, GERINTI JŲ PADĖTĮ DARBO RINKOJE, DIDINTI VERSLUMĄ, MAŽINTI SOCIALINĘ RIZIKĄ IR PAŽEIDŽIAMUMĄ, AKTYVINTI VISUOMENINĮ GYVENIMĄ.

Tikslo suformavimą įtakojo atliktos VVG teritorijos analizė ir SSSG išskirtos silpnybės, tokios kaip mažėja gyventojų skaičius teritorijoje, tuo tarpu demografinės senatvės koeficientas auga, didėja socialiai rizikingų šeimų skaičius bei jose augančių vaikų skaičius, per mažas suaugusiųjų fizinis aktyvumas, kuris tiesiogiai įtakoja gyventojų sergamumo rodiklius, mažėjantys savarankiško verslo rodikliai, pagalbos įsidarbinant, kuriant ar vystant verslą stoka – būtent šios silpnybės labiausiai įtakoja ir sukelia grėsmę marginalizuotų bendruomenių augimui, bendruomenės senėjimui. Neeliminuojant esamų teritorijos silpnybių vėliau atsiranda sekančios grėsmės: sveikatos ir socialinių paslaugų poreikio augimas bei sveikatos apsaugos paslaugų brangimas, nedarbo rodiklių augimas, socialiai pažeidžiamų asmenų skaičiaus augimas ir kt. Silpnybėms mažinti ir grėsmėms eliminuoti pasitelkiamos stiprybės ir siekiama išnaudoti galimybes. Pasinaudoti NVO ir kitų teritorijoje veikiančių bendruomenių potencialu, patirtimi vykdant projektines veiklas, dirbant su socialiai pažeidžiamais asmenimis, socialiniu verslu, socialinę atskirtį patiriančiais asmenimis, pasinaudoti augančiu įmonių skaičiumi ir integruoti tikslinei grupei priskiriančius asmenis į darbo rinką prieš tai juos apmokius, konsultavus, suteikus mentorystę ar kt., pasinaudoti kultūros įstaigų teikiamomis naudomis bei sporto bazėmis siekiant aktyvesnės, sveikesnės visuomenės (edukacijos, neformalūs užsiėmimai, mokymai, sveikatinimo programos, aktyvi sportinė veikla ir kt.).

Šiuo tikslu stengiamasi padaryti teigiamą socialinį pokytį įvairaus amžiaus ir socialinę riziką patiriančių grupių asmenims, kuriems reikalingos įvairios, novatoriškos socialinės ir sociokultūrinės veiklos, paslaugos, kurios padėtų spręsti jų socialines, emocines, užimtumo, socialinių įgūdžių ir socialinės integracijos problemas. Tikslui pasiekti identifikuoti uždaviniai bei suformuoti veiksmai jiems pasiekti.

TIKSLO 1 ALTERNATYVA: Skatinti Žaliakalnio teritorijos socialiai pažeidžiamų asmenų socialinę įtrauktį, gerinti jų padėtį darbo rinkoje.	TIKSLO 2 ALTERNATYVA: Skatinti verslo kūrimąsi ir plėtrą bei veiklų diversifikavimą užtikrinant gyventojų poreikius.
Ši tikslo alternatyva yra optimaliausia atsižvelgiant į 2021- 2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos (toliau - Investicijų programos) 4.7 ir 4.9 uždavinius, numatytas veiklas, finansavimo galimybes ir Žaliakalnio teritorijos gyventojų poreikius.	Ši tikslo alternatyva nepasirinkta, nes vien verslo skatinimo iniciatyvomis Žaliakalnio teritorijoje esančių socialinių problemų išspręsti ir užtikrinti gyventojų poreikių nepavyks, be to, užsibrėžus šį tikslą nebus skatinamas gyventojų aktyvumas, socialinė įtrauktis ir bendruomenių iniciatyvumas.

Eil. nr.	Rezultato rodiklio pavadinimas	Pradinė reikšmė 2024	Siekiami reikšmė 2029
1.	BIVP projektų veiklų dalyvių, kurie po dalyvavimo veiklose toliau dalyvauja socialinei integracijai skirtose veiklose ir (ar) darbo rinkoje, dalis (proc.)	0	40

1.1 UŽDAVINYS:

Žaliakalnio VVG teritorijos socialiai pažeidžiamų gyventojų įtraukimas į skirtingas veiklas (fizinis aktyvumas, savanorystė, kultūros pažinimas, tautinio paveldo pažinimas, edukacijos, socialinių įgūdžių stiprinimas ir pan.), kurių pagalba mažinama socialinė atskirtis, lengvinama integracija į visuomeninę aplinką.

Spendžiama/-os problemos (silpnybės):

- gerinami socialinę atskirtį patiriančių šeimų ir jose augančių vaikų socialiniai įgūdžiai, integracijos į bendruomenę gerinimas per įsitraukimą į bendruomeninį gyvenimą;
- gerinamas socialinę atskirtį patiriančių šeimų ir jose augančių fizinis aktyvumas, o kartu ir sveikatos būklė;
- per maža šviečiamųjų iniciatyvų įvairių priklausomybių temomis sklaida VVG teritorijoje;

- menkai išvystyta savanorystė;
- VVG teritorijos gyventojų aktyvumo didinimas;
- nėra socialinę atskirtį mažinančių, tęstinių socialiai integruojančių projektų marginalizuotų bendruomenių vaikams, tame tarpe ir migrantų, pabėgėlių ir kt. vaikams;
- socialinę atskirtį patiriančioms šeimoms psichinės ir fizinės sveikatos stiprinimas;
- VVG teritorijoje gyvenančių mažiau galimybių turinčių asmenų sociokultūrinio ir integralaus užimtumo problemų sprendimas.

Siekiamas rezultatas/ pokytis:

Pritraukti į veiklas socialinę atskirtį, riziką patiriančius, mažiau galimybių turinčius asmenis –220 asm.

Uždavinio pasirinkimo priežastys: suformuotas uždavinys orientuotas į keletą strategijoje išskirtų tikslinių grupių, jo pasirinkimą labiausiai įtakojo gerieji kitų savivaldybių praktikos pavyzdžiai, kai socialinė atskirtis mažinama įtraukiant šios grupės atstovus į visuomeninį gyvenimą per užimtumo (kultūrinės, edukacinės, sportinės, meninės ir pan.) veiklas.

Numatomas uždavinio įgyvendinimo terminas 2024-2027 m.

1.1. UŽDAVINIO 1 ALTERNATYVA: Gyventojų socialinės atskirties mažinimas per bendruomenių inicijuojamas veiklas.	1.1. UŽDAVINIO 2 ALTERNATYVA: Teikti socialinę pagalbą socialiai pažeidžiamiems bei socialinę riziką patiriantiems asmenims.
Ši uždavinio alternatyva yra optimaliausia atsižvelgiant į Investicijų programos 4.7 uždavinį, jame numatytas veiklas, pasirinktą tikslą, finansavimo galimybes ir Žaliakalnio teritorijos gyventojų poreikius.	Ši uždavinio alternatyva, lyginant su pasirinktuoju uždaviniu, siauriau apibrėžia tikslines grupes ir galimas veiklas, todėl neatitinka identifikuotų poreikių bei Investicijų programos 4.7 uždavinio, jame numatytų veiklų, o svarbiausia, finansavimo galimybių.

Eil. nr.	Produkto rodiklio pavadinimas	Pradinė reikšmė	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Siekiamą reikšmė
1.	BIVP projektai, kuriuos įgyvendino NVO ir (arba) kurie įgyvendinti kartu su partneriu (vnt.)	0	0	0	0	3	1	0	0	4

1.2. UŽDAVINYS: Įgyvendinti veiklas, kurios leistų didinti Žaliakalnio teritorijos gyventojų ekonominį aktyvumą ir integracijos į darbo rinką galimybes.

Spendžiama/-os problemos (silpnybės):

- asmenų, sergančių priklausomybės ligomis mažinimas;
- auganti migracija į kitus rajonus;
- mažėjantis Žaliakalnio gyventojų skaičius;
- kompleksinės pagalbos nebuvimas asmenims, kurie norėtų ir galėtų pradėti nuosavą veiklą, verslą ar socialinį verslą;
- mažėjantis savarankišką veiklą su verslo liudijimu vykdančių asmenų skaičius;
- neišnaudotas vietovės potencialas turizmo paslaugų atžvilgiu.

Siekiamas rezultatas/ pokytis:

Pritraukti į veiklas socialinę atskirtį, riziką patiriančius, mažiau galimybių turinčius asmenis –194 asm.

Uždavinio pasirinkimo priežastys: tokio uždavinio įgyvendinimas padėtų verslą planuojantiems asmenims įgyti žinių, gerosios patirties pavyzdžių, motyvacijos ir pasitikėjimo, dalyviai įgautų verslumo pagrindų, būtinų pradedant savarankišką veiklą bei sėkmingai ją vystant ateityje.

Numatomas uždavinio įgyvendinimo terminas 2024-2027 m.

1.2. UŽDAVINIO 1 ALTERNATYVA: Didinti gyventojų ekonominį aktyvumą ir integracijos į darbo rinką galimybes Žaliakalnio VVG teritorijoje.	1.2. UŽDAVINIO 2 ALTERNATYVA: Skatinti naujų darbo vietų kūrimąsi, sudarant palankias ekonominės veiklos sąlygas verslų kūrimuisi ir plėtrai Žaliakalnio VVG teritorijoje.
--	--

Tikslo alternatyva aiškiai nurodoma, jog siekiama padidinti gyventojų aktyvumą ir jų galimybes integruotis į darbo rinką, o ne tik skatinti tai, t.y. siekiama dvejojo poveikio: didinti gyventojų ekonominį aktyvumą ir kartu didinti galimybes gyventojams integruotis ir išsilaikyti darbo rinkoje kuriant ilgalaikį poveikį. Taip pat tikslu paliekama galimybė ekonominių aktyvumą didinti sudarant sąlygas kurti savo verslą.

Ši tikslo alternatyva sudaro palankias sąlygas kurtis naujiems verslams, jiems plėstis užtikrinant naujų darbo vietų kūrimą, tačiau lyginant su pirmąja alternatyva, nesudaromos galimybės nekuriant verslo ir darbo vietų tiesiog integruotis į darbo rinką ir joje išsilaikyti įgijus tam reikiamų žinių ir gebėjimų.

Eil. nr.	Produkto rodiklio pavadinimas	Pradinė reikšmė	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Siekiama reikšmė
1.	BIVP projektai, kuriuos įgyvendino NVO ir (arba) kurie įgyvendinti kartu su partneriu (vnt.)	0	0	0	1	3	1	0	0	5

1.3. UŽDAVINYS: Gyventojų socialinės atskirties mažinimas per profesinius, naujas kompetencijas ir kvalifikaciją suteikiančius mokymus, kurie leistų lengviau integruotis į visuomenę ir darbo rinką.

Spendžiama/-os problemos (silpnybės):

- auganti migracija į kitus rajonus;
- socialinę atskirtį patiriančių šeimų ir jose augančių vaikų skaičiaus didėjimas;
- kompleksinės pagalbos nebuvimas asmenims, kurie norėtų ir galėtų pradėti nuosavą veiklą, verslą ar socialinį verslą;
- didelė bedarbiams skirtų neformalių, profesinių ir kt. mokymų, konsultacinių, tarpininkavimo projektų ir programų stoka, skatinanti juos įsitraukti į darbo rinką ir lengvesnį įsidarbinimą;
- mažėjantis savarankišką veiklą su verslo liudijimu vykdančių asmenų skaičius;
- trūksta kompleksinių, į darbo rinką integruojančių tarpininkavimo paslaugų marginalizuotų bendruomenių atžvilgiu.

Siekiamas rezultatas/ pokytis:

Pritraukti į veiklas socialinę atskirtį, riziką patiriančius, mažiau galimybių turinčius asmenis – 64 asm., iš jų savarankišką veiklą pradėtų – 5 asm.

Uždavinio pasirinkimo priežastys: šio uždavinių veiklų įgyvendinimas padėtų darbo ieškantiems asmenims profesiniuose ir (ar) kituose neformaliuose mokymuose įgyti naują kvalifikaciją, tai padidintų konkurencingumą darbo rinkoje, paskatintų imtis savarankiškos veiklos.

Numatomas uždavinio įgyvendinimo terminas 2024-2026 m.

1.3. UŽDAVINIO 1 ALTERNATYVA:	1.3. UŽDAVINIO 2 ALTERNATYVA:
Organizuoti mokymo ir darbinių įgūdžių ugdymui skirtas veiklas, siekiant mažinti socialinę atskirtį ir didinti gyventojų integraciją į darbo rinką	Ugdyti gyventojų neformalaus bei profesinio mokymo žinias, sudarant palankesnes galimybes įsitvirtinti darbo rinkoje.
Šis uždavinys yra optimaliausias atsižvelgiant į Investicijų programos 4.7 uždavinį, jame numatytas veiklas, pasirinktą tikslą, finansavimo galimybes ir Žaliakalnio gyventojų poreikius. Ši uždavinio alternatyva, lyginant su pasirinktuoju uždaviniu, siauriau apibrėžia tikslines grupes ir galimas veiklas, todėl neatitinka identifiкуotų poreikių bei Investicijų programos 4.7 uždavinio, jame numatytų veiklų, o svarbiausia, finansavimo galimybių.	Šis uždavinys yra optimaliausias atsižvelgiant į Investicijų programos 4.7 uždavinį, jame numatytas veiklas, pasirinktą tikslą, finansavimo galimybes ir Žaliakalnio gyventojų poreikius. Ši uždavinio alternatyva, lyginant su pasirinktuoju uždaviniu, siauriau apibrėžia tikslines grupes ir galimas veiklas, todėl neatitinka identifiкуotų poreikių bei Investicijų programos 4.7 uždavinio, jame numatytų veiklų, o svarbiausia, finansavimo galimybių.

Eil. nr.	Produkto rodiklio pavadinimas	Pradinė reikšmė	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Siekiamą reikšmė
1.	BIVP projektai, kuriuos įgyvendino NVO ir (arba) kurie įgyvendinti kartu su partneriu (vnt.)	0	0	0	1	1	0	0	0	2

2. TIKSLAS – SKATINTI SOCIALINIŲ VERSLŲ KŪRIMĄSI IR PLĖTRĄ, SIEKIANT TEIGIAMO SOCIALINIO IR EKONOMINIO POVEIKIO KAUNO MIESTO ŽALIAKALNIO TERITORIJOJE

Antrasis Strategijos tikslas suformuluotas siekiant atliepti Žaliakalnio teritorijos gyventojų apklausos, fokus grupių susitikimų metu išreikštus lūkesčius, pateiktų projektinių pasiūlymų idėjomis bei atsižvelgiant į SSGG analizę. Tikslas suformuluotas taip, kad atitiktų 2021–2027 m. Europos Sąjungos fondų investicijų programos 4.9 uždavinį „Skatinti marginalizuotų bendruomenių, mažas pajamas gaunančių namų ūkių ir nepalankioje padėtyje esančių grupių, įskaitant specialiųjų poreikių turinčius asmenis, socialinę ir ekonominę įtrauktį vykdant integruotus veiksmus, be kita ko, teikti aprūpinimą būstu ir socialines paslaugas“ veiklą „Skatinti bendruomenėse socialinį verslą, padedantį vietoje spręsti pažeidžiamų grupių atskirties problemas“. Taigi bus siekiama ne tik prisidėti prie vietos verslo ir gyventojų ekonominio efektyvumo skatinimo, bet kartu padėti spręsti gyvenamosios vietovės socialines problemas, prisidedant prie teigiamų socialinių pokyčių visuomenėje kūrimo ir plėtros.

Socialinių verslų teigiamas socialinis poveikis bus kuriamas šioms socialinės atskirties tikslinėms grupėms: socialiai pažeidžiami, socialinę riziką (atskirtį) patiriantys asmenys (pvz., nusikaltimų aukos, benamiai, priklausomybėmis sergantys asmenys, grįžę iš įkalinimo įstaigų asmenys, mažiau galimybių turintys jaunuoliai ir kt.); asmenys, kuriems nustatytas socialinių paslaugų poreikis; migrantai, priklausantys pažeidžiamų asmenų grupėms; nepalankias sąlygas turintys vietos gyventojai; nepalankias sąlygas turintys vaikai, mokiniai, ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikai. Šioms tikslinėms grupėms teigiamo socialinio poveikio bus siekiama šiose srityse: sveikatos apsaugos, užimtumo skatinimo, švietimo ir prevencijos.

TIKSLO 1 ALTERNATYVA: Skatinti socialinių verslų kūrimąsi ir plėtrą, siekiant teigiamo socialinio ir ekonominio poveikio Žaliakalnio teritorijoje	TIKSLO 2 ALTERNATYVA: Skatinti socialinio verslo kūrimą ir plėtrą Žaliakalnio teritorijoje, užtikrinant veiklos vykdymą socialinėje srityje
<i>Tikslu skatinamas verslų, kuriančių darbo vietas kūrimas, kuriuo kuriamas ne tik ekonominis, bet ir socialinis poveikis Žaliakalnio gyventojams, skatinantis verslus ne tik vykdyti ekonominę veiklą ir siekti pelno, bet kartu prisidėti prie pasirinktos socialinės problemos sprendimo, kuriant teigiamus socialinius pokyčius visuomenėje.</i>	<i>Šia tikslo alternatyva skatinamas socialinių verslų veiklos vykdymas tik socialinėje srityje, tikslas orientuotas į socialinio verslo vystytojus veikiančius tik socialinėje srityje, nesudarant galimybių socialiniams verslams spręsti pažeidžiamų grupių atskirties problemas kitose srityse. Taip sukuriama diskriminacinės socialinio verslo veiklos vystymo sąlygos.</i>

	Rezultato rodiklio pavadinimas	Pradinė reikšmė 2024	Siekiamą reikšmė 2029
1.	Paramą gavusiuose subjektuose sukurtos darbo vietos, skaičius	0	4

2.1. UŽDAVINYS: Kurti ir plėtoti bendruomenėse socialinį verslą, padedantį Žaliakalnio VVG teritorijoje spręsti pažeidžiamų grupių atskirties problemas.

Spendžiama/-os problemos (silpnybės):

- socialinę atskirtį patiriančių šeimų ir jose augančių vaikų skaičiaus didėjimas;
- karo pabėgėlių ir kitų šalių piliečių integracija į darbo rinką;
- socialinių, edukacinių paslaugų plėtojimas;

Socialinio aktyvumo ugdymas, tarpusavio supratimas ir tolerancija.

Siekiamas rezultatas/ pokytis:

Sukurta soc. Verslų – 1, sukurta darbo vietų – 3.

Uždavinio pasirinkimo priežastys: dėl socialinio verslo kūrimo ir plėtros būtų sukuriama darbo vietos socialiai pažeidžiamiems asmenims ir (arba) iš socialinio verslo veiklos gaunama dalis pelno būtų skirta socialinėms problemoms spręsti ir (arba) būtų vykdoma socialinė veikla, kurios pelnas refinansuojamas į tolimesnę socialinio verslo veiklos plėtrą.

Numatomas uždavinio įgyvendinimo terminas 2024-2028 m.

2.1. UŽDAVINIO 1 ALTERNATYVA: Sukurti naujas darbo vietas soc. pažeidžiamiems asmenims, kuriant ir plėtojant socialinį verslą.	2.1. UŽDAVINIO 2 ALTERNATYVA: Verslo subjektų skatinimas įsitraukti į socialinės atskirties grupių poreikių užtikrinimą.
<i>Šis uždavinys yra optimaliausias atsižvelgiant į Investicijų programos 4.9 uždavinį, jame numatytas veiklas, pasirinktą tikslą, finansavimo galimybes ir Žaliakalnio gyventojų poreikius.</i>	<i>Ši uždavinio alternatyva, lyginant su pasirinktuoju uždaviniu, siauriau apibrėžia galimas tikslines grupes ir veiklas, todėl neatitinka identifikuotų poreikių bei Investicijų programos 4.9 uždavinio, jame numatytų veiklų, o svarbiausia, finansavimo galimybių.</i>

Eil. nr.	Produkto rodiklio pavadinimas	Pradinė reikšmė	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Siekiamą reikšmė
1.	Socialinio verslo subjektai, per BIVP projektus gavę paramą socialinio verslo kūrimui ar plėtrai, vnt.	0	0	0	0	0	1	2	0	3
2.	Paramą dotacijomis gavusios įmonės	0	0	0	0	0	1	2	0	3
3.	Paramą gavusios įmonės, iš kurių labai mažos, mažos, vidutinės ir didelės įmonės	0	0	0	0	0	1	2	0	3

2.2. UŽDAVINYS: Plėtoti ir modernizuoti stacionarias ir mobiliąs socialines paslaugas bei skatinti savanorystę kuriant socialinius verslus, siekiant sumažinti socialinius nelygumus.

Spendžiama/-os problemos (silpnybės):

- socialinę atskirtį patiriančių šeimų ir jose augančių vaikų skaičiaus didėjimas;
- asmenų, sergančių priklausomybės ligomis mažinimas;
- sugrįžti į darbo rinką ir gauti pajamas asmenims, priklausantiems specifinėms socialinės rizikos grupėms (pvz., priklausomybių turintiems, iš įkalinimo įstaigų sugrįžusiems, smurtą artimoje aplinkoje patyrusiems asmenims).

Siekiamas rezultatas/ pokytis:

Sukurta darbo vietų – 1.

Uždavinio pasirinkimo priežastys: siekiama mažinti socialinį nelygumą VVG teritorijoje, geresnę prieinamumą gauti reikiamas, tikslingas socialines paslaugas.

Numatomas uždavinio įgyvendinimo terminas 2024-2028 m.	
2.2. UŽDAVINIO 1 ALTERNATYVA: Sukurti naujas darbo vietas soc. pažeidžiamiesiems asmenims, kuriant ir plėtojant socialinį verslą.	2.2. UŽDAVINIO 2 ALTERNATYVA: Verslo subjektų skatinimas įsitraukti į socialinės atskirties grupių poreikių užtikrinimą.
<i>Šis uždavinys yra optimaliausias atsižvelgiant į Investicijų programos 4.9 uždavinį, jame numatytas veiklas, pasirinktą tikslą, finansavimo galimybes ir Žaliakalnio gyventojų poreikius.</i>	<i>Ši uždavinio alternatyva, lyginant su pasirinktu uždaviniu, siauriau apibrėžia galimas tikslines grupes ir veiklas, todėl neatitinka identifiкуotų poreikių bei Investicijų programos 4.9 uždavinio, jame numatytų veiklų, o svarbiausia, finansavimo galimybių.</i>

Eil. nr.	Produkto rodiklio pavadinimas	Pradinė reikšmė	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Siekiamą reikšmė
1.	Socialinio verslo subjektai, per BIVP projektus gavę paramą socialinio verslo kūrimui ar plėtrai, vnt.	0	0	0	0	0	0	1	0	1
2.	Paramą dotacijomis gavusios įmonės	0	0	0	0	0	0	1	0	1
3.	Paramą gavusios įmonės, iš kurių labai mažos, mažos, vidutinės ir didelės įmonės	0	0	0	0	0	0	1	0	1

5. GYVENAMOSIOS VIETOVĖS BENDRUOMENĖS DALYVAVIMO RENGIANČIĄ STRATEGIJĄ EIGA

Kauno miesto Žaliakalnio vietos veiklos grupės vietos plėtros strategija buvo parengta pasitelkiant viešuosius pristatymus ir konsultacijas su vietos bendruomene dėl vietos strategijos tikslų, uždavinių ir veiksmų. Visa tai leido didinti kuriamos strategijos žinomumą, vietos gyventojų informuotumą apie planus, galimybes dalyvauti veikloje ir gerinti savo situaciją darbo rinkoje ir visuomeniniame gyvenime.

Miesto situacijos ir gyventojų poreikių analizė – vienas iš svarbiausių vietos plėtros strategijos rengimo etapų, todėl, siekdama išsiaiškinti vietos gyventojų požiūrį į VVG teritorijos situaciją, sužinoti pagrindines problemas bei lūkesčius, VVG daug dėmesio skyrė teritorijos gyventojų ir organizacijų poreikiams iširti.

Poreikių identifikavimas skatina teritorijos gyventojų aktyvumą, kuris tiesiogiai į veikas įtraukia tikslines žmonių grupes, o visa tai leidžia išgryninti tinkamus strateginius sprendimus.

Rengiant vietos plėtros strategiją, buvo vykdomi įvairūs informacijos rinkimo, poreikių tyrimo ir viešinimo metodai:

- konsultaciniai-informaciniai renginiai;
- tikslinių grupių idėjų anketa;
- grupių diskusijos taikant SCAMPER metodą;
- viešai prieinamos statistinės informacijos, savivaldybės strateginių ir kitų dokumentų analizė;
- Žaliakalnio VVG vietos plėtros strategijos darbo grupės susirinkimai;
- galimų Žaliakalnio VVG vietos plėtros strategijos uždavinių bei veiksmų pristatymo renginiai;
- strategijos pristatymas visuomenei, viešas aptarimas.

Žaliakalnio situacijos analizė ir gyventojų poreikių tyrimas buvo atliekamas kompleksiskai ir nuosekliai, žemiau nurodytais etapais:

1. Viešinimas. Informacija apie bendruomenių inicijuojamą vietos plėtrą VVG teritorijoje ir apie 2021-2027 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos galimybes rengti ir įgyvendinti VVG vietos plėtros strategiją skelbiama Žaliakalnio VVG tinklapyje <https://xn--aliakalniovvg-v5c.lt/>:

2. Tikslinių grupių idėjų anketa. Tai apklausa, kuri padėjo gauti kiekybinę informaciją ir kurio metu buvo siekiama išsiaiškinti esamą miesto socialinę-ekonominę situaciją bei gyventojų poreikius ir problemas. Anketa skirta Žaliakalnio teritorijos gyventojams, verslo subjektams, nevyriausybinių sektoriaus atstovams, savivaldos atstovams.

3. Konsultaciniai-informaciniai renginiai, pristatantys bendruomenių inicijuotos vietos plėtros specifiką. 2023 m. rugpjūčio 04 d. buvo organizuotas konsultacinis-informacinis renginys su tikslinėmis grupėmis. Renginių metu buvo pristatoma, kas tai yra bendruomenių inicijuota vietos plėtra, kodėl reikia rinktis ją, kokių būdu ji įgyvendinama, kaip bendruomenių inicijuota vietos plėtra padeda spręsti visuomenės problemas. Taip pat buvo pristatoma kodėl verta įgyvendinti bendruomenių inicijuotą vietos plėtrą miestuose ir kaip tai daryti.

Renginių metu buvo informuojama, kad Žaliakalnio VVG vietos plėtros strategija rengiama pagal 2021–2027 m. ES fondų investicijų programos du konkrečius uždavinius:

Uždavinys 4.7 Skatinti aktyvią įtrauktį, siekiant propaguoti lygias galimybes ir aktyvų dalyvavimą ir gerinti įsidarbinamumą, ypač palankių sąlygų neturinčių grupių

Uždavinys 4.9. Skatinti marginalizuotų bendruomenių, mažas pajamas gaunančių namų ūkių ir nepalankioje padėtyje esančių grupių, įskaitant specialiųjų poreikių turinčius asmenis,

socialinę ir ekonominę įtrauktį vykdant integruotus veiksmus, be kita ko, teikti aprūpinimą būstu ir socialines paslaugas (ERPF)

4. Viešai prieinamos statistinės informacijos, savivaldybės strateginių ir kitų dokumentų analizė. Atliekant teritorijos, kuriai rengiama vietos plėtros strategija, analizę buvo naudojama viešai internete pateikiama statistinė informacija. VVG vietos plėtros strategijos dalyje pateikiamos nuorodos į naudotus informacijos šaltinius.

5. Vietos plėtros strategijos darbo grupės susirinkimai. Jų metu problemų sprendimų išgryninimui buvo pasirinktas SCAMPER metodas, kurio klausimų ir veiksmažodžių rinkinys padėjo grupės nariams problemų sprendimų išgryninimus spręsti kūrybiškai. SCAMPER yra lateralinio mąstymo technika, kuri meta iššūkį status quo ir padeda tyrinėti naujas galimybes

Susisteminus visą informaciją, buvo apibrėžti Žaliakalnio VVG vietos plėtros strategijos veiksmai, numatyti Žaliakalnio VVG vietos plėtros strategijos siektini rodikliai ir Žaliakalnio VVG vietos plėtros strategijos lėšų poreikis, įvairi kiekybinė ir kokybinė informacija. Ši informacija buvo nuolat analizuojama ir sisteminama.

6. ŽALIAKALNIO 2022-2029 VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS FINANSINIS VEIKSMŲ PLANAS

I. TIKSLAS – Skatinti socialiai pažeidžiamų ir socialinę riziką patiriančių Žaliakalnio teritorijos gyventojų socialinę įtrauktį, gerinti jų padėtį darbo rinkoje, didinti verslumą, mažinti socialinę riziką ir pažeidžiamumą, aktyvinti visuomeninį gyvenimą.									
	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	2028 m.	2029 m.	Iš viso 2022–2029 m.
Europos socialinis fondas +	0,00	0,00	95042,75	280580,75	182954,00	22737,50	0,00	0,00	581315,00
Europos regioninės plėtros fondas	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0	0	0
LR valstybės biudžetas	0,00	0,00	16772,25	49514,25	32286,00	4012,50	0,00	0,00	102585,00
Savivaldybės biudžeto lėšos	0,00	0,00	0	0	0	0	0	0	0
Privačios lėšos	0,00	0,00	9066,09	26764,46	17451,89	2168,91	0,00	0,00	55451,35
Iš viso tikslui:	0,00	0,00	120881,09	356859,46	232691,89	28918,91	0,00	0,00	739351,35
I.1. UŽDAVINYS – Žaliakalnio VVG teritorijos socialiai pažeidžiamų gyventojų įtraukimas į skirtingas veiklas (fizinis aktyvumas, savanorystė, kultūros pažinimas, tautinio paveldo pažinimas, edukacijos, socialinių įgūdžių stiprinimas ir pan.), kurių pagalba mažinama socialinė atskirtis, lengvinama integracija į visuomeninę aplinką.									
Europos socialinis fondas +	0,00	0,00	36380	136425	102372,3	9095	0	0	284272,3
Europos regioninės plėtros fondas	0,00	0,00	0	0	0	0	0	0	0
LR valstybės biudžetas	0,00	0,00	6420	24075	18065,7	1605	0	0	50165,70
Savivaldybės biudžeto lėšos	0,00	0,00	0	0	0	0	0	0	0
Privačios lėšos	0,00	0,00	3470,28	13013,51	9765,24	867,57	0	0	27116,60
Iš viso uždaviniui:	0,00	0,00	46270,28	173513,52	130203,24	11567,57	0	0	361554,59
I.1.1. VEIKSMAS – Sociokultūrinių, socialinių įgūdžių, psichinę ir fizinę būklę gerinančių veiklų organizavimas mokyklinio amžiaus neigaliams vaikams ir jų šeimoms, turintiems mažiau galimybių, taip pat pabėgėlių, migrantų, socialinę atskirtį patiriantiems, soc. rizikos šeimoms priklausantiems vaikams. Veiksmo vykdytojai viešieji ir privatus juridiniai asmenys, atrinkti atviro konkurso būdu.									
Europos socialinis fondas +	0,00	0,00	22737,50	40927,50	25064,80	0	0	0	88729,80
Europos regioninės plėtros fondas	0,00	0,00							0
LR valstybės biudžetas	0,00	0,00	4012,5	7222,5	4423,202	0	0	0	15658,20
Savivaldybės biudžeto lėšos	0,00	0,00							0
Privačios lėšos	0,00	0,00	2168,92	3904,06	2390,91	0,00	0,00	0,00	8463,89
Iš viso veiksmui:	0,00	0,00	28918,92	52054,06	31878,92	0,00	0,00	0,00	112851,89
I.1.2. VEIKSMAS – Kūrybinių saviraiškos užsiėmimų, įvairių tęstinių edukacijų, asmenines kompetencijas ugdančių neformalių mokymų organizavimas socialinėje atskirtyje esantiems, tame tarpe jaunimui, neigaliams, mažiau galimybių turintiems senjorams. Veiksmo vykdytojai viešieji ir privatus juridiniai asmenys, atrinkti atviro konkurso būdu.									
Europos socialinis fondas +	0,00	0,00	13642,5	59117,5	50022,5	9095	0	0	131877,5
Europos regioninės plėtros fondas	0,00	0,00							0
LR valstybės biudžetas	0,00	0,00	2407,5	10432,5	8827,5	1605	0	0	23272,5
Savivaldybės biudžeto lėšos	0,00	0,00							0
Privačios lėšos	0,00	0,00	1301,36	5639,19	4771,62	867,57	0,00	0,00	12579,73
Iš viso veiksmui:	0,00	0,00	17351,36	75189,19	63621,62	11567,57	0,00	0,00	167729,73
I.1.3. VEIKSMAS – Psichinę ir fizinę būklę gerinančių, socialinę įtrauktį skatinančių stovyklų organizavimas mokyklinio amžiaus, mažiau galimybių turintiems vaikams ir jaunimui. Veiksmo vykdytojai viešieji ir privatus juridiniai asmenys, atrinkti atviro konkurso būdu.									
Europos socialinis fondas +	0,00	0,00	0	36380	27285	0	0	0	63665
Europos regioninės plėtros fondas	0,00	0,00							0
LR valstybės biudžetas	0,00	0,00	0	6420	4815	0	0	0	11235
Savivaldybės biudžeto lėšos	0,00	0,00							0
Privačios lėšos	0,00	0,00	0,00	3470,27	2602,70	0,00	0,00	0,00	6072,97
Iš viso veiksmui:	0,00	0,00	0,00	46270,27	34702,70	0,00	0,00	0,00	80972,97

1.2. UŽDAVINYS – Igyvendinti veiklas, kurios leistų didinti Žaliakalnio teritorijos gyventojų ekonominį aktyvumą ir integracijos į darbo rinką galimybes.									
Europos socialinis fondas +	0,00	0,00	40927,5	100045	53296,7	13642,5	0	0	207911,7
Europos regioninės plėtros fondas	0,00	0,00	0	0	0	0	0	0	0
LR valstybės biudžetas	0,00	0,00	7222,5	17655	9405,3	2407,5	0	0	36690,3
Savivaldybės biudžeto lėšos	0,00	0,00	0	0	0	0	0	0	0
Privačios lėšos	0,00	0,00	3904,06	9543,25	5083,94	1301,34	0	0	19832,59
Iš viso uždaviniui:	0,00	0,00	52054,06	127243,25	67785,94	17351,34	0	0	264434,59
1.2.1. VEIKSMAS – Verslumo ir darbinį įgūdžių ugdymas ir tobulinimas bei verslo pradžia reikalingų priemonių suteikimas nedirbantiems, darbingo amžiaus ekonomiškai neaktyviems, savarankišką veiklą planuojantiems pradėti asmenims. Veiksmo vykdytojai viešieji ir privatus juridiniai asmenys, atrinkti atviro konkurso būdu.									
Europos socialinis fondas +	0,00	0,00	31832,5	36380	26011,7	0	0	0	94224,20
Europos regioninės plėtros fondas	0,00	0,00							0
LR valstybės biudžetas	0,00	0,00	5617,5	6420	4590,3	0	0	0	16627,80
Savivaldybės biudžeto lėšos	0,00	0,00							0
Privačios lėšos	0,00	0,00	3036,49	3470,27	2481,24	0	0	0	8988,00
Iš viso veiksmui:	0,00	0,00	40486,49	46270,27	33083,24	0	0	0	119840,00
1.2.2. VEIKSMAS – Konsultacinė pagalba, mokymai, tarpininkavimas, mentorystės paslaugos didinant integraciją į darbo rinką bei skatinant pradėti savarankišką veiklą bedarbius, ekonomiškai neaktyvius, socialinę atskirtį patiriančius asmenis. Veiksmo vykdytojai viešieji ir privatus juridiniai asmenys, atrinkti atviro konkurso būdu.									
Europos socialinis fondas +	0,00	0,00	9095,00	63665,00	27285,00	13642,50	0	0	113687,50
Europos regioninės plėtros fondas	0,00	0,00							0
LR valstybės biudžetas	0,00	0,00	1605,00	11235,00	4815,00	2407,50	0	0	20062,50
Savivaldybės biudžeto lėšos	0,00	0,00							0
Privačios lėšos	0,00	0,00	867,57	6072,98	2602,7	1301,34	0	0	10844,59
Iš viso veiksmui:	0,00	0,00	11567,57	80972,98	34702,7	17351,34	0	0	144594,59
1.3. UŽDAVINYS – Gyventojų socialinės atskirties mažinimas per profesinius, naujas kompetencijas ir kvalifikaciją suteikiančius mokymus, kurie leistų lengviau integruotis į visuomenę ir darbo rinką.									
Europos socialinis fondas +	0,00	0,00	17735,25	44110,75	27285	0	0	0	89131
Europos regioninės plėtros fondas	0,00	0,00			0	0	0	0	0
LR valstybės biudžetas	0,00	0,00	3129,75	7784,25	4815	0	0	0	15729
Savivaldybės biudžeto lėšos	0,00	0,00			0	0	0	0	0
Privačios lėšos	0,00	0,00	1691,75	4207,7	2602,71	0	0	0	8502,16
Iš viso uždaviniui:	0,00	0,00	22556,75	56102,7	34702,71	0	0	0	120778,38
1.3.1. VEIKSMAS – Profesinių mokymų organizavimas, suteikiant naują kvalifikaciją bedarbiams, darbingo amžiaus ekonomiškai neaktyviems asmenims, taip pat socialinę atskirtį patiriantiems, mažiau galimybių turintiems asmenims, neįgaliesiems. Veiksmo vykdytojai viešieji ir privatus juridiniai asmenys, atrinkti atviro konkurso būdu.									
Europos socialinis fondas +	0,00	0,00	17735,25	44110,75	27285	0	0	0	89131
Europos regioninės plėtros fondas	0,00	0,00			0	0	0	0	0
LR valstybės biudžetas	0,00	0,00	3129,75	7784,25	4815	0	0	0	15729
Savivaldybės biudžeto lėšos	0,00	0,00			0	0	0	0	0
Privačios lėšos	0,00	0,00	1691,75	4207,7	2602,71	0	0	0	8502,16
Iš viso veiksmui:	0,00	0,00	22556,75	56102,7	34702,71	0	0	0	120778,38
2. TIKSLAS – Skatinti socialinių verslų kūrimąsi ir plėtrą, siekiant teigiamo socialinio ir ekonominio poveikio Kauno miesto Žaliakalnio teritorijoje.									
Europos socialinis fondas +	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Europos regioninės plėtros fondas	0,00	0,00	36080,37	72760	66166,13	36380	30013,5	0	241400,00
LR valstybės biudžetas	0,00	0,00	6367,12	12840	11676,38	6420	5296,5	0	42600,00

Savivaldybės biudžeto lėšos	0,00	0,00	0	0	0	0	0	0	0
Privačios lėšos	0,00	0,00	3441,7	6940,55	6311,56	3470,28	2862,94	0	23027,03
Iš viso tikslui:	0,00	0,00	45889,19	92540,55	84154,07	46270,28	38172,94	0	321739,94
2.1. UŽDAVINYS – Kurti ir plėtoti bendruomenėse socialinį verslą, padedantį Žaliakalnio VVG teritorijoje spręsti pažeidžiamų grupių atskirties problemas.									
Europos socialinis fondas +	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Europos regioninės plėtros fondas	0,00	0,00	22437,87	59117,5	52523,63	22737,5	20009	0	176825,50
LR valstybės biudžetas	0,00	0,00	3959,624	10432,5	9268,88	4012,5	3531	0	31204,50
Savivaldybės biudžeto lėšos	0,00	0,00	0	0	0	0	0	0	0
Privačios lėšos	0,00	0,00	2140,34	5639,19	5010,2	2168,92	1908,65	0	16867,3
Iš viso uždaviniui:	0,00	0,00	28537,83	75189,19	66802,71	28918,92	25448,65	0	239610,21
2.1.1. VEIKSMAS – Socialinio verslo kūrimas ir (ar) plėtra, remiant reikalingos įrangos išsigijimą, socialinio verslo pradinių produktų ir paslaugų sukūrimą, testavimą, rinkodaros priemonių kūrimą ir taikymą ir kt. Veiksmo vykdytojai ir privatus juridiniai asmenys, atrinkti atviro konkurso būdu.									
Europos socialinis fondas +	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Europos regioninės plėtros fondas	0,00	0,00	9095	31832,5	25238,63	4547,5	10004,5	0	80718,13
LR valstybės biudžetas	0,00	0,00	1605	5617,5	4453,88	802,5	1765,5	0	14244,38
Savivaldybės biudžeto lėšos	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Privačios lėšos	0,00	0,00	867,57	3036,49	2407,5	433,79	954,31	0	7699,65
Iš viso veiksmui:	0,00	0,00	11567,57	40486,49	32100,01	5783,79	12724,31	0	102662,16
2.1.2. VEIKSMAS – NVO multifunkcinio centro įrengimas, kuriame būtų sprendžiamos pažeidžiamų grupių atskirties problemos. Veiksmo vykdytojai viešieji ir privatus juridiniai asmenys, atrinkti atviro konkurso būdu.									
Europos socialinis fondas +	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Europos regioninės plėtros fondas	0,00	0,00	13342,87	27285	27285	18190	10004,5	0	96107,37
LR valstybės biudžetas	0,00	0,00	2354,624	4815	4815	3210	1765,5	0	16960,12
Savivaldybės biudžeto lėšos	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Privačios lėšos	0,00	0,00	1272,77	2602,7	2602,7	1735,13	954,34	0	9167,64
Iš viso veiksmui:	0,00	0,00	16970,26	34702,7	34702,7	23135,13	12724,34	0	122235,13
2.2. UŽDAVINYS – Plėtoti ir modernizuoti stacionarias ir mobilias socialines paslaugas bei skatinti savanorystę kuriant socialinius verslus, siekiant sumažinti socialinius nelygumus.									
Europos socialinis fondas +	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Europos regioninės plėtros fondas	0,00	0,00	13642,50	13642,50	13642,50	13642,50	10004,50	0,00	64574,50
LR valstybės biudžetas	0,00	0,00	2407,50	2407,50	2407,50	2407,50	1765,50	0,00	11395,50
Savivaldybės biudžeto lėšos	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Privačios lėšos	0,00	0,00	1301,36	1301,36	1301,36	1301,36	954,29	0,00	6159,73
Iš viso uždaviniui:	0,00	0,00	17351,36	17351,36	17351,36	17351,36	12724,29	0,00	82129,73
2.2.1. VEIKSMAS – Bendrųjų, specialiųjų ir kompleksinių paslaugų teikimas ir (arba) modernizavimas bei plėtra soc. atskirtį patiriantiems asmenims, jų šeimoms, neigaliesiems, jų šeimoms, mažiau galimybių turintiems ir soc. rizikoje esantiems asmenims. Veiksmo vykdytojai viešieji ir privatus juridiniai asmenys, atrinkti atviro konkurso būdu.									
Europos socialinis fondas +	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Europos regioninės plėtros fondas	0,00	0,00	13642,50	13642,50	13642,50	13642,50	10004,50	0,00	64574,50
LR valstybės biudžetas	0,00	0,00	2407,50	2407,50	2407,50	2407,50	1765,50	0,00	11395,50
Savivaldybės biudžeto lėšos	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Privačios lėšos	0,00	0,00	1301,36	1301,36	1301,36	1301,36	954,29	0,00	6159,73
Iš viso veiksmui:	0,00	0,00	17351,36	17351,36	17351,36	17351,36	12724,29	0,00	82129,73

Lėšos strategijos įgyvendinimui	iš viso:	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	2028 m.	2029 m.
Europos socialinis fondas +	581315,00	95042,75	280580,75	182954,00	22737,50	0,00	0,00
Europos regioninės plėtros fondas	241400,00	36080,37	72760,01	66166,14	36380,01	30013,47	0,00
LR valstybės biudžetas	145185,00	23139,37	62354,25	43962,38	10432,50	5296,50	0,00
Savivaldybės biudžeto lėšos	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Privačios lėšos	78478,39	12507,79	33705,01	23763,45	5639,19	2862,95	0,00

Lėšos strategijos administravimui	iš viso:	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	2028 m.	2029 m.
Europos socialinis fondas +	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Europos regioninės plėtros fondas	164543,00	26224,63	70668,15	49824,03	11823,5	6002,69	0,00
LR valstybės biudžetas	29037,00	4627,87	12470,85	8792,48	2086,50	1059,30	0,00
Savivaldybės biudžeto lėšos	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Privačios lėšos	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Iš viso vietos plėtros strategijai:	Eur
Europos socialinis fondas +	581315,00
Europos regioninės plėtros fondas	405943,00
LR valstybės biudžetas	174222,00
Savivaldybės biudžeto lėšos	0,00
Privačios lėšos	78478,39
VISO:	1239958,39

Privačios lėšos – tai yra projekto pareiškėjo nuosavas indėlis. Projektinio pasiūlymo pareiškėjas ir (arba) partneris savo iniciatyva ir savo (arba) kitų šaltinių lėšomis gali prisidėti prie projekto įgyvendinimo didesne tinkamų finansuoti projekto išlaidų dalimi.

Nuosavu projekto vykdytojo ar partnerio įnašu gali būti:

- projekto veiklas vykdančių asmenų savanoriškas darbas (pinigine verte išreikštas nepiniginis įnašas), kai įrodomas vykdant projekto veiklas dirbtas laikas; įnašas apskaičiuojamas taikant minimalų Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytą darbo užmokesį;

- projekto veikla vykdančio personalo darbo užmokesčio išlaidų dalis, kuri yra tiesiogiai susijusi su vykdomu projektu, apskaičiuota ir išmokėta už darbo laiką, dirbtą įgyvendinant projektą;

- projekto veiklų dalyvių darbo užmokesčio, apskaičiuoto ir išmokėto už darbo laiką, kurio metu darbuotojai tiesiogiai dalyvavo veiklose, ir susijusių darbdavio išpareigojimų išlaidos (taikoma projekto veiklų, atitinkančių gyventojų verslumo didinimo veiklą, kai tikslinė grupė – darbuotojai, atveju).

7. VIETOS PLĖTROS STRATEGIJOS VALDYMO, STEBĖSENOS IR VERTINIMO TVARKA

Žaliakalnio vietos veiklos grupė yra atsakinga už parengtos ir patvirtintos strategijos sklandų įgyvendinimą, veiklų koordinavimą ir stebėseną. Už kiekvienos veiklos tiesioginį įgyvendinimą yra atsakingas priskirtas valdymo organas bei darbuotojai.

Žemiau esančioje lentelėje pateikiama apibendrinta informacija apie Žaliakalnio VVG.

34 lentelė. Apibendrinta informacija apie VVG

VVG įsteigimo data	2015-07-20
VVG narių skaičius	9 nariai
VVG kolegialaus valdymo organo narių skaičius	9 narių VVG kolegialaus valdymo organo narių sąrašas pateiktas
VPS administracijos darbuotojų ir etatų skaičius	Darbuotojų skaičius: 2. Etatų skaičius: 2. VPS administracijos darbuotojų sąrašas pateiktas
VVG pirmininkas	Giedrius Žukas

Išskiriamos pagrindinės Žaliakalnio VVG vertybės.

- Bendruomeniškumas – tarpusavio ryšio ugdymas, aktyvus bendravimas ir bendravimo kultūros tobulinimas.
- Tolerancija ir atvirumas - priešingos nuomonės, pažiūrų, tikėjimo, įsitikinimų gerbimas, skaitymasis su kito asmens poreikiais, idėjomis, skatinimas savo nuomonę išsakyti „čia ir dabar“, aktyvus ir pozityvus požiūris, kurį lemia žmogaus visuotinių teisių ir laisvių supratimas ir pripažinimas, pagrįstas pagarba kultūrų įvairovei ir skirtingos raiškos formoms;
- Nuolatinis mokymasis ir pažinimas – nuolatinis savęs tobulinimas ir raginimas tobulėti komandos narius.
- Novatoriškumas – atvirumas naujovėms, naujiems žmonėms ir idėjoms.
- Geras mikroklimatas ir komandinis darbas.
- Skaidrumas ir objektyvumas – tiesos sakymas, nešališkas elgesys kitų asmenų atžvilgiu, pasitikėjimas komandiniais sprendimais, nuomonės pagrindimas faktais, atskiriant žmonių lūkesčius, norus, nuomones, emocijas;

Šiomis vertybėmis besivadovaudama Kauno Žaliakalnio VVG grindžia savo veiklą ir siekia savo darbu prisidėti prie teritorijos gyventojų gerovės gerinimo ir skatinimo.

VVG teritorijos vizija iki 2030 m.

Kauno Žaliakalnio VVG teritorija – ekonomiškai aktyvi, versli ir patogi bei patraukli gyventi vietiniams gyventojams ir atvykstantiems turistams, plėtojanti ir įgyvendinanti didesnes socialines galimybes vietos gyventojams, poilsio ir laisvalaikio veiklas, skatinanti bendruomeniškumą, bei gerbianči ir sauganti savo tradicijas ir jų tęstinumą.

VVG misija

Kauno Žaliakalnio VVG – šiuolaikiška organizacija, kurios veikla paremta bendradarbiavimu su visomis teritorijoje veikiančiomis bendruomenėmis ir kitomis institucijomis. VVG teritorijos plėtros dalyvių įtraukimas į plėtros procesus, pagrįstas ES Žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos sąsajų užtikrinimu ir naujausiomis mokslo žiniomis. VVG veikla orientuota į visuomenės gyvenimo kokybės spartesnę gerinimą, gyventojų socialinį, ekonominį ir kultūrinį aktyvumą, bendradarbiavimą su partneriais, užtikrinant patrauklią visuomenės, ypač jaunimo ir socialiai rizikingų šeimų, darnią plėtrą, panaudojant VVG teritorijos savitumus ir privalumus.

VVG subjektų vaidmuo VPS įgyvendinimo vidaus valdymo, stebėsenos ir vertinimo sistemoje:

VVG nariai yra atsakingi už tinkamą kolegialaus valdymo organo suformavimą ir kontrolės vykdymą, stebi administracijos ir valdybos darbą, VVG įvaidžio formavimą, įstatų laikymąsi,

demokratišnių procedūrų laikymąsi, renkant VVG valdybą, VVG pirmininką, stebi strategijos įgyvendinimo eigą, VVG įsipareigojimų vykdymą.

VVG valdyba yra atsakinga už savalaikį vietos projektų atrankos darbo reglamento dokumentų patvirtinimą; savalaikį vietos projektų kvietimų dokumentacijos tvirtinimą; sprendimų priėmimą dėl vietos projektų atrankos; VPS įgyvendinimo tarpinių ir metinių ataskaitų tvirtinimą; tinkamą viešųjų ir privačių interesų derinimą. VVG valdybos pirmininkas yra atsakingas už VVG valdybos narių darbą. Valdybos pirmininkas organizuoja valdybos darbą ir valdybos vardu teikia pasiūlymus bei pastabas VVG administracijai. Stebi ir vertina administracijos darbą, visuotinio narių susirinkimo ir VVG valdybos sprendimų vykdymą numatytu laiku, informacijos sklaidą.

VPS administravimo vadovas užtikrina sėkmingą strategijos įgyvendinimą pagal veiklos planą; bendrauja su vietos projektų teikėjais, konsultuoja, informuoja, teikia metodinę pagalbą; ruošia medžiagą visuotiniams ir valdybos susirinkimams, palaiko glaudžius ryšius su NMA, ŽŪM, VVG tinklu, Kaimo tinklu, savivaldybių administracija, bendruomenėmis ir kitomis organizacijomis bei verslininkais, teikia pasiūlymus dėl projektų kontrolės ir stebėsenos; informuoja VVG valdybą ir valdybos pirmininką apie VPS įgyvendinimo eigą, lėšų naudojimą.

VPS finansininkas ir (arba) buhalteris rengia ir teikia informacinę, konsultacinę ir metodinę pagalbą vietos projektų rengėjams finansiniais klausimais, atlieka vietos projektų paraiškų administracinės atitikties vertinimo kontrolę ir priežiūrą, rengia finansines ataskaitas ir kitus finansinius dokumentus bei teikia informaciją projekto vadovui apie projekto biudžeto vykdymą. Vykdo VPS rodiklių įgyvendinimo stebėseną ir apibendrinimą.

VPS projekto administratorius rengia kvietimus teikti vietos projektų paraiškas, registruoja vietos projektų paraiškas, atlieka vietos projektų paraiškų vertinimą, rengia medžiagą posėdžiui dėl lėšų vietos projektams įgyvendinti skyrimo, rengia VVG paramos sutarties pakeitimus, teikia informacinę, konsultacinę ir metodinę pagalbą potencialiems ir esamiems pareiškėjams. Renka kiekybinę informaciją iš vietos veiklos projektų įgyvendinimo ataskaitų ir MP, ją apibendrina ir vykdo projektų įgyvendinimo priežiūrą, kaupia kitus stebėsenos duomenis. Taip pat bendrauja su vietos projektų teikėjais ir bendruomenėmis, konsultuoja, informuoja, teikia metodinę pagalbą, koordinuoja vietos projektų įgyvendinimą, kaupia ir sistemina informaciją apie kaimo plėtros situaciją ir galimybes, bendradarbiavimo partnerius ir jų veiklą, koordinuoja VVG organizuojamus mokymus, vykdo kitus suplanuotus viešinio veiksmus.

Informacijos apie VPS įgyvendinimo eigą teikimas.

Už informacijos apie VPS įgyvendinimo eigą rinkimą, ataskaitų rengimą, sisteminimą bus atsakingi VVG administracijos darbuotojai. VVG administracijos darbuotojai betarpiškai informuoja vienas kitą apie VPS įgyvendinimo eigą, kylančias problemas, vietos projektų vykdytojų pageidavimus ir pasiūlymus, VVG valdybos įpareigojimus.

Informacija apie VPS įgyvendinimo pažangą ir susidariusias VPS įgyvendinimo problemas bus gaunama iš vietos projektų įgyvendinimo ataskaitų, atliktų tyrimų, susijusių su atskirų vietos projektų įgyvendinimu. VPS įgyvendinimo metinė ataskaita rengiama pagal Vietos plėtros strategijų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, administravimo taisyklių nustatytą formą ir reikalavimus. VPS įgyvendinimo stebėsenos ataskaita bus rengiama kasmet (apims laikotarpį nuo ataskaitinių metų sausio 1 d. iki gruodžio 31 d.). Už jos parengimą ir pateikimą VVG tarybai bus atsakinga VVG administracija. VVG tarybai nepritarus metinei ataskaitai, ji gražinama administracijai tobulinimui. Galiausiai administracijos vadovas ataskaitą pristatys VVG narių visuotiniam susirinkimui. Ataskaita bus viešai skelbiama VVG atstovaujamos teritorijos bendruomenei VVG interneto svetainėje.

Pastebėjus ar nustačius VVG administracijos darbuotojų piktnaudžiavimo (neteisėto veikimo arba neveikimo) atvejį, kreipiamasi į VVG tarybą dėl darbuotojų atsakomybės arba laikino nušalinimo nuo pareigų. VVG taryba taip pat turės teisę esant piktnaudžiavimo atvejui arba interesų konfliktui priimti sprendimą dėl veiklos suspendavimo tol, kol bus pašalintas interesų konfliktas. Iškilus tam tikriems VPS įgyvendinimo sunkumams (pvz., atsilikimas nuo VPS įgyvendinimo plano), VVG tarybos sprendimu gali būti rengiama ir jai teikiama svarstyti tarpinė, t.y. pirmojo pusmečio

(apims laikotarpį nuo ataskaitinių metų sausio 1 d. iki birželio 30 d.) VPS įgyvendinimo ataskaita. Esant poreikiui arba iškilus sunkumams įgyvendinant VPS, VVG tarybos sprendimu gali būti įtraukti papildomi nariai, kuruosiantys sritis, kuriose susiduriama su sunkumais įgyvendinant vietos projektus ir siekiant VPS tikslų.

Įgyvendinimo procedūra, nustatant, kaip bus atrenkami veiksmai ir juos įgyvendinančių projektų vykdytojai, užtikrinant Taisyklių 4.5. papunktyje nurodytų principų įgyvendinimą.

VVG veikla grindžiama partneryste tarp trijų sektorių – pilietinės visuomenės, verslo ir vietos valdžios, todėl įgyvendinant vietos plėtros strategiją, VVG sieks toliau užtikrinti konstruktyvią pilietinės visuomenės, verslo ir vietos valdžios partnerystę sėkmingos bei tvarios Žaliakalnio plėtros labui. VVG turi tvirtus ryšius su seniūnijos bendruomenėmis, vietos verslininkais, kurių bendradarbiavimas ir bendro tikslo siekiamas padės tinkamai įgyvendinti vietos plėtros strategiją.

Vietos plėtros strategijos įgyvendinimo laikotarpiu VVG valdymo organas išlaikys proporcingą pilietinės visuomenės, verslo ir vietos valdžios atstovavimą.

- Įgyvendinant vietos plėtros strategiją bus organizuojami susitikimai su vietos bendruomenėmis siekiant pristatyti vietos plėtros strategijos įgyvendinimo eigą, paskatinti vykdyti vietos projektus. Į susitikimus bus kviečiami pilietinės visuomenės, verslo ir vietos valdžios atstovai.
- Į vietos plėtros strategijos įgyvendinimo stebėseną ir kontrolę bus įtraukiami pilietinės visuomenės, verslo ir vietos valdžios atstovai.
- Gyventojų aktyvinimo veiklos bus orientuotos į partnerystės stiprinimą, siekiant inicijuoti tęstinius, vienas kitą papildančius projektus. Vietos plėtros strategijoje yra numatytos priemonės, kurios tikslingai skatins įvairių sektorių pareiškėjų bendradarbiavimą ir partnerystę.

Vietos plėtros strategijos įgyvendinimo laikotarpiu moterų ir vyrų lygių galimybių ir nediskriminavimo skatinimo VVG teritorijoje bus siekiama įvairiomis priemonėmis:

- įgyvendinant vietos plėtros strategiją bus sudarytos sąlygos VVG veikloje dalyvauti ir į VVG valdymo organus būti renkamiems įvairių organizacijų atstovams, fiziniams asmenims, neatsižvelgiant į rasę, religiją ar įsitikinimus, negalia, amžių, šeimyninę padėtį, lytinę orientaciją.
- organizuojant VVG administracijos darbą ir priimant naujus darbuotojus bus atsižvelgiama į darbuotojo kompetencijas ir patirtį nepažeidžiant lyčių lygybės bei nediskriminavimo principų.
- kviečiant teikti vietos projektų paraiškas. Vietos projektų vykdytojai rengdami projektų paraiškas atskiroje paraiškos dalyje, argumentuotai pagrįs projekto teigiamą įtaką vyrų ir moterų lygių galimybių ir nediskriminavimo skatinimui VVG teritorijoje.
- konsultuojant pareiškėjus projektų rengimo metu bus akcentuojamas vyrų ir moterų lygių galimybių principas, nediskriminavimo principas. Ypatingas dėmesys bus skiriamas socialinės atskirties grupių įtraukimui į projektines veiklas bei projektams kurių veiklos ir rezultatai orientuoti į socialinių, viešųjų paslaugų prieinamumo plėtrą VVG teritorijoje.
- sprendimus dėl vietos projektų atrankos priims VVG taryba, sudaryta vadovaujantis nediskriminavimo ir lygiateisiškumo principu, tai sudarys prielaidas VVG tarybai priimti sprendimus laikantis demokratiškumo, lygiateisiškumo, nediskriminavimo bei skaidrumo principų.
- Projektuose horizontaliai bus užtikrinamas lyčių lygybės principas. Visiems naudos gavėjams ir skirtingų tikslinių grupių atstovams bus suteikiamos lygios teisės dalyvauti projektų veiklose ir naudotis projekto rezultatais. Projektuose bus užkirstas kelias diskriminacijai, remiantis tautiškumu, religija ar įsitikinimais, negalia, amžiumi, šeimynine padėtimi, lytine orientacija, suteikiant įvairioms socialinėms grupėms vienodą galimybę pasinaudoti parama pagal visas priemones.

- viešinant vietos plėtros strategijos įgyvendinimo rezultatus, bus viešinami projektai kurie ženkliai prisideda prie vyrų ir moterų lygių galimybių ir nediskriminavimo principų įgyvendinimo VVG teritorijos mastu.

Nediskriminavimo tikslas – suteikti visiems asmenims vienodas ir sąžiningas sąlygas pasinaudoti visuomenėje esančiomis galimybėmis, nei viena asmenų grupė neturėtų būti vertinami mažiau palankiai vien dėl tam tikros savybės, tokios kaip jų lytis, rasinė ar etninė kilmė, religija ar įsitikinimai, negalia, amžius ar seksualinė orientacija.

- Laikantis nediskriminavimo principo į vietos plėtros strategijos rengimo procesą buvo įtraukiami VVG teritorijos gyventojai, neišskiriant gyventojų pagal lytį, rasę, amžių, įsitikinimus ar socialinę orientaciją.
- Vietos plėtros strategijos rengimo metu, susitikimuose su VVG teritorijos gyventojais, įvairių organizacijų atstovai, gyventojai buvo kviečiant atvirai išsakyti savo ar atstovaujamos grupės nuomonę, poreikius, pasiūlymus, pastabas.
- Laikantis nediskriminavimo principo VVG sudarė galimybę atsakyti į anketos klausimus jaunimui, moterims, vyrams, garbaus amžiaus žmonėms, verslo atstovams, neįgaliems asmenims ir bedarbiams, neatsižvelgiant į jų tautinę kilmę, religiją ar įsitikinimus, amžių, šeimyninę padėtį ir seksualinę orientaciją.
- Siekiant išlaikyti lyčių nediskriminavimo principo VVG tarybos narių sudėtis sudaryta proporcingai abiejų lyčių atžvilgiu, tarybą sudaro: 5 moterys arba 55,56 proc. visų tarybos narių ir 4 vyrai arba 44,44 proc.
- Rengiant vietos plėtros strategiją numatytos priemonės, kuriuose numatytas socialinės įtraukties skatinimas arba projektų rezultatai orientuoti į socialinės atskirties mažinimą.

Jaunimas – viena svarbiausių tikslinių grupių, kuriai rengiant vietos plėtros strategiją skirtas ypatingas dėmesys. Įvairių susitikimų metu VVG taip pat kvietė jaunus žmones kartu su kitais VVG teritorijos gyventojais aktyviai reikšti savo nuomonę, analizuojant VVG teritorijos išteklius, krašto stiprybes ir silpnybes bei numatyti siektinus pokyčius iki 2030 m.

Jaunimas ir jauni žmonės į vietos plėtros strategijos administravimo ir įgyvendinimo etapus bus įtraukiami įvairiais būdais:

- Kviečiant VVG teritorijoje registruotas jaunimo organizacijas tapti VVG nariais ir aktyviai dalyvauti VVG veikloje.
- Prieš paskelbiant kvietimus teikti vietos projektų paraiškas, VVG organizuos mokymus – konsultacijas, kuriuose aktyviai kvies dalyvauti jaunus žmones. Visa viešinimo informacija bus talpinama ir socialiniuose tinkluose, kuriuose aktyviai lankosi jauni žmonės. Taip pat ir atliekant kitus VVG gyventojų aktyvinimo skatinimo veiksmus – didelis dėmesys bus skiriamas jauniems žmonėms, su jais komunikuojant ne tik socialiniuose tinkluose, bet ir pasitelkiant kitas jiems priimtinas komunikacijos formas. Jaunimą taip pat įtrauksime į apklausas dėl mokymų poreikio ir atsižvelgiant į išsakytą poreikį, organizuosime mokymus atskiroms amžiaus grupėms aktualiais klausimais. Taigi vykdant VVG teritorijos gyventojų aktyvumo skatinimo veiklas ypatingas dėmesys bus skiriamas aktyvius jaunimo atstovų įsitraukimui.
- Pareiškėjams VVG vykdys grupines arba individualias konsultacijas rengiant ir inicijuojant vietos projektus, kurie bus orientuoti į jaunų asmenų poreikius.
- Pristatant vietos plėtros strategijos įgyvendinimo rezultatus bus atrenkami projektai, gerosios praktikos pavyzdžiai, kurių rezultatai prisideda prie vietos jaunimo problemų sprendimo ir laisvalaikio užimtumo skatinimo.
- Seniūnijos bendruomenės ir kitos NVO bus skatinamos inicijuoti tokias projektines veiklas, kuriomis būtų sprendžiamos VVG teritorijos jaunimui aktualios problemos.

VPS stebėseną – tai faktinės pažangos ir eigos lyginimas su planu, gilinantis į esamų išteklių būklę, veiklas ir rezultatus bei siekiant numatyti reikalingus pakeitimus. Stebėsenos vykdymo procedūras sudaro:

- Informacijos rinkimas;
- Informacijos analizė;
- Problemų identifikavimas;
- Sprendimų priėmimas.

Už strategijos stebėsenos įgyvendinimą atsakinga Žaliakalnio VVG administracija ir valdyba. VVG atlikdama VPS stebėseną vieną kartą per kalendorinius metus parengia metinę ataskaitą, kurią tvirtina VVG visuotinis narių susirinkimas. Įgyvendinus paskutinį strategijos veiksmą, VVG parengia galutinę ataskaitą, kurią tvirtina visuotinis narių susirinkimas.

Bus nuolat renkama ir sisteminama informacija apie rodiklius ir projektus.

Parengta ir patvirtinta VPS gali būti keičiama. Vadovas, atlikdamas VPS administravimą, teikdamas informaciją apie VPS įgyvendinimą ir ataskaitas, matydamas, kad iškilo nenumatytų aplinkybių, pasikeitė VPS pateikti duomenys, suprasdamas, kad kyla rizika dėl tam tikrų veiksmų įgyvendinime, ar kitais svarbiais atvejais, informuoja valdybą apie esamą situaciją.

VVG gali keisti vietos plėtros strategiją kai:

- Būtina keisti dėl teisės aktų, reglamentuojančių vietos plėtros strategijų įgyvendinimą, pakeitimą;
- Būtina patikslinti VPS veiksmų sąrašą, siekiant įgyvendinti VPS numatytus rodiklius.

Atliekant strategijos pakeitimus privaloma užtikrinti Vietos plėtros strategijų rengimo ir atrankos taisyklių bei Vietos plėtros strategijų įgyvendinimo taisyklių nustatytus reikalavimus. Vietos plėtros strategijos pakeitimus tvirtina visuotinis VVG narių susirinkimas arba kolegialus valdymo organas, jeigu jam visuotinis narių susirinkimas yra suteikęs šią teisę. Vietos plėtros strategijos keitimas turi būti raštu suderintas su Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija.

- Numatoma, kad Žaliakalnio VVG gali keisti vietos plėtros strategiją kai: būtina keisti dėl teisės aktų, reglamentuojančių vietos plėtros strategijų įgyvendinimą, pakeitimų;
- būtina keisti suplanuotų lėšų paskirstymą tarp vietos plėtros strategijos uždavinių ir veiksmo sričių;
- būtina keisti didžiausią galimą paramos sumą vienam vietos plėtros strategijos veiksmui įgyvendinti pagal skirtingus vietos plėtros strategijos uždavinius;
- būtina peržiūrėti veiksmų, numatytų vietos plėtros strategijoje, sąrašą, siekiant įgyvendinti vietos plėtros strategijoje numatytus rodiklius.

Žaliakalnio VVG, norėdama keisti vietos plėtros strategiją, privalo raštu pateikti LR Vidaus reikalų ministerijai motyvuotą prašymą leisti pakeisti vietos plėtros strategiją, Žaliakalnio VVG kolegialaus valdymo organo protokolo kopiją ir kartu su prašymu pateikti visą informaciją ir dokumentus, kuriais pagrindžiamas prašymas.

Žaliakalnio VVG įgyvendindama strategiją, vertindama vietos plėtros projektų įgyvendinimo planus ir vykdydama projektų įgyvendinimo priežiūrą laikysis objektyvumo, nediskriminavimo ir lygiateisiškumo, nešališkumo ir skaidrumo, konfidencialumo principų

Vietos plėtros projektų atrankos kriterijus ir vietos plėtros projektų atrankos tvarka bus nustatoma taip, kad nebūtų nepagrįstai ribojamos vietos plėtros pareiškėjų galimybės ar nepagrįstai sudaromos palankesnės ar nepalankesnės sąlygos tam tikriems pareiškėjams. Visiems pareiškėjams bus teikiama vienoda informacija projektų atitikties Strategijų nuostatoms, kvietimų teikti vietos plėtros projektų įgyvendinimo planus formose pateiktos informacijos klausimais, taip pat sudaromos vienodos sąlygos tokią informaciją gauti.